

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA**

ZA 2011. GODINU

Broj: 03-03/12

Sarajevo, juni 2012. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finansija** (u daljem tekstu Ministarstvo) za 2011. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijski izvještaji.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja s rezervom:

1. Ne može se potvrditi da su u skladu sa odredbama člana 35. Zakona o budžetima u FBiH i članova 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH sačinjavani planovi novčanih tokova, koji predstavljaju osnov za izvršenje Budžeta FBiH, na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora i da je na adekvatan način planirana likvidnost Budžeta FBiH za 2011. godinu. Također, tromjesečni i mjesečni operativni planovi budžetskih korisnika nisu odobravani na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova, u skladu sa naprijed navedenim zakonima (tačka 5.2. Izvještaja);
2. Nije vršeno adekvatno izvještavanje Vlade FBiH o izvršenju Budžeta FBiH za 2011. godinu, u skladu sa odredbama članova 67. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu. Također, vezano za izvještavanje, u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima nisu sačinjavani adekvatni izvještaji o utrošku sredstava tekućih transfera, sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH i sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora FBiH (tačka 5.2 Izvještaja);

3. Prilikom izrade Budžeta FBiH za 2012. godinu nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu donošenja propisanih dokumenata, a prije sačinjavanja akta o načinu i elementima izrada Prijedloga finansijskog plana DOB-a i poštivanja utvrđenih rokova za provođenje propisanih procedura. Također, ne može se potvrditi da je, prije dostavljanja Nacrta predloženog Budžeta FBiH za 2012. godinu prema Vladi FBiH od strane Ministarstva finansija, u skladu sa članom 16. Zakona o budžetima u FBiH, prethodno sa budžetskim korisnicima izvršeno usaglašavanje predložene visine sredstava, čime bi se potvrdilo da su isti sačinili budžetske zahtjeve u skladu sa zakonskim propisima i utvrđenim instrukcijama, odnosno da su Budžetom FBiH za 2012. godinu budžetskim korisnicima sredstva odobrena u potrebnom iznosu (tačka 5.2. Izvještaja);
4. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH nije izvršen izbor banke na čije račune se doznava pripadajući dio indirektnih poreza Federacije BiH, i vrši raspored pripadajućeg dijela sredstava kantonima, općinama i direkcijama za ceste u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH. Također, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, nije izvršen izbor poslovnih banaka u kojima su otvoreni depozitni i transakcijski računi Budžeta FBiH. Iako su istekli ranije potpisani ugovori sa dijelom poslovnih banaka i nisu potpisani aneksi ugovora za produženje roka trajanja, preko navedenih banaka se i dalje obavljaju sve finansijske transakcije Budžeta FBiH. Obzirom da se ne vrši adekvatna kontrola obračuna i plaćanja bankarskih usluga, ne može se potvrditi ni iskazani iznos izdataka po navedenom osnovu (tačka 5.2. Izvještaja);
5. Prilikom izbora dobavljača „ORACLE BiH“ d.o.o. Sarajevo, za usluge uvođenja novog segmenta Izvora finansiranja na postojećem Informacionom sistemu finansijskog upravljanja, u iznosu od 144.000 KM (bez PDV-a) nije proveden Zakon o javnim nabavkama BiH (tačka 5.6. Izvještaja);
6. Nisu utvrđene ukupne obaveze FBiH u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH (plaće, dobavljači) i nije izvršeno usaglašavanje izmirenih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga koje se vode u pomoćnim evidencijama Ministarstva sa iskazanim obavezama u Glavnoj knjizi Trezora na bilansnim pozicijama Prijašnjeg FMO-a i OSA-e FBiH (tačka 5.8.1 Izvještaja);
7. Prilikom isplate naknada članovima komisija nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH u dijelu priznavanja rashoda u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala (43.096 KM rashodi iz 2010. godine). Također se ne može potvrditi da su isplate naknada članovima komisija vršene u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, u dijelu utvrđivanja visine naknade uz primjenu propisanih kriterija (tačka 5.4. Izvještaja);
8. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima i aktima Vlade FBiH, uspostavilo adekvatan nadzor nad procesom verifikacije stare devizne štednje od strane Agencija FIP-a i AFIP-a i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje. Ukazujemo da je ista osoba (vanjski saradnik) koja je autor aplikativnog softvera i jedina ima neograničen pristup bazi podataka, u procesu verifikacije istovremeno bila angažovana kao član Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje i po osnovu ugovora o djelu na poslovima održavanja, ažuriranja i sačinjavanja izvještaja iz postojeće baze podataka stare devizne štednje po kom osnovu je ostvarila naknadu u neto iznosu od 17.940 KM, bruto 21.046 KM (tačka 5.8.2. Izvještaja);
9. Ministarstvo nije knjigovodstveno evidentiralo neizmirene dospjele obaveze za kamate po osnovu emitovanih obaveznica za ratna potraživanja u iznosu od 489.679 KM što je u suprotnosti sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 5.8.3. Izvještaja);
10. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo izvršilo popis, u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, kao i usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza u Trezoru FBiH, u skladu sa članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te članovima 20 i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Izvršenom revizijom konstatovan je značajan iznos neevidentiranih obaveza i stalnih sredstava po osnovu prava što ima značajan uticaj na tačan i istinit prikaz stanja istih u finansijskim izvještajima

Budžeta FBiH na kraju fiskalne 2011. godine (tačka 5.5.3, tačka 5.5.4, tačka 5.5.6, tačka 5.8, tačka 5.8.3, tačka 5.8.4 i tačka 5.9. Izvještaja);

11. Ne može se potvrditi da je izmirenje obaveza po osnovu sudskih izvršnih rješenja, kao i pravomoćnih sudskih presuda vršeno u skladu sa članovima 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH (tačka 5.5.4. Izvještaja);
12. U skladu sa zakonskim i ostalim propisima nisu poduzete propisane mjere i aktivnosti prema krajnjim korisnicima kredita u cilju naplate potraživanja po osnovu dospjelih obaveza (u 2011. i prethodnim godinama) po osnovu otplate anuiteta kredita (otplate glavnice i kamata) u iznosu od 87.486.186 KM koje su izmirene na teret Budžeta FBiH (tačka 5.8.4 Izvještaja);
13. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo postupalo u skladu sa utvrđenim nadležnostima Uredbom o uspostavi koordinacionoj mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH u dijelu: uspostavljanja Jedinice za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj u okviru Ministarstva, planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvještavanja nad razvojno – investicijskim projektima, kao i da uspostavljena baza podataka koju vodi Ministarstvo daje istinit i tačan prikaz stanja realizacije projekata na dan 31.12.2011. godine (tačka 5.7. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Ministarstva finansija FBiH, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog ministarstva finansija u toku 2011. godine nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Ističemo pitanja koja nisu uticala na davanje mišljenja:

1. Federalno ministarstvo finansija, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima nadležno je za planiranje, izradu, izvršenje, nadzor i izvještavanje o izvršenju Budžeta FBiH, trezorsko poslovanje i upravljanje novčanim tokovima. U okviru navedenih nadležnosti je i evidentiranje, praćenje i izvještavanje o imovini, potraživanjima, obavezama, prihodima i stanju novčanih sredstava Budžeta FBiH koji se evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora FBiH (budžetski razdjel 9999), kao evidentiranje promjena i izvještavanje o stanju imovine, potraživanja i obaveza institucija koje su, u skladu sa zakonskim propisima, prešle sa federalnog na državni nivo (Prijašnje FMO, Carinska uprava FBiH, Obavještajno – sigurnosna agencija – OSA). I ovom, kao i prethodnim revizijama, konstatovano je da Ministarstvo nije u potpunosti postupilo u skladu sa ovlaštenjima datim zakonskim i ostalim propisima, a posebno u dijelu iskazivanja stalnih sredstava u obliku prava, novčanih sredstava, potraživanja i plasmana, kratkoročnih i dugoročnih obaveza Budžeta FBiH, kao i poduzimanja aktivnosti na rješavanju pitanja vezanih za institucije koje su prešle na državni nivo. **Naprijed navedeno ima značajan uticaj, kao i prethodnih godina, na istinit i tačan prikaz stanja imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine i rezultate poslovanja Budžeta FBiH, kao i informisanje nadležnih organa i institucija i poreznih obaveznika o trošenju javnih sredstava (tačka 5.2., 5.5.3, tačka 5.5.4, tačka 5.5.6, tačka 5.8, tačka 5.8.3, tačka 5.8.4 i tačka 5.9. Izvještaja);**

Sarajevo, 08.06.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	2
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	2
3.	REZIME	3
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010. GODINU	8
5.	NALAZI I PREPORUKE	11
5.1	Sistem internih kontrola i interna revizija	11
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	14
5.3	Budžet Federalnog ministarstva finansija za 2011. godinu.....	21
5.4	Izdaci za materijal i usluge	21
5.5	Tekući transferi	25
5.5.1	Transfer za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH „Odraž“	25
5.5.2	Transferi kantonima.....	26
5.5.3	Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda.....	26
5.5.4	Transfer za izmirenje presuda i sudskih izvršnih rješenja.....	27
5.5.5	Transfer Terminalima FBiH i revizija obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola	31
5.5.6	Transfer za izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/ Evropskog suda za ljudska prava.....	32
5.6	Nabavke i kapitalni izdaci.....	33
5.7	Implementacija razvojno – invest. projekata finansiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sred.....	34
5.8	Dugoročne obaveze FBiH.....	36
5.8.1	Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima	37
5.8.2	Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu stare devizne štednje	39
5.8.3	Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja.....	41
5.8.4	Otplata vanjskog duga	44
5.9	Ostali nalazi – popis stalnih sredst., potraž. i obav. iskazanih u Trezoru FBiH 31.12.2011. god.....	49
6.	KOMENTAR	49
	PRILOG BR. 1	1

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA
za 2011. godinu**

1. UVOD

Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sistem i poreznu politiku, praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznoga sistema u skladu sa Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci, kreditnog i bankarskog sistema, sistem finansijskog poslovanja, obračunski sistem, sistem osiguranja imovine i lica, sistem taksi, doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću, sistem finansiranja javne potrošnje, izrada i izvršenje Budžeta FBiH i godišnjeg obračuna Budžeta FBiH, nadzor nad izvršenjem Budžeta FBiH, trezorsko poslovanje, upravljanje novčanim tokovima, dnevno praćenje novčanih sredstava, obaveze i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava, koncentracija finansijskih sredstava radi osiguranja finansijskog tržišta, javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja Budžeta FBiH.

Unutrašnja organizacija Ministarstva uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija, donesenim u novembru 2009. godine, koji je u primjeni od početka 2010. godine.

U sastavu Ministarstva nalazi se Porezna uprava FBiH i Finansijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi Ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Na dan 31.12.2011. godine u Ministarstvu je bilo 132 uposlenih, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji je sistematizovano 226 izvršilaca.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog ministarstva finansija za 2011. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nisu pojedinačni finansijski izvještaji uprava, koje se nalaze u sastavu Ministarstva, niti njihovi konsolidovani finansijski izvještaji. **Također predmet revizije nije ni implementacija razvojno – investicijskih projekata za koje je nadležno Ministarstvo, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija.**

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2011. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjena u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2011. godine do maja 2012. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva finansija FBiH za 2011. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih date su detaljne preporuke poslije konstatovanih nalaza, s tim da se u ovom odjeljku navodi kratak rezime preporuka:

Potrebno je planove novčanih tokova, kojima se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa trezora i koji predstavljaju osnovu za izvršavanje Budžeta FBiH, sačinjavati na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH;

Potrebno je osigurati da se Budžet FBiH izvršava na osnovu mjesečnog plana alokacije raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima koji odobrava Ministar finansija i instrukcije budžetskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloge operativnih budžeta, a na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova, u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH;

Potrebno da se budžetski korisnici posebno izvještavaju o odobrenim operativnim budžetima, kako bi se istima omogućilo preuzimanje obaveza za namjene i do visine odobrene u operativnom budžetu, na način kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH. Prestrukturiranje rashoda unutar budžeta korisnika odobravati u skladu sa zakonskim nadležnostima, uz adekvatno obrazloženje i dokumentovanje opravdanosti i potrebe za istim;

Budžet FBiH izvršavati u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH, i internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta;

Godišnji i tromjesečne izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavati u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;

Zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definisati način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih od strane Ministarstva i Vlade FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo adekvatno analizira zahtjeve za sredstvima iz tekuće rezerve i sačinjava preporuku Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće rezerve, u skladu sa odredbama Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH. Također je potrebno osigurati da budžetski korisnici podnose mjesečne izvještaje o utrošku odobrenih sredstava tekuće rezerve, da iste konsoliduje i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH;

Potrebno je osigurati da se prilikom izrade Budžeta FBiH u cijelosti poštuju odredbe Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa budžetskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno;

U cilju omogućavanja budžetskim korisnicima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava donijeti interni akt kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta i na osnovu istih sačiniti Registar korisnika Budžeta FBiH;

Osigurati dosljednu primjenu Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora;

Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi Trezora (bilansnim ili vanbilansnim pozicijama) prometa na Posebnom računu za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa i Posebnim računima Budžeta FBiH na koje se doznačavaju i sa kojih se vrši raspoređivanje pripadajućeg dijela indirektnih poreza kantonima, općinama i direkcijama za ceste, u cilju praćenja dosljedne primjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;

U skladu sa zakonskim i ostalim propisima, sa bankama preko kojih Ministarstvo trenutno vrši platne transakcije regulisati plaćanje bankarskih usluga, i u skladu sa istim vršiti njihovu kontrolu;

Izvršiti izbor poslovnih banaka, za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te vršiti kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije;

Prilikom nabavka roba, usluga i radova dosljedno postupati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu provođenja odgovarajućeg postupka, kao i pravilnog vođenja pregovaračkog postupka. Vezano za uvođenje novog segmenta Izvora finansiranja na postojećem Informacionom sistemu finansijskog upravljanja, izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u dijelu povećanja vrijednosti istog, te na osnovu konstatovanog poduzeti adekvatne aktivnosti;

Potrebno je organizovati i vršiti nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, u skladu sa zakonskim propisima i statutima Fondacija;

Potrebno je da Ministarstvo finansija, poduzme aktivnosti u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 396/06 od 27.07.2006. godine, vezano za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, da se konstatuju izvršene aktivnosti i da konkretan prijedlog mjera za okončanje svih preostalih poslova po navedenom osnovu koji su u skladu sa zakonskim propisima preneseni u nadležnost Vladi FBiH;

Visinu i isplatu naknade za rad u komisijama uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe i uspostaviti kontrolne aktivnosti u dijelu dosljedne primjene propisane godišnje naknade po osnovu rada u jednom ili više radnih tijela;

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 599/2007, poduzeti aktivnosti u dijelu obavljanja adekvatnog i potpunog nadzora nad procesom verifikacije stare devizne štednje koja se provodi od strane Agencija FIP i AFIP, kao i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, i o istom redovno izvještavati Vladu FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti na preuzimanju baze podataka i aplikativnog softvera računa stare devizne štednje, kao i angažovanja uposlenika Ministarstva na poslovima održavanja, ažuriranja podataka i sačinjavanja izvještaja iz baze podataka stare devizne štednje, a u cilju sigurnosti i zaštite procesa verifikacije, kao i smanjenja izdataka za navedene poslove;

Poduzeti aktivnosti u cilju postupanja po prijedlozima Komisije za popis stanja imovine, obaveza i potraživanja Trezora FBiH na dan 31.12.2011. godine, u skladu sa Odlukom ministra o prihvatanju Izvještaja o popisu;

Izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članovima 20 i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršiti knjigovodstveno evidentiranje svih ulaganja u stalna sredstva u obliku prava i obaveza u Glavnoj knjizi trezora, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH i realnog planiranja njihovog izmirenja;

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za uplate i povećanje vlasničkog kapitala FBiH u osnovnom kapitalu Razvojne banke FBiH, u skladu sa donešenim odlukama Vlade FBiH, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti;

Preispitati obračun zateznih kamata zbog nerealizacije odluke Ustavnog suda BiH „CH/99/2425 i drugi“ u propisanom roku, te u skladu sa konstatovanim poduzeti mjere i aktivnosti u cilju izbjegavanja plaćanja nepotrebnih troškova iz Budžeta FBiH;

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za evidentiranje obaveza po osnovu emitovanih obaveznica i verifikovanih obaveza za koje nisu emitovane obaveznice po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja, te u skladu sa konstatovanim izvršiti ispravke knjiženja;

Sagledati nastalu situaciju vezano za nerealizovane povrate sredstava prema JP „BH Telecom“ d.d. Sarajevo i JP „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar po osnovu pravomoćnih i izvršnih rješenja Porezne uprave FBiH, kao i činjenicu da Budžetom FBiH za 2012. godinu nikako nisu planirana sredstva za izmirenje navedenih obaveza, te u skladu sa konstatovanim i postojećim zakonskim propisima, Vladi FBiH podnijeti detaljnu Informaciju sa prijedlogom mjera za rješavanje navedene situacije;

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveni evidentiranje svih obaveza po pravosnažnim i izvršnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora od strane svih budžetskih korisnika koji su tužena strana u sudskim postupcima, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja;

Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje svih neizmirenih dospjelih kamata na emitovane obaveznice za ratna potraživanja, u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji sa Vladom FBiH, utvrdi status obaveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka. Potrebno je izvršiti usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja obaveza po ovom osnovu, u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;

Donošenje Programa javnih investicija u FBiH za trogodišnji period uskladiti sa vremenskim rokovima za donošenje Dokumenta okvirnog budžeta, a donošenje Plana finansiranja kapitalnih projekata za predmetnu godinu sa vremenskim rokovima za donošenje budžeta i trogodišnjim Programom javnih investicija u FBiH, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH;

Sačiniti Izvještaj o utrošku sredstava utvrđenih Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH koji se finansiraju iz ino – kredita i donatorskih sredstava u 2011. godini, na način da se mogu pratiti planirane i realizovane veličine po projektima, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na nadležno postupanje. Sačinjavanje i slanje navedenog izvještaja uskladiti sa slanjem Izvještaja o izvršenju budžeta za predmetnu godinu;

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovati poslove i zadatke, vezane za praćenje, implementaciju i izvještavanje o implementaciji projekata od značaja za Federaciju, i osigurati da se isti obavljaju u okviru posebne organizacione jedinice, u skladu sa članom 3. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj u FBiH;

Poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja da Centralna baza podataka razvojno – investicijskih projekata koju vodi Ministarstvo daje realan i tačan prikaz stanja sredstava u okviru razvojnih projekata;

Sačiniti i Vladi FBiH dostaviti Izvještaj/ Informaciju o problemima u koordinaciji i praćenju implementacije razvojnih projekata sa prijedlogom mjera za prevazilaženje postojeće situacije u cilju obavljanja poslova koji su Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH dati u nadležnost Ministarstvu finansija;

Poduzeti aktivnosti da se od strane nadležnih ministarstava uspostavi adekvatna koordinacija, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti, kao i vođenje knjigovodstvenih evidencija, dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, kao i izvještaja o završetku projekata od strane jedinica za implementaciju projekata u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija;

Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura da se planiranje sredstava za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda, kao i poreza na dobit vrši na osnovu pravovremenih informacija i adekvatnih evidencija, kao i da se isto reguliše internim aktima. Prije rješavanja zahtjeva za povrat od strane preduzeća INA BH d.d. Sarajevo, izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u cilju utvrđivanja stvarne obaveze po navedenom osnovu koja se treba izvršiti na teret Budžeta FBiH;

U saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzeti aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga;

Uzimajući u obzir ukupno isplaćene zatezne kamate prilikom realizacije glavnice po sudskim izvršnim rješenjima koja se obračunava u iznosu od 12 %, preispitati postojeći način realizacije sudskih presuda, i u saradnji sa Vladom FBiH, poduzeti aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja svih podnesenih tužbi, u smislu inoviranja pristupa vremenskoj vrijednosti novca i iznalaženja alternativnog i jeftinijeg načina za izmirenje svih ovih obaveza;

Prilikom realizacije sudskih izvršnih rješenja dosljedno primjenjivati odredbe članova 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom;

Poduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za izvršenje pravomoćnih sudskih presuda na teret Budžeta FBiH, po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, donosene na osnovu nedosljedne primjene Zakona o stečajnom postupku od strane resornog Ministarstva, a u cilju otklanjanja razloga podnošenja tužbi;

U saradnji sa Federalnim pravobranilaštvom, utvrditi status svih neriješenih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz perioda 2003 – 2010. godina, te na osnovu konstatovanog predložiti adekvatne mjere i aktivnosti prema Vladi FBiH u cilju procjene rizika po Budžet FBiH;

Izvršiti primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja i Ministarstva finansija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.08.2008. godine. Također, poduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za otklanjanje konstatovanih propusta od strane nadležnog Sektora u radu Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, načinu rješavanja blagovremeno podnesenih zahtjeva o kojima navedena Komisija nije odlučila u svome mandatu, kao i o novim zahtjevima za verifikaciju ratnih potraživanja;

Potrebno je da Ministarstvo uspostavi Registar verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, u skladu sa članom 5b. Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti;

Potrebno je da Ministarstvo o nemogućnosti dobivanja svih traženih i relevantnih podataka od Federalnog pravobranilaštva, u pogledu broja pravosnažnih sudskih presuda za ratna potraživanja i dosuđenog iznosa potraživanja po osnovu svake presude posebno, kao i kamata sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH sa prijedlogom mjera u cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po ovom osnovu i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja;

Poduzeti adekvatne aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Budžeta FBiH, izmirili svoje dospjele obaveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se blagovremeno izmiravale obaveze u propisanom roku;

Poduzeti aktivnosti u cilju regulisanja obaveza po kreditima JP Željeznice FBiH koje su na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije, kao i aktivnosti na naplati dijela obaveza po kreditima koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom;

Potrebno je poduzimati aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnomo bankom FBiH i Zaključkom Vlade FBiH 870/2011 od 24.08.2011.godine, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika;

U skladu sa Zakonom o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH, potrebno je poduzeti adekvatne aktivnosti u cilju okončanja zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo, općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) za koje se na teret Budžeta FBiH izmiruju pristigle kreditne obaveze. Također je potrebno plaćene kreditne obaveze navedenih krajnjih korisnika iskazati kao potraživanja u Glavnoj knjizi trezora;

Imajući u vidu značajnost iznosa neangažovanih sredstava u okviru projekata LIP i LDP, u saradnji sa Vladom FBiH, preispitati dosadašnji način korištenja i plasiranja sredstava, putem Razvojne banke FBiH, kao i rad imenovane Komisije za revolving sredstva po navedenim projektima, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti;

Poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimati propisane aktivnosti zakonskim propisima na naplati istih;

Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju jasne raspodjele nadležnosti Ministarstva utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima na odgovarajuće sektore, osiguranja saradnje između sektora, jasnog definisanja obaveza svih zaposlenih u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji;

Popunjavanje upražnjenih radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni zadaci u Ministarstvu;

Izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli i drugih internih akata Ministarstva, u cilju usklađivanja istih sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao i osigurati dosljednu primjenu i praćenje primjene svih donesenih internih akata, u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema interne kontrole;

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju potpune uspostave Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenja podzakonskih akata za implementaciju Zakona. Također je potrebno osigurati postupanje po datim preporukama iz izvještaja interne revizije Ministarstva institucija i nadležnih organa;

Potrebno je da se izdaci za telefonske usluge priznaju samo za račune koji se odnose na korištenje mobilnih telefona u vlasništvu Ministarstva do visine propisane internim aktom, u cilju kontrole namjenskog utroška i refundiranja prekoračenja od strane uposlenika, i uz dosljednu primjenu zakonskih i ostalih propisa vezano za obračun i isplatu poreza i doprinosa;

Potrebno je da se službeni automobili koriste u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila. Također je potrebno dopuniti Pravilnik o upotrebi i načinu korištenja službenih putničkih automobila u dijelu propisivanja tko i kako vrši kontrolu korištenja službenih vozila, kao i Uputstvo o kontroli i utrošku goriva za prevoz službenim automobilima u dijelu utvrđivanja realnih normativa potrošnje goriva, definisanja načina izvještavanja o potrošnji goriva i postupanja u slučajevima odstupanja utroška od utvrđenih normativa;

Izvršiti nadzor nad zakonitošću rada Fondacije za održivi razvoj FBiH –Odras, u skladu sa članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama i u skladu sa donesenim procedurama. Pri tome je nužno osigurati da se godišnji izvještaj o obavljenom nadzoru nad Fondacijom sačini prije slanja Izvještaja o radu Fondacija Vladi FBiH (kao osnivaču), što je svakako potrebno uskladiti sa razmatranjem godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za predmetnu godinu;

U saradnji sa Vladom FBiH i ostalim nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti kako bi utvrdilo ispunjavanje obaveza iz zaključenog ugovora sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o. Sarajevo, vezanih za Ugovor o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo (V broj 73/10), te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti;

Dosljedno primjeniti Odluke Vlade FBiH, donesene u periodu 2008 - 2011. godina, vezano za doznačena sredstava Terminalima FBiH (posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava). Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obaveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i Ugovorom o utvrđivanju i načinu izmirenju obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti.

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da Ministarstvo **nije postupilo po preporukama koje se odnose na poduzimanje aktivnosti:**

- da se izrada Budžeta FBiH u cijelosti vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;
- donošenja internih akata kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta i na osnovu istih sačini registar korisnika Budžeta FBiH;
- osiguranja izvršavanja Budžeta FBiH u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH za fiskalnu godinu za koju se donosi Budžet FBiH;
- da se sačinjavanje mjesečnih i tromjesečnih planova novčanih tokova za izvršenje Budžeta u FBiH vrši u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH, kao i da se Ministarstvo i budžetski korisnici prilikom izvršavanja Budžeta FBiH dosljedno pridržavaju odredbi članova 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH;
- sačinjavanja Godišnjeg i tromjesečnog izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH, u skladu sa odredbama zakonskih i podzakonskih propisa;
- kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima, u skladu sa nadležnostima Ministarstva, jasno definisao način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera;
- na dosljednoj primjeni Odluke Vlade FBiH o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH;
- u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva finansija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te vršenja kontrole primjene zaključenih ugovora sa bankama;
- u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, u cilju knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora prometa na Posebnom računu za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje i Posebnim računima Budžeta FBiH na koje se doznavačavaju i sa kojih se vrši raspoređivanje pripadajućeg dijela indirektnih poreza kantonima, općinama i direkcijama za ceste, u cilju praćenja dosljedne primjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- da se izvrši primopredaja dokumentacije između Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti i Ministarstva finansija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.08.2008. godine;
- uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezano za otplatu kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnabdijevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) i na osnovu konstatovanog poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH u cilju naplate sredstava u iznosu od 50.982 EUR;
- poduzimanje zakonom utvrđenih mjera, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Budžeta FBiH, izmirili svoje dospjele obaveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmirivale obaveze u propisanom roku;
- regulisanje izmirenje obaveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“ koje su na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije;
- dosljednoga provođenja zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP);
- u okviru nadležnosti Ministarstva, u cilju pravnog i finansijskog regulisanja ukupnih obaveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS, kao i utvrđivanja konačne alokacije obaveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije;
- osiguranja izvršavanja rashoda i izdataka u iznosima i u skladu sa namjenom utvrđenom u Budžetu FBiH za fiskalnu godinu na koju se Budžet odnosi i na način utvrđen Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za istu godinu;
- osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, kao i blagovremenog poduzimanja aktivnosti na naplati istih;

- poduzimanja aktivnosti prema nadležnom organu u cilju definisanja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupanja u skladu sa utvrđenim;
- poduzimanja aktivnosti da se Plan razvojno-investicionih projekata za godinu za koju se donosi Budžet FBiH usvoji od strane Parlamenta FBiH, kao i da se u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, od strane nadležnih ministarstava uspostavi adekvatna koordinacija, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti;
- postupanja u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj Federaciji isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenje i realizacija sredstava vrši od strane institucija utvrđenih navedenom odlukom;
- postupanja u skladu sa Odlukom ministra o prihvatanju Izvještaja o popisu stanja imovine, obaveza i potraživanja Trezora na dan 31.12.2010. godine;
- da se izvrši usklađivanje stanja obaveza iskazanih u knjigovodstvu na dan 31.12. fiskalne godine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (obaveze po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja), u skladu sa odredbama člana 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obaveza „Energopetrol“ d.d. Sarajevo utvrđenih odlukama Vlade FBiH i članom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenja obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine, odnosno 04.08.2006. godine i u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti;
- da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti, kao predlagač odluke izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te u skladu sa konstatovanim poduzme adekvatne aktivnosti;
- da se dosljedno primjene Odluke Vlade FBiH donesene u 2008., 2009. i 2010. godini na osnovu kojih je izvršena doznaka transfera „Terminalima Federacije“ d.o.o Sarajevo u iznosu od 8.212.924 KM i kojim je utvrđena namjena doznačenih sredstava, u cilju izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava;
- da se prilikom nabavke roba i usluga dosljedno postupa u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH;
- da se popunjavanje radnih mjesta definisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vrši na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- da se utvrđivanje visine naknade i isplata naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladi sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;
- da Ministarstvo u skladu sa nadležnostima poduzme adekvatne mjere u cilju dosljedne provedbe Zakona o trezoru u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRT, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Budžet FBiH;
- da Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti na ostvarivanju suradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa Federacije BiH, kao i planiranja potrebnih sredstava za realizaciju sudskih odluka za koje je izvjesno da će u narednom periodu teretiti Budžet FBiH, na pozicijama institucija na koje se odnosi sudski predmet;
- da se osiguraju pravovremene informacije prilikom planiranja potrebnih sredstava za izmirenje obaveza za izvršenje sudskih odluka;
- da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavku softvera „Integralni informacioni sistem za obračun plaća budžetskih korisnika u FBiH“, te na osnovu konstatovanog poduzeti adekvatne aktivnosti. Sa isporučiocem usluga jasno i decidno definisati obim i vrste usluga održavanja softvera, kao i angažovati IT uposlenike Ministarstva na dijelu poslova održavanja navedenog softvera;
- da se izvrše izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju jasne raspodjele nadležnosti Ministarstva utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima na odgovarajuće sektore, osiguranja saradnje između sektora, jasnog definisanja obaveza svih zaposlenih u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji;

- da se izvrše dopune Pravilnika o internoj kontroli u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola, u dijelu jasnog definisanja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja;
- da se izvrše dopune internih akata u cilju usklađivanja istih sa zakonskim i podzakonskim propisima, osigurati dosljednu primjenu svih donesenih internih akata, kao i praćenje njihove primjene u cilju uspostave funkcionalnog sistema interne kontrole;
- da se službeni automobili koriste u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila i internim aktom Ministarstva, kao i da se utrošak goriva prati po vozilima kako je propisano Uputstvom o kontroli goriva za prevoz službenim automobilima.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- osiguranje dosljedne primjene Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava i prenosa neiskorištenih sredstava na kraju godine na razgraničene prihode;
- poduzimanje aktivnosti, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, u cilju potpune uspostave Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenja podzakonskih akata u skladu sa navedenim Zakonom;
- organizovanje i vršenje nadzora nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, u skladu sa statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.
- nastavljavanje započelih aktivnosti vezane za formalno-pravni supsidijarni prenos obaveza na relaciji FBiH (Ministarstvo finansija)-Kanton Sarajevo-KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, u skladu sa odredbama važećih propisa, kao i poduzeti aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 2.397.052 USD plaćenih na ime otplate kredita KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo;
- obezbjeđenje blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika, u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnog bankom FBiH;
- poduzimanje aktivnosti, u skladu sa utvrđenim nadležnostima Ministarstva, kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i institucije, koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvještaje o utrošku sredstava u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija;
- poduzimanje aktivnosti u djelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odras“ za 2009. i 2010. godinu;
- planiranje budžetskih sredstava za Ministarstvo, u skladu sa instrukcijama, na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, u cilju efikasne upotrebe sredstava i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje;
- odobravanje unutrašnjeg restrukturiranja rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika, u skladu sa nadležnostima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH;
- sačinjavanje analize stanja izmirenih i neizmirenih obaveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO-a i VF i obaveza prema dobavljačima, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutrašnjeg duga;
- popunjavanje naloga za službeni put u inostranstvo na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva;
- osiguranje dosljedne primjene Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona.

Preporuke koje su ispoštovane odnose se na:

- kontinuirano poduzimanje aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Budžetu FBiH prema dinamici dospelja kamata i glavnica po osnovu emitovanih obaveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obaveza po istom;
- nastavak provođenja aktivnosti u skladu sa rokovima propisanim Akcionim planom za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, usvojenim Odlukom Vlade FBiH V broj 1068/10;

- knjigovodstveno evidentiranje potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora po osnovu sredstava koja su na osnovu zaključenih ugovora data u komisijon Razvojnoj banci;
- postupanje u skladu sa odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealizovanog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo;
- evidentiranja rashoda i izdataka na odgovarajućim pozicijama u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- osiguranje namjenskog trošenja budžetskih sredstava na ime usluga reprezentacije u cilju obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva;
- preispitivanje opravdanosti davanja na korištenje vozila Ministarstva poslanicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje a isto najviše dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: Pravilnik) je utvrđena unutrašnja organizacija Ministarstva, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Ministarstvom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost. **Navedenim Pravilnikom sistematizovano je 226 radnih mjesta a na dan 31.12.2011. godine bilo je 132 uposlenih, što može imati uticaja na rad, kao i na obavljanje poslova i radnih zadataka iz nadležnosti Ministarstva. Značajnu nepopunjenost radnih mjesta konstatovali smo kod sljedećih organizacionih jedinica: Sektor za budžet (23 sistematizirano, upražnjeno 16), Sektor za poreznu politiku i javne prihode (21 sistematizirano, upražnjeno 11), Sektor za upravljanje dugom (26 sistematizirano, upražnjeno 8) i Centralna harmonizacijska jedinica (9 sistematizirano, upražnjeno 8).** Vezano za implementaciju Zaključka Vlade V broj 1344/2011 kojim je, između ostalog Vlada FBiH, zadužila sve rukovodioce budžetskih korisnika da u roku od 21 dana utvrde realnost postojećih sistematizacija i unutrašnje organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, navodimo da je ministar formirao radnu grupu za izradu novog Pravilnika, međutim, ista do okončanja naše revizije nije sačinila Prijedlog Izmjena i dopuna pravilnika, iako je na potrebu za istim ukazivano, kako ovom, tako i prethodnim revizijama. **Uvidom u Pravilnik konstatovano je da su nadležnosti sektora i odsjeka date dosta uopšteno i nisu dovoljno jasne, što ostavlja mogućnost za pogrešno razumijevanje definisanih obaveza. Nije jasno definisana raspodjela prava i obaveza za sve uposlene, i ne može se potvrditi da je organizaciona struktura podešena na način da povećava efikasnost upotrebe ljudskih resursa i nivo odgovornosti. Dalje, ovim Pravilnikom nisu u nadležnost sektora dati poslovi za koje je Ministarstvo zaduženo zakonskim i podzakonskim aktima.** Posebno ističemo poslove za koje je Ministarstvo zaduženo Zakonom o budžetima u FBiH koji nisu dati u nadležnost organizacionih jedinica. Navedeno se odnosi na poslove upućivanja instrukcije Ministarstva finansija budžetskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih budžeta u skladu sa odobrenom alokacijom budžetskih sredstava utvrđeni članom 29. Zakona o budžetima u FBiH; poslovi sačinjavanja instrukcija budžetskim korisnicima za pripremu tromjesečnih finansijskih izvještaja sa obrazloženjima koja se odnose na programske rezultate izvršenja budžeta, utvrđene u članu 66. Zakona o budžetima u FBiH. Napominjemo i poslove date u nadležnost Ministarstvu drugim zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno se odnosi na: poslove praćenja izvještavanja o utrošku tekućih transfera i začinjavanje izvještaja o utrošku tekućih transfera za Vladu FBiH utvrđenih članom 41. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu; poslove praćenja izvještavanja o utrošku Tekuće rezerve i začinjavanje izvještaja o utrošku Tekuće rezerve za Vladu FBiH utvrđeni u Odluci Vlade FBiH o kriterijima raspodjele Tekuće rezerve; poslove praćenja izvještavanja o namjenskim utrošku sredstava sa posebnih transakcijskih odračunaj i donatorskih odračunaj utvrđeni Uputstvom o otvaranju

podračuna u okviru **Jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT)**; poslove praćenja dostavljanja periodičnih finansijskih izvještaja i godišnjih obračuna od strane korisnika Budžeta FBiH, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta FBiH i korisnika budžeta. U skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, predviđena je uspostava Jedinice za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u Ministarstvu (DCU), Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ista nije sistematizovana, već su navedeni poslovi smješteni u Odsjek za zaduživanje i praćenje implementacije projekata, koji nije na adekvatan način obavljao funkciju nadzora nad implementacijom projekata što smo detaljno obrazložili (Tačka 5.8. Izvještaja). Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva i na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da se poslovi i zadaci, koji se odnose na izradu rješenja o povratu pogrešno ili više uplaćenih sredstava, kao i druga rješenja kojima se odobrava povrat sredstava, obavljaju od strane **Sektora za trezor** iako isti sektor vrši i realizaciju navedenih rješenja, zbog čega se ne može potvrditi da je u navedenom procesu uspostavljen adekvatan i odgovarajući sistem internih kontrola. **Odsjek za informacione tehnologije (u daljem tekstu: Odsjek za IT)** je prema postojećoj organizacionoj šemi smješten u okviru Sektora za ekonomsko- finansijske i zajedničke poslove, međutim, na osnovu obavljene revizije i uvidom u aktivnosti u navedenom Odsjeku konstatovano je da je isti angažovan samo u praćenju i održavanju određenog dijela aplikacijskih softvera od njih 16, koji se koriste u Ministarstvu. Uzimajući u obzir da je navedeni Odsjek trebao biti angažovan na svim aplikativnim softverima, ne može se potvrditi angažovanje vanjskih saradnika i pravnih lica za obavljanja poslova koji se mogu obaviti od strane Odsjeka za IT.

Na osnovu obavljene revizije, nije se mogla potvrditi dosljedna primjena Pravilnika u djelu sačinjavanja planova novčanih tokova i planiranja likvidnosti budžeta, kao i u djelu adekvatnog praćenja izvršenja budžeta i izvještavanja o izvršenju budžeta. Nije se mogla potvrditi **saradnja između Sektora za trezor i Sektora za budžet i javne rashode** u djelu sačinjavanja planova novčanih tokova, odobravanja mjesečne alokacije budžetskih sredstava budžetskim korisnicima, odobravanja operativnih planova na osnovu planova novčanih tokova i mjesečne alokacije. Također, ne može se potvrditi da je osigurana **saradnja između Sektora za poreznu i fiskalnu politiku i Sektora za trezor** u djelu knjigovodstvenog praćenja prihoda od indirektnih poreza koji se raspodjeljuju između Budžeta FBiH, kantona, općina i direkcija za ceste, kao i prilikom sačinjavanja realnih planova novčanih tokova. Nije osigurana adekvatna **saradnja ni između Sektora za ekonomsko-finansijske i zajedničke poslove i ostalih sektora** u dijelu praćenja i kontrole realizacije bankarskih usluga i usluga platnog prometa. Ističemo da između Sektora za ekonomsko-finansijske i zajedničke poslove, Sektora za upravljanje dugom i Sektora za trezor nije vršeno usaglašavanje pomoćnih evidencija (unutrašnji dug, vanjski dug) sa knjigovodstvenom evidencijom u cilju istinitog i fer iskazivanja izvršenja rashoda i izdataka Ministarstva.

U toku 2011. godine nisu izvršene izmjene i dopune Pravilnika o internoj kontroli, niti ostalih internih akata, koji su doneseni u 2006. godini, iako je u međuvremenu došlo do izmjena zakonskih propisa kao i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji (2009. godina). Postojećim Pravilnikom o internoj kontroli nisu obuhvaćeni svi procesi rada u nadležnosti Ministarstva, nisu procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja (priprema i izrada Budžeta FBiH, izvršenje, analiza, izvještavanje i nadzor nad izvršenjem Budžeta FBiH; raspolaganje novčanim sredstvima, komisioni poslovi sa Razvojnomo bankom FBiH), ni način na koji bi se ti rizici otklonili. Iako su prethodnim revizijskim izvještajima date preporuke za poboljšanje sistema internih kontrola, ne može se potvrditi da je Ministarstvo vršilo ocjenu (monitoring) primjene donesenih internih akata prilikom izvršavanja poslova, da je poduzimalo aktivnosti na identificiranju slabosti i područja koja treba poboljšati, kako bi svoje interne akte izmijenilo i prilagodilo stvarnim potrebama.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2011. godinu utvrđeno je da je sistem internih kontrola unaprijeđen u odnosu na raniji period, ali da je bio, u pojedinim slučajevima, nezadovoljavajući, u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa i podzakonskih akata prilikom: isplata troškova mobilnih telefona iznad dozvoljenog iznosa; praćenja korištenja i održavanja službenih vozila; angažovanja vanjskih saradnika po ugovorima o djelu za poslove i zadatke propisane Pravilnikom; angažovanja zaposlenih za rad u komisijama i isplata naknada istima (Tačka 5.4. Izvještaja); potpisivanja ugovora za doradu postojeće aplikacije u trezoru suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH (Tačka 5.6. Izvještaja); planiranja, praćenja utroška, nadzora nad utroškom i izvještavanja o utrošku sredstava tekućih transfera (Tačka 5.6. Izvještaja); koordinacije, praćenja implementacije i izvještavanja o realizaciji razvojno – investicijskih projekta finansiranih iz ino – kredita i donatorskih sredstava (Tačka 5.7. Izvještaja); obavljanja

poslova vezanih za knjiženje, planiranje i izmirenje obaveza po vanjskom i unutrašnjem dugu (Tačka 5.8. Izvještaja) i vršenja godišnjeg popisa stalnih sredstava, potraživanja i obaveza u Trezoru FBiH (Tačka 5.9. Izvještaja). Pored naprijed navedenih nepravilnosti određene propuste konstatovali smo i u Pismu menadžmentu koje se odnose na postupanje po izvještajima jedinice za internu kontrolu i internu reviziju, planiranja i realizacije Transfera Crvenom križu FBiH, doznačavanje sredstava Fondaciji Odraž, vođenja baza podataka za vojničke plaće i dobavljača Prijašnjeg FMO-a, knjigovodstveno zatvaranje izmirenih obaveza Prijašnjeg FMO-a, kontrola i izvršenje ugovora za verifikaciju stare devizne štednje sa FIP-om d.o.o. Mostar i ugovora za registraciju i vođenje obaveznica po osnovu stare devizne štednje sa Registrom vrijednosnih papira, utvrđivanje konačne alokacije obaveza po kreditu WB – Hitno pokretanje industrije, kao i utvrđivanja ukupnih obaveza BH Gasa d.o.o. Sarajevo, naplatu posebne takse za izmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog gasa 1992 – 1995. godine, nevođenje Registra datih mjenica i datih garancija, realizaciju putnih naloga u inostranstvo, pravdanja troškova reprezentacije i korištenje raspoloživih licenci za pristup rada u trezoru. Imajući u vidu sve navedeno mišljenja smo da bi kvalitet interne kontrole trebalo podići na veći nivo, i u tom smislu poduzeti sve potrebne radnje na njenom unapređenju. Također, treba naglasiti da pojedini interni akti nisu usaglašeni sa postojećim zakonskim propisima a što se odnosi na: Pravilnik o upotrebi i načinu korištenja službenih putničkih automobila, Uputstvo o utrošku i kontroli goriva, Pravilnik o reprezentaciji i poklonima i Pravilnik za nabavku roba usluga i radova.

Vezano za naprijed navedene propuste i nedostatke, ističemo da se određeni broj propusta, koji se odnosi na obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, ponavlja već duži niz godina, što je konstatovano u izvještajima o izvršenoj reviziji za prethodne godine za što su davane preporuke po kojima nije postupljeno. Na osnovu obavljenih razgovora i uvida u dokumentaciju, može se konstatovati da u značajnom dijelu na navedeno utiče i to što pomoćnici ministra za određene oblasti, u okviru utvrđenih nadležnosti i obaveza, nisu poduzimali aktivnosti u otklanjanju konstatovanih propusta ili su poduzete aktivnosti bile u nedovoljnom obimu. Naprijed navedeno ima značajan uticaj, kao i prethodnih godina, na istinit i tačan prikaz stanja imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine i rezultate poslovanja Budžeta FBiH, kao i informisanje nadležnih organa i institucija i poreznih obaveznika o trošenju javnih sredstava.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, u okviru Ministarstva finansija uspostavljena je **Jedinica za internu kontrolu i internu reviziju** svih programa, aktivnosti, procesa i organizacionih jedinica u Ministarstvu, koja također vrši reviziju i kod budžetskih korisnika za koje je Vlada FBiH, u skladu sa članom 63. Zakona o budžetima u FBiH, utvrdila da će im internu reviziju obavljati Ministarstvo finansija. Jedinica za internu reviziju radi na osnovu Godišnjeg plana rada kojeg odobrava ministar finansija, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika, a u 2011. godini ista je obavila 10 revizija procesa u Ministarstvu, kao i 13 revizija kod federalnih budžetskih korisnika. Uvidom u sačinjene izvještaje interne revizije kao i obavljenog razgovora sa odgovornim osobama nije se moglo potvrditi da se u skladu sa datim preporukama u navedenim izvještajima, u svim slučajevima, postupalo adekvatno kako od strane institucije u kojoj je obavljena revizija, tako i od strane nadležnih organa koji su zaduženi za praćenje rada institucija.

Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju jasne raspodjele nadležnosti Ministarstva utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima na odgovarajuće sektore, osiguranja saradnje između sektora, jasnog definisanja obaveza svih zaposlenih u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji;

Potrebno je izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definisanja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informisanja, komunikacije i nadgledanja;

Potrebno je izvršiti dopune internih akata u cilju usklađivanja istih sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao i osigurati dosljednu primjenu svih donesenih internih akata, kao i praćenje njihove primjene u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema interne kontrole;

Potrebno je osigurati postupanje po datim preporukama iz izvještaja interne revizije Ministarstva, kako od strane institucija u kojoj je obavljena revizija, tako i od strane nadležnih organa koji su zaduženi za praćenje rada revidiranih institucija;

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Izrada Budžeta FBiH za 2012. godinu i Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) za period 2012.-2014. godina je, kao i prethodnih godina, izvršena na osnovu budžetskog kalendara kojeg je pripremio Ministarstvo finansija, a koji nije usaglašen sa Zakonom o budžetima u FBiH, u dijelu koji se odnosi na redoslijed i sadržaj aktivnosti prilikom izrade i donošenja Budžeta FBiH, kao i rokova za izvršavanje određenih aktivnosti. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je izrada Budžeta FBiH za 2012. godinu i Dokumenta okvirnog budžeta za period 2012.-2014. godina izvršena u skladu sa odredbama pomenutog Zakona. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je sačinjen Izvještaj o privrednoj i fiskalnoj politici za 2011. godinu, te plan za 2012. godinu i procjena razvoja za sljedeće dvije godine. Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2012.-2014. godina Ministarstvo je bilo dužno dostaviti Vladi FBiH najkasnije u maju 2011. godine, međutim nije prezentirana dokumentacija da je isto učinjeno. Iako je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Dokument okvirnog budžeta 2012.-2014. godina trebao biti usvojen do 30.06.2011. godine, isti je od strane Ministarstva dostavljen Vladi FBiH 22.09.2011. godine, a od strane Vlade FBiH usvojen tek 04.10.2011. godine. Prema izjavi odgovorne osobe, kašnjenje od 3 mjeseca je nastalo iz razloga što Sporazum o globalnom okviru fiskalnog bilansa i politika u BiH za naredne tri godine, u skladu sa kojim su vlade države i entiteta dužne usvojiti svoje Dokumente okvirnog budžeta, nije donesen u skladu sa budžetskim kalendarom. Isti nije bio donesen ni do kraja 2011. godine, a navedena obaveza je propisana članom 7. Zakona o fiskalnom vijeću BiH.

Iako je prema Zakonu o budžetima u FBiH, Nacrt Budžeta FBiH za 2012. godinu trebao biti upućen Vladi FBiH do 01.10.2011. godine, isti nije upućen, već je upućen 30.11.2011. godine kojeg je Vlada FBiH razmatrala 01.12.2011. godine, da bi 28.12.2011. godine bio dostavljen konačan Prijedlog Budžeta FBiH za 2012. godinu koji je i usvojen istog dana od strane Vlade FBiH. Budžet FBiH za 2012. godinu usvojen je od strane Predstavničkog doma Parlamenta FBiH 10.01.2012. godine i sutradan od strane Doma naroda FBiH, da bi 12.01.2012. godine bio objavljen u „Službenim novinama FBiH“. **Posebno ističemo da je Vlada FBiH 01.12.2011. godine prilikom razmatranja Prednacrt budžeta donijela Zaključak V broj 1307/2011 kojim je zadužila Federalno ministarstvo finansija da prilikom izrade Nacrta budžeta FBiH za 2012. godinu ne radi na bazi iskazanih stvarnih potreba budžetskih korisnika, nego na osnovu realizacije Budžeta FBiH za 2011. godinu.** Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo, prilikom razmatranja zahtjeva budžetskih korisnika za budžetskim sredstvima izvršilo konsultovanje i pregovaranje sa svim budžetskim korisnicima. Održani su sastanci sa dijelom budžetskih korisnika vezano za konsultovanje i pregovaranje po zahtjevima za budžetskim sredstvima, ali uvidom u prezentirane zapisnike nije se moglo zaključiti da je od strane Ministarstva predložena visina sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno, da je visina sredstava usuglašena sa budžetskim korisnicima, odnosno da je sačinjen izvještaj o neusuglašenosti, a kako je propisano članom 16. Zakona o budžetima u FBiH. **Posljedica neizvršenog usuglašavanja, odnosno nerazmatranja budžetskih zahtjeva može biti da budžetski korisnici ne raspoložu odgovarajućim iznosom sredstava za izmirenje već utvrđenih zakonskih obaveza. Posebno ističemo da se planiranje prihoda i rashoda, odnosno primitaka i izdataka koji se realizuju putem posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a, nije vršilo u skladu sa Zakonom u budžetima u FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa tj. na osnovu dostavljenog budžetskog zahtjeva od strane korisnika budžeta u čijoj nadležnosti je raspolaganje sa sredstvima na navedenim podračunima. Navedeno je imalo za posljedicu da je Budžet FBiH umanjen za iznos sredstava koja se planiraju realizovati putem navedenih podračuna.**

Vezano za **izradu finansijskih planova izvanbudžetskih fondova FBiH za 2012. godinu** (Fond PIO/MIO, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, Zavod za zapošljavanje), provedenom revizijom je konstatovano da istim od strane Ministarstva nisu upućene smjernice za izradu finansijskih planova. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je Ministar finansija, u skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u FBiH, dao saglasnost na Prijedlog finansijskog plana za 2012. godinu Zavoda za zapošljavanje, a da je predložio izmjene i dopune dostavljenih Prijedloga finansijskih planova za 2012. godinu Fonda PIO/MIO i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su navedeni izvanbudžetski fondovi izmijenili Prijedloge finansijskih planova u skladu sa preporukama Ministra finansija.

Kao i prethodnim revizijama, **kod planiranja sredstava za rad kazneno – popravnih zavoda za 2012. godinu** je konstatovano da se sredstava za rad zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar, KPZ Bihać, KPZ Tomislavgrad) planiraju u okviru razdjela Ministarstva pravde, na budžetskoj glavi 1502, i to za sve kazneno-popravne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Ukazujemo da Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da se KPZ-ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde, a da je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH određeno da KPZ-ovi imaju svojstvo pravnih lica. Planiranje na ovakav način ima za posljedicu da raspodjelu Budžetom odobrenih sredstava za KPZ-ove vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršavanje ovako odobrenog budžeta.

S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo, a što je konstatovano i prethodnim revizijama, prilikom izrade Budžeta FBiH za 2012. godinu poštovalo odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja zakonom propisanih akata, poštivanja utvrđenih rokova, kao i da je prije predlaganja visine sredstava po budžetskim korisnicima Vladi FBiH, prethodno izvršilo usaglašavanje sa istima, a što može imati uticaja na izvršenje Budžeta FBiH za 2012. godinu.

Potrebno je osigurati da se izrada Budžeta FBiH u cijelosti vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa budžetskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno;

Preporučuje se da se u skladu sa nadležnostima donesu interni akti kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta i na osnovu istih sačini registar korisnika Budžeta FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava;

Izvršavanje Budžeta FBiH se, u skladu sa Zakonu o budžetima u FBiH, treba vršiti na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova, a za sačinjavanje istih je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nadležan Sektor za trezor. Navedenim planovima, u skladu sa članom 28. navedenog Zakona, se projicira prilog i odliv sredstava sa Jedinstvenog računa trezora i na osnovu istih Ministar finansija je bio dužan da odobrava mjesečne planove alokacije raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima. U skladu sa mjesečnim planovima alokacije sredstava budžetskim korisnicima, trebala je biti sačinjena i upućena **jasna instrukcija budžetskim korisnicima vezano za pripremanje i podnošenje prijedloga operativnih budžeta Ministarstvu**. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da prilikom izvršavanja Budžeta FBiH za 2011. godinu nisu prethodno sačinjavani planovi novčanih tokova. Kao i prethodnih godina, sačinjavani su kvartalni planovi prihoda i rashoda Budžeta FBiH za 2011. godinu, a uvidom u način izrade istih i dokumentaciju na osnovu koje su izrađeni, konstatovano je da, iako je bilo poboljšanja u izradi, isti i dalje nisu sačinjeni na bazi relevantne i potpune dokumentacije, odnosno da Sektor za trezor prilikom sačinjavanja istih, nije prethodno uspio ostvariti saradnju i nije obezbijedio relevantne informacije od strane Sektora za fiskalnu i poreznu politiku i Sektora za budžet vezano za prognoze svih prihoda na Jedinstveni račun trezora i kretanja u ključnim makroekonomskim parametrima, da nije obezbijedio adekvatnu dokumentaciju vezano za predviđanje svih rashoda. Posebno ističemo da prilikom utvrđivanja stanja novčanih sredstava na Jedinstvenom računu trezora koja se prenose u tekući period nije ukalkulisan iznos obaveza iskazanih u Glavnoj knjizi koje su nastale u prethodnom periodu, a koje dospijevaju za plaćanje u tekućem periodu. Isto tako, ukazujemo da nisu vršena usklađivanja i ažuriranja mjesečnih planova prihoda i rashoda. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo dosljedno provodilo odredbe zakonskih i ostalih popisa u dijelu sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova, a što je imalo za posljedicu konstatovanu nelikvidnost Budžeta FBiH na kraju 2011. godine.**

Potrebno je mjesečne i tromjesečne planove novčanih tokova kojima se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa trezora i koji predstavljaju osnovu za izvršavanje Budžeta FBiH, sačinjavati na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH;

Napominjemo da su vezano za **izvršavanje Budžeta FBiH za 2011. godinu**, u skladu sa članovima 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH, budžetski korisnici bili dužni da na osnovu alokacije budžetskih sredstava i instrukcije Ministarstva pripremaju i podnose prijedloge operativnih budžeta istom, a koje je bilo dužno izvijestiti budžetske korisnike o odobrenim operativnim planovima. **Iako je bilo aktivnosti, iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da su sačinjavani mjesečni planovi alokacije raspoloživih**

budžetskih sredstava budžetskim korisnicima, da su isti odobreni od strane ministra finansija ili ovlaštene osobe, kao i da su o odobrenoj alokaciji adekvatno obaviješteni budžetski korisnici. Budžetskim korisnicima su upućivane instrukcije za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih planova koje su sadržavale upute o načinu sačinjavanja i rokovima za dostavu prijedloga operativnih budžeta, ali iste nisu sadržavale iznos odobrene alokacije sredstava. Iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da su budžetski korisnici, nakon odobravanja budžeta od strane Ministarstva, pojedinačno izvješteni o odobrenim operativnim budžetima. **Navedeno je ostavljalo mogućnost da pojedini budžetski korisnici nisu posvećivali dužnu pažnju izradi operativnih planova i u toku mjeseca za koji se izvršava budžet su Ministarstvu dostavljali izmijenjene operativne planove, koje je Ministarstvo odobraval.** Također, posljedica ovakvog načina izvršavanja Budžeta FBiH je da dijelu korisnika na kraju fiskalne godine nije odobren budžet u iznosu koji je utvrđen zakonskim propisom - **Izmjenama i dopunama budžeta FBiH za 2011. godinu, a nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost navedenog smanjenja.**

Potrebno je osigurati da se Budžet FBiH izvršava na osnovu mjesečnog plana alokacije raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima koju odobrava Ministar finansija i instrukcije budžetskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloge operativnih budžeta, a na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova, u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH;

Potrebno je da se budžetski korisnici posebno izvještavaju o odobrenim operativnim budžetima, kako bi se istima omogućilo preuzimanje obaveza za namjene i do visine odobrene u operativnom budžetu, na način kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH;

Prioriteti izmirivanja budžetskih obaveza u 2011. godini su utvrđeni članom 12. Zakona o izvršavanju budžeta za 2011. godinu. Iz prezentirane dokumentacije koja se odnosi na plaćanje obaveza, konstatovano je da prilikom plaćanja nisu poštovani zakonski prioriteti plaćanja, da obaveze iz više grupe prioriteta nisu izmirene u cjelosti a istovremeno su izmirivane obaveze iz niže grupe, da su obaveze iz određene grupe prioriteta izmirivane djelimično. Nije prezentirana dokumentacija, kao ni primjenjivani kriteriji koji bi potvrdili na koji način je vršen izbor prilikom plaćanja obaveza iz iste grupe prioriteta.

Potrebno je osigurati da se Budžet FBiH izvršava u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta;

Vežano za prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog budžeta budžetskog korisnika, napominjemo da je članom 33. Zakona o budžetima u FBiH propisano da Ministarstvo može, na prijedlog budžetskog korisnika donijeti odluku o prestrukturiranju rashoda u okviru ukupnog odobrenog iznosa za budžetskog korisnika, a najviše do 10% odobrenih rashoda za budžetskog korisnika, te da će se Zakonom o izvršavanju budžeta regulisati obim i vrste rashoda za prestrukturiranje, što je i propisano Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu. Provedenom revizijom i uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za odobravanje unutrašnjeg prestrukturiranja od strane Ministarstva finansija, na zahtjev budžetskih korisnika, nismo u mogućnosti potvrditi da su budžetski korisnici u svojim zahtjevima za prestrukturiranjem adekvatno obrazložili i dokumentovali potrebu za istim. Ministarstvo je donosilo rješenja kojima je odobravalo unutrašnje preraspodjele, međutim, na osnovu uvida u dokumentaciju nije se moglo, u svim slučajevima, potvrditi opravdanost izvršenih preraspodjela, obzirom da su iste mogle imati za posljedicu i nenamjensku upotrebu budžetskih sredstava.

Potrebno je unutrašnje prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika odobravati u skladu sa nadležnostima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH uz adekvatno obrazloženje i dokumentovanje opravdanosti i potrebe za istim;

Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za period od 01.01. do 31.12.2011. godine, sačinjen je od strane Ministarstva i dostavljen Vladi FBiH dana 20.03.2012. godine. Utvrdili smo da isti nije u potpunosti sačinjen u skladu sa odredbama člana 74. Zakona o budžetima u FBiH, odnosno da ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinog računa trezora, početnom i završenom stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim tokom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realizovanja preporuka revizije iz prethodne godine. U istom nije navedena ni informacija o

razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju, kao ni o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna otvorenih u okviru JRT-a.

Tokom 2011. godine Ministarstvo je sačinjavalo tromjesečne i mjesečne izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2011. godinu i iste dostavljalo Vladi FBiH. Međutim, uvidom u iste, konstatovano je da su izvještaji sačinjavani na bazi podataka iskazanih u Glavnoj knjizi trezora na određeni dan, bez da su prethodno u Glavnoj knjizi evidentirani (ukalkulisani) svi rashodi i izdaci perioda za koji se sačinjavao izvještaj. Uvidom u kvartalne izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2011. godinu, konstatovano je da su isti sadržavali samo komparativni pregled odobrenih i stvarnih prihoda i rashoda i nisu sadržavali prikaz fiskalnog stanja i prijedlog mjera za poboljšanje, kako je određeno članom 67. Zakona o budžetima u FBiH. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo na adekvatan način izvještavalo Vladu FBiH o izvršenju Budžeta FBiH za 2011. godinu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

Potrebno je da se Godišnji i tromjesečni izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;

Vežano za **način korištenja i izvještavanja o namjenskom utrošku odobrenih budžetskih sredstava za transfere**, ukazujemo da je Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2011. godinu utvrđeno da se sredstva ne mogu koristiti prije nego što Vlada FBiH odobri Program utroška sredstava, a o utrošenim sredstvima korisnici su obavezni izvještavati Ministarstvo finansija, a isto Vladu FBiH. Međutim, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2011. godinu, za određene transfere koji nisu utemeljeni u zakonima nije navedeno da se trebaju izvršavati po programima koje odobrava Vlada FBiH, niti je navedena obaveza korisnicima da o realizaciji istih izvijeste Ministarstvo i Vladu FBiH. Od strane Ministarstva nije dato adekvatno obrazloženje o kriteriju koji je korišten prilikom predlaganja navedenog Zakona, a koji je uticao da se za navedene transfere ne propiše način trošenja, odnosno obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava, što je imalo za posljedicu da su javna sredstva trošena bez utvrđenih kriterija, nadzora nad utroškom sredstava i izvještavanja o namjeni njihovog trošenja.

Iako je Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu navedeno da se o utrošku dijela tekućih transfera izvještava u skladu sa Zakonu o budžetima u FBiH, skrećemo pažnju da istim nije posebno utvrđena obaveza da nadležna ministarstva, koja su zadužena za realizaciju tekućih transfera, trebaju izvještavati Ministarstvo, niti je Ministarstvo dostavljalo budžetskim korisnicima posebnu instrukciju vezano za izvještavanje o utrošku tekućih transfera. Ovo znači da, kao ni prethodnih godina, ni u 2011. godini nije postojala jedinstvena metodologija izvještavanja o utrošku tekućih transfera. Obaveza budžetskim korisnicima o izvještavanju Ministarstva o utrošku dijela tekućih transfera bila je propisana odlukama Vlade FBiH kojima su usvajani predloženi programi utroška sredstava. Konstatovano je da je dio budžetskih korisnika dostavljao Ministarstvu samo periodične finansijske izvještaje sa finansijskim pokazateljima, a dio korisnika je dostavljao pojedinačne kvartalne izvještaje o utrošku transfera. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da su u najvećem broju slučajeva u izvještajima navedeni samo finansijski pokazatelji i nisu sadržani podaci o realizaciji programa utroška sredstava za koje su odobrena budžetska sredstva, odnosno da li su sredstva utrošena u skladu sa utvrđenom namjenom. Iz prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrditi da je Ministarstvo pratilo da li su budžetski korisnici redovno dostavljali adekvatne tromjesečne izvještaje o utrošku tekućih transfera, kao i da je poduzimalo aktivnosti u slučaju nedostavljanja izvještaja ili dostavljanja neadekvatnih izvještaja od strane korisnika budžeta. Ministarstvo nije sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH posebne izvještaje o utrošku tekućih transfera, a ista obaveza je bila propisana članom 41. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2011. godinu, uz obrazloženje kadrovske nepopunjenosti nadležnog sektora. U mjesečnim izvještajima o izvršenju Budžeta FBiH dostavljenim Vladi FBiH od strane Ministarstva, nije posebno izvještavano o utrošku tekućih transfera i usklađenosti utroška sa utvrđenom namjenom. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo adekvatno pratilo realizaciju tekućih transfera i poduzimalo aktivnosti prema korisnicima transfera u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa i ostalih akata, te da je na adekvatan način izvještavalo Vladu FBiH o utrošku tekućih transfera odobrenih Budžetom FBiH za 2011. godinu.**

Potrebno je da se u skladu sa nadležnostima poduzmu aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definisao način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih od strane Ministarstva i Vlade FBiH;

Korištenje i odobravanje Tekuće rezerve Vlade FBiH propisano je Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu, a istima je određeno da se iz tekuće rezerve podmiruju hitni i nepredviđeni budžetski izdaci koji se pojave u toku budžetske godine. Međutim, članom 4. Budžeta Federacije BiH za 2011. godinu je definisano da je tekuća rezerva predviđena za one budžetske korisnike za koje u ovom Budžetu nisu predviđena sredstva, ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba u sredstvima. Kriteriji i način raspodjele sredstava tekuće rezerve su propisani Odlukom Vlade o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH, a navedenom Odlukom je definisano da se zahtjevi za tekućom rezervom dostavljaju Ministarstvu finansija. Provedenom revizijom je utvrđeno je da su zahtjevi budžetskih korisnika za odobravanje sredstava iz fonda tekuće rezerve dostavljeni Ministarstvu finansija u većini slučajeva sačinjeni na propisanim obrascima. Međutim, nismo u mogućnosti potvrditi da je vršena analiza opravdanosti zaprimljenih zahtjeva na način utvrđen pomenutom Odlukom o kriterijima, niti je prezentirana druga dokumentacija koja bi potvrdila da li su zahtjevi po kojima je odobrena tekuća rezerva opravdani, odnosno da li su zahtjevi po kojima nije odobrena tekuća rezerva neopravdani. Uvidom u donesene Odluke Vlade FBiH kojim se odobrava izdvajanje sredstava iz tekuće rezerve, konstatovano je da je Ministarstvo u pojedinim slučajevima predlagalo odobravanje sredstava za namjene koje su mogle i morale biti predviđene tokom procesa planiranja i izrade Budžeta FBiH za 2011. godinu. **Iako je Budžetom FBiH za 2011. godinu bilo odobreno izdvajanje za naprijed navedene rashode, ne može se potvrditi opravdanost odobrenog iznosa, imajući u vidu da je isto dijelom posljedica neadekvatno provedenih procedura prilikom izrade Budžeta FBiH za 2011. godinu, utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH.** U skladu sa pomenutom Odlukom o kriterijima, konstatovano je da veliki dio budžetskih korisnika nije dostavljao mjesečne izvještaje o utrošku sredstava tekuće rezerve. Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti kako bi svi korisnici dostavili mjesečne izvještaje o utrošku sredstava za namjene za koje su im sredstva i odobrena, a u cilju sačinjavanja tromjesečnih konsolidovanih izvještaja o utrošku tekuće rezerve, koje je bilo obavezno dostavljati Vladi FBiH. Dakle, Ministarstvo nije sačinjavalo i Vladi FBiH dostavljalo tromjesečne konsolidovane izvještaje o korištenju budžetskih rezervi na način kako je propisano Odlukom o kriterijima. Dostavljane su tromjesečne Informacije o stanju Tekuće rezerve Vlade FBiH, sa podacima o iznosu i korisnicima odobrenih sredstava, a uvidom u Informaciju za IV kvartal 2011. godine konstatovano je da je Vlada FBiH iz tekuće rezerve za 2011. godinu odobrila sredstva u iznosu od 2.617.021 KM. Međutim, navedena Informacija nije sačinjena u formi i na način kako propisuje Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH. Ukazujemo da bi izvještaj o potrošenim sredstvima iz Tekuće rezerve, u skladu sa obrascem broj 4. Odluke o kriterijima, trebao da sadrži iznos ukupno odobrenih zahtjeva za sredstvima iz tekuće rezerve sa objašnjenjem odobrenog iznosa, iznos ukupno odbijenih zahtjeva za sredstvima iz tekuće rezerve sa razlozima neodobravanja zahtjeva, nazive programa i novčane iznose za koje su odobrena sredstva za svakog budžetskog korisnika, kao i rezultate koji su postignuti korištenjem sredstava tekuće rezerve. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo dosljedno postupalo u skladu sa naprijed navedenom Odlukom o kriterijima, u dijelu analize zahtjeva budžetskih korisnika za sredstvima iz tekuće rezerve, kao i u dijelu sačinjavanja i dostavljanja Vladi FBiH konsolidovanih tromjesečnih izvještaja o korištenju budžetske rezerve na propisanom obrascu i sa propisanim sadržajem, a u cilju pravovremenog, sveobuhvatnog i tačnog izvještavanja Vlade FBiH o utrošku navedenih sredstava.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, adekvatno analizira zahtjeve za sredstvima iz tekuće rezerve i sačinjava preporuku Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće rezerve, u skladu sa odredbama Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH. Također je potrebno je da Ministarstvo osigura da budžetski korisnici podnose mjesečne izvještaje o utrošku odobrenih sredstava tekuće rezerve, da iste konsoliduje i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH;

Vezano za izvještavanje o utrošku sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo adekvatno pratilo utrošak sredstava, u skladu sa Uputstvom o otvaranju

posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora. Uvidom u preglede Sektora za budžet dostavljenih periodičnih i godišnjih izvještaja o utrošku sredstava sa **podračuna za donacije** kojih je na dan 31.12.2011. godine bilo 24 konstatovano je da 6 budžetskih korisnika nije dostavilo godišnje finansijske izvještaje o utrošku sredstava sa podračuna (Federalno ministarstvo raseljenih i izbjeglih lica, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo kulture i sporta, kao i Hidrometeorološki zavod FBiH i Centar za edukaciju sudija i tužilaca). Uvidom u preglede Sektora za budžet dostavljenih periodičnih i godišnjih izvještaja o utrošku sredstava sa **podračuna za namjenska sredstva** kojih je na dan 31.12.2011. godine bilo 12 konstatovano je da 3 budžetska korisnika za 7 namjenskih podračuna nisu sačinili godišnje finansijske izvještaje o utrošku sredstava (Federalno ministarstvo finansija 5, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija). **Napominjemo da je Ministarstvo finansija u Budžetu FBiH za 2011. godinu sredstva podračuna za donacije i namjenska sredstva planiralo u iznosu od po 1.000 KM, a njihovo trošenje je omogućavano odobravanjem povećanja operativnih budžeta od strane Ministarstva finansija, na zahtjev korisnika. Međutim, uzimajući u obzir da dio namjenskih sredstava podračuna nije imalo karakter donacija ili grantova, za koje Ministarstvo ima ovlaštenje u skladu sa članom 46. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2011. godinu, ne može se potvrditi da je Ministarstvo postupilo u skladu sa postojećim zakonskim propisima, odnosno da je imalo zakonsko ovlaštenje za povećanje operativnih budžeta na ovakav način. Iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da je Ministarstvo, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, vršilo analizu dostavljenih izvještaja i utroška sredstava, odnosno da je raspolagalo sa podacima o ukupnom iznosu ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda sa podračuna i da su isti iskazani u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH.**

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora;

Vezano za raspodjelu indirektnih prihoda koji pripadaju Federaciji BiH sa Jedinog računa Uprave za indirektno oporezivanje BiH, ukazujemo da je Ministarstvo, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, nadležno za nadzor nad primjenom Zakona i za otvaranje računa na koje se vrši doznaka pripadajućeg dijela sredstava Federaciji, kao i računa za raspodjelu pripadajućih dijelova Budžetu FBiH, kantonima, jedinicama lokalne samouprave i direkcijama cesta. Za Poseban račun za raspodjelu prihoda sa Jedinog računa (u daljem tekstu: Poseban račun za raspodjelu prihoda), prezentiran je Ugovor o otvaranju računa od 27.12.2004. godine kod Upi Banke d.d. Sarajevo (sada Intesa San Paolo Banka d.d. BiH). Za račune sa kojih se vrši raspoređivanje sredstava: jedinicama lokalne samouprave prezentiran Ugovor zaključen sa Upi bankom d.d. (bez datuma), direkcijama cesta prezentiran Ugovor zaključen sa Upi bankom d.d. 16.07.2003. godine i kantonima prezentiran ugovor o otvaranju istog od 07.01.2002. godine. Svi naprijed navedeni ugovori o otvaranju računa su zaključeni na neodređeno vrijeme, a troškove bankarskih usluga za ove račune Banka fakturiše Ministarstvu pozivajući se na ugovor od 15.07.2002. godine, koji nam nije prezentiran, kao ni tarifa po kojoj se usluge fakturišu, a iste terete odobreni budžet Ministarstva finansija. **Iako su prezentirani ugovori zaključeni 2002., 2003. i 2004. godine, a i ugovorna Banka je od tog perioda doživjela transformaciju, nije prezentirana dokumentacija da su poduzimane aktivnosti za potpisivanje aneksa zaključenih ugovora. Do kraja 2011. godine, nije izvršen izbor banke preko koje će se vršiti transfer sredstava od indirektnih poreza, zbog čega se ne može potvrditi da je Ministarstvo u navedenom slučaju postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Također, nismo u mogućnosti potvrditi da se vrši kontrola naplate bankarskih usluga za navedene račune. Vezano za evidentiranje raspodjele ostvarenih prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Federaciji BiH, iz prezentirane dokumentacije je konstatovano da se vode pomoćne evidencije, međutim nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se priliv i odliv sredstava Posebnog računa za raspodjelu prihoda i tri posebna računa za pripadajući dio kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, evidentira u Glavnoj knjizi Trezora (bilansnim ili vanbilansnim pozicijama), a na osnovu čega bi se pratila dosljedna primjena Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, **odnosno kako bi se potvrdilo da je uspostavljena adekvatna kontrola nad raspodjelom sredstava doznačenih sa Jedinog računa Uprave za indirektno oporezivanje.****

Potrebno je poduzeti aktivnosti, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, u cilju knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora (bilansnim ili vanbilansnim pozicijama) prometa na Posebnom računu za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa i Posebnim računima Budžeta FBiH na koje se doznavačavaju i sa kojih se vrši raspoređivanje pripadajućeg dijela indirektnih poreza kantonima, općinama i direkcijama za ceste, u cilju praćenja dosljedne primjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Ministarstvo finansija je nadležno za Jedinstveni račun trezora, koji se sastoji od depozitnog računa i više transakcijskih računa. Iz prezentirane dokumentacije je konstatovano da je depozitni račun otvoren kod HVB Central profit banke d.d. na osnovu Ugovora od 05.12.2007. godine, kao i transakcijski račun (na osnovu istog Ugovora). Transakcijski računi su otvoreni i kod UniCredit Zagrebačke banke, Nove banke AD Banjaluka, Raiffeisen bank dd i Hypo Alpe Adria Bank, na osnovu ugovora zaključenih 05.12.2007. godine. **Iako su ugovori zaključeni 2007. godine, i iako je nakon zaključivanja ugovora došlo do spajanja HVB Central Profit banke d.d. i UniCredit Banke d.d. i formirana je jedna nova banka pod nazivom UniCredit Banka d.d. nije prezentirana dokumentacija da su za otvoreni depozitni i transakcijske račune kod pomenutih Banaka zaključeni aneksi ugovora.** Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, vezano za kontrolu naplate bankarskih usluga navedenih banaka, nismo u mogućnosti potvrditi da se od strane odgovornih lica vrši adekvatna kontrola. Iako je bilo aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za pružanje bankarskih usluga za potrebe iz nadležnosti Ministarstva u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, ukazujemo da do 31.12.2011. godine, a ni do okončanja revizije, izbor poslovnih banaka nije izvršen.

Potrebno je poduzeti aktivnosti da se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima sa bankama preko kojih Ministarstvo vrši platne transakcije reguliše pitanje plaćanja bankarskih usluga, i u skladu sa istim vrši njihovu kontrola;

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva finansija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te vršiti kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije;

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, budžetski korisnici su dužni organizovati internu reviziju u utvrđenom roku. Također Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08 od 30.07.2008. godine) utvrđeno je da je Ministar finansija dužan donijeti **Pravilnik o uslovima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju** u roku od 4 mjeseca od dana postavljenja direktora Centralne harmonizacijske jedinice (u daljem tekstu: CHJ) koja treba da se formira u okviru Ministarstva i koja treba da sačini operativne procedure i metodologiju za rad interne revizije. Centralna harmonizacijska jedinica je sistematizovana kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva, a 15.03.2011. godine imenovan je i rukovodilac CHJ, u svojstvu pomoćnika ministra, koje radno mjesto je trenutno jedino popunjeno od sistematizovanih 9 radnih mjesta. Utvrdili smo da Ministarstvo nije do zakonom utvrđenog roka (15.07.2011. godine) donio naprijed navedene pravilnike. Napominjemo da su i dalje u primjeni propisi doneseni prije stupanja na snagu Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru (Pravilnik o internoj reviziji budžetskih korisnika i Odluka o utvrđivanju korisnika budžeta za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo finansija). Navedeno ima značajan uticaj na početak primjene pomenutog Zakona iz razloga što se isti može početi primjenjivati tek poslije donošenja propisa predviđenih istim. Prema prezentiranoj dokumentaciji, aktivnosti rukovodioca CHJ u 2011. godini su implementirane putem Projekta „Podrška uvođenju javne interne finansijske kontrole (PIFC) u BiH“ kojeg finansira Evropska unija kroz IPA program. U februaru 2012. godine objavljena je Metodologija rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.

Potrebno je u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju potpune uspostave Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenja podzakonskih akata;

Tokom 2011. godine iz Budžeta FBiH su doznavačavana sredstva za rad Fondacija čiji je osnivač Vlada FBiH. Statutima Fondacija, koje je usvojila Vlada FBiH je utvrđeno da nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija vrši Federalno ministarstvo finansija, a da nadzor nad zakonitošću rada Fondacija vrše nadležna ministarstva. Provedenom revizijom je, kao i prethodne godine, konstatovano

da od strane Ministarstva finansija nije vršen nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima doznačenim Fondacijama, a što je konstatovano i prilikom obavljanja revizija ministarstava koja su nadležna za rad Fondacija.

Potrebno je da Federalno ministarstvo finansija organizuje i vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, u skladu sa statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.

5.3 Budžet Federalnog ministarstva finansija za 2011. godinu

Rashodi i izdaci Ministarstva finansija na dan 31.12. 2011. godine iskazani su u iznosu 392.053.672 KM, što u odnosu na odobrena sredstva Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH od 462.047.520 KM predstavlja izvršenje od 84,76 %, a u odnosu na izvršenje prethodne godine (366.362.951 KM) predstavlja veće izvršenje za 7 %. Uzimajući u obzir ukupan iznos nerealizovanih sredstava odobrenih Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2011. godinu u iznosu od 69.993.848 KM (ili 15,15%), kao i značajan iznos izvršenih preraspodjela sredstava drugim budžetskim korisnicima ukupnih odobrenih sredstava, te da je prethodne godine konstatovano navedeno, ne može se potvrditi da se planiranje budžeta ministarstva vrši na osnovu opravdanih potreba.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je sljedeća: otplata vanjskog duga 37,75 % (148.002.035 KM), otplata unutrašnjeg duga 27,4 % (107.409.712 KM), izdaci za kamate za otplatu vanjskog duga 17,98 % (70.510.174 KM), tekući transferi 8,42 % (33.038.351 KM), pozajmljivanje i učešće u dionicama 3,91 % (15.360.993 KM), izdaci za materijal i usluge 2,65 % (10.416.946 KM), primanja zaposlenih 1,08 % (4.239.940 KM), kapitalni transferi 0,76 % (3.000.000 KM) i izdaci za nabavku sredstava 0,05 % (75.520 KM).

Pregled izvršenja budžeta dat je u prilogu br. 1 Izvještaja.

5.4 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za PTT troškove iskazani su u iznosu od 191.722 KM. Pravilnikom o načinu korištenja i upotrebi službenih mobilnih i fiksnih telefona definisano je da se u slučaju prekoračenja dozvoljene visine utroška telefona isti odbiju od plaće uposlenika, ali uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da ukoliko uposlenik podnese molbu, istom se odobri utrošak za cjelokupan iznos računa koji se isplaćuje na teret Ministarstva. Imajući u vidu da su se na računima konstatovali pozivi u inostranstvo (Slovenija, Crna Gora), te da se za pojedine zaposlenike tokom čitave godine uz molbu cjelokupan iznos računa isplaćuje na teret budžeta bez obzira na prekoračenje, **ne možemo potvrditi opravdanost isplate istih jer u navedenim molbama nije adekvatno naveden razlog povećanja troškova.** U molbama se kao razlog povećanja troškova navodi povećanje obima poslova bez adekvatnog obrazloženja o kojim poslovima se konkretno radi. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo i plaćanje troškova telefona na osnovu računa na privatno ime kao i isplate putem blagajne za kupovinu ultra kartica. Imajući u vidu da za navedene isplate nisu obračunati pripadajući porezi i doprinosi s obzirom da se radi o dodatnim primanjima iz radnog odnosa ne možemo potvrditi da je postupljeno u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak (Službene novine FBiH, broj 67/08 i 4/10) i Zakonom o doprinosima (Službene novine FBiH, broj 9/10).

Potrebno je dosljedno se pridržavati ograničenja propisanih internim aktom vezanih za više stvorene izdatke od dozvoljenih u dijelu obaveznog refundiranja istih od strane uposlenika;

Potrebno je da se izdaci za telefonske usluge priznaju samo za račune koji se odnose na korištenje mobilnih telefona u vlasništvu Ministarstva u cilju kontrole namjenskog utroška navedenih izdataka. U slučaju korištenja isplate računa privatnih mobilnih telefona i ultra dopuna potrebno je dosljedno primjenjivati zakonske i ostale propise vezano za obračun i isplatu poreza i doprinosa;

Troškovi goriva i održavanja službenih vozila prema knjigovodstvenim evidencijama, u 2011. godini iznosili su 64.326 KM što je u odnosu na predhodnu godinu manje za 38.989 KM. Uvidom u dokumentaciju nismo mogli potvrditi dosljednu primjenu Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Federalnog ministarstva finansija iz razloga što smo konstatovali da se Obrazac za putni nalog PN4 nije uredno popunjavao u dijelu: navođenja vremena polaska i dolaska na odredište, pređenog puta u

kilometrima, svakodnevnog upisivanja početnog i krajnjeg stanja brojila, a u pojedinim slučajevima nije navedena ni relacija kretanja. Uputstvom o kontroli i utrošku goriva za prevoz službenim automobilima su propisani normativi potrošnje goriva za vozila, ali istim nije jasno propisan način postupanja u slučajevima odstupanja utroška od utvrđenih normativa. Ovo je imalo za rezultat da, iako su sačinjavani mjesečni pregledi o utrošku goriva i konstatovana odstupanja od normativa (veća potrošnja u odnosu na propisani normativ za jedno vozilo), nisu poduzimane aktivnosti u cilju utvrđivanja razloga odstupanja i poduzimanja adekvatnih mjera. Također mjesečni pregledi o utrošku goriva, nisu sadržavali podatke za sva vozila, koja su korištena u toku mjeseca i za koje su plaćani računi za gorivo.

Navedenim Pravilnikom predviđeno je da se nakon završetka radnog vremena, odnosno obavljene službene dužnosti, automobili parkiraju na parking prostor ispred zgrade Ministarstva ili na drugo predviđeno mjesto za parkiranje, što nismo mogli potvrditi jer nam nije prezentirana dokumentacija kojom se dokazuje navedeno a istim nije propisano ni ko i kako vrši kontrolu službenih vozila poslije radnog vremena, što je svakako potrebno urediti u narednom periodu.

Od ukupno iskazanih troškova održavanja službenih vozila u 2011. godini (31.177 KM) značajan iznos od 24.224 KM odnosi se na nastale troškove održavanja vozila PASAT (2007 godište –koje je Ministarstvu dato na korištenje od Stručne službe Vlade FBiH) za koje je zadužen vozač Ministra. Posebno ističemo plaćanje po računu od 10.02.2011. godine za izvršene usluge popravke navedenog vozila kod preduzeća „AC QUATTRO“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 7.016 KM kada je prema opisu sa računa urađen veliki servis, izgradnja i ugradnja motora i montaža glave motora. **Uzimajući u obzir da se za navedeno vozilo nije vršila analiza nastalih značajnih troškova, ne može se potvrditi opravdanost čestih popravki, odnosno iskazani troškovi održavanja istog.**

Potrebno je osigurati suštinsku kontrolu korištenja službenih vozila i pravilno popunjavati obrazac putnog naloga PN4, putem kojeg će se pratiti vrijeme korištenja vozila, relacija kretanja, pređena kilometraža kao i relacija kretanja u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH (Službene novine FBiH, broj 33/09) i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Federalnog ministarstva finansija;

Dopuniti Pravilnik o upotrebi i načinu korištenja službenih putničkih automobila u dijelu propisivanja tko i kako vrši kontrolu korištenja službenih vozila, kao i Uputstvo o kontroli i utrošku goriva za prevoz službenim automobilima u dijelu utvrđivanja realnih normativa potrošnje goriva, definisanja načina izvještavanja o potrošnji goriva i postupanja u slučajevima odstupanja utroška od utvrđenih normativa;

Potrebno je preispitati opravdanost značajnih troškova popravke službenog vozila PASAT (2007. godište) i način njegovog korištenja u 2011. godini;

Izdaci po osnovu sklopljenih ugovora o djelu za angažovanje vanjskih saradnika iskazanih su u neto iznosu od 140.468 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovali smo da su ugovori o djelu u 2011. godini **sklapani i za redovne poslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva (administrativno- tehnički poslovi, poslovi savjetnika, poslovi informisanja o stanju u oblasti finansija i saradnja sa međunarodnim institucijama, te drugi poslovi u vezi neposredne aktivnosti ministra i šefa kabineta)**. Po navedenim Ugovorima o djelu, isplata naknada je vršena a da predhodno nisu od strane angažovanih vanjskih saradnika sačinjavani izvještaji o obavljenim poslovima a samim tim nije vršeno ni ovjeravanje od strane odgovornih osoba. Prezentirani su izvještaji o radu koji su sačinjeni tek u vrijeme obavljanja konačne revizije u Ministarstvu kada su i ovjereni od strane ministra (za savjetnike) i od strane sekretara Ministarstva po ovlaštenju ministra (za ostale ugovore o djelu). Uvidom u sklopljene ugovore o djelu i utvrđenu naknadu po istim, revizorskom timu nisu prezentirani kriteriji koji su se primjenjivali prilikom utvrđivanja visine naknade. **Imajući u vidu naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove propisane Pravilnikom, što je u suprotnosti sa postojećim zakonskim propisima, kao i da je isplata po istima vršena na osnovu uredne i vjerodostojne dokumentacije.**

Potrebno je popunjavanje upražnjenih radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni zadaci u Ministarstvu;

Izdaci za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazani su u neto iznosu od 248.772 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 122.440 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na isplate Komisiji za verificiranje računa stare devizne štednje (neto 71.692 KM), Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa (neto 57.808 KM), Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (neto 32.736 KM), Komisiji za ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnih sistema (neto 11.286 KM) i Komisiji za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođačima/zastupnicima fiskalnih sistema (neto 9.801 KM). Isplata naknada članovima komisija vršena je na osnovu rješenja ministra na teret odobrenih sredstava Ministarstva finansija. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za isplatu naknade navedenih komisija **utvrdili smo nedosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Odluka), u dijelu isplate naknade uposlenicima u federalnim ministarstvima i drugim federalnim organima državne službe za radna tijela osnovana radi izvršavanja poslova koji su utvrđeni kao redovni poslovi u skladu sa djelokrugom federalnog organa državne službe, definisanja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade za članove radnih tijela, kao i prekoračenja dozvoljene ukupne godišnje naknade članovima radnih tijela.**

Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, koji je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 16.07.2009. godine, a u istom su predstavnici Federalnog ministarstva finansija, Porezne uprave FBiH, Federalnog zavoda za osiguranje i reosiguranja, Zavoda zdravstvenog osiguranja FBiH i Federalnog zavoda PIO/MIO. Tokom 2011. godine isplaćena je naknada za rad u ukupnom neto iznosu od 57.808 KM, **od čega se na naknade za period od oktobra do decembra 2010. godine odnosi 7.326 KM.** Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je članovima Odbora obračunavana i na osnovu rješenja ministra isplaćivana akontativna maksimalna mjesečna naknada u visini od 1,5 osnovice za obračun plaće u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. **Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak** je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 24.04.2008. godine. Izmjenom navedenog Rješenja od 14.02.2011. godine rad ovog Odbora produžen je do 30.06.2011. godine (prethodnim izmjenama Rješenja bio je do 31.12.2010. godine), a u istom su predstavnici Federalnog ministarstva finansija i Porezna uprava FBiH. Tokom 2011. godine isplaćena je neto naknada članovima Odbora (9 članova i jedna stručna osoba) u ukupnom iznosu od 32.736 KM **od čega se na rad Odbora u 2009. godini za period od oktobar – decembar odnosi 14.256 KM.** Odbor je podnosio tromjesečne izvještaje o radu Vladi FBiH i nakon njihovog usvajanja od strane Vlade FBiH podnosio je zahtjev za isplatu naknade za rad članova Odbora. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je praksa da se za svaki mjesec članovima Odbora na osnovu rješenja ministra obračunava i isplaćuje naknada za rad u visini akontativne maksimalne mjesečne naknade od 1,5 osnovice za obračun plaće u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Uvidom u zapisnike sa sjednica Odbora utvrdili smo da pojedini članovi nisu bili prisutni na svim sjednicama, međutim isto nije imalo uticaja na obračun i isplatu naknade. **Prema tome, kako se naknada utvrđuje u maksimalno propisanom iznosu, bez obzira na angažman pojedinih članova Odbora u određenim vremenskim periodima, ne možemo potvrditi da je visina naknade članovima Odbora utvrđena na osnovu kriterija utvrđenih Odlukom Vlade FBiH.** Posebno ističemo da su članovi naprijed navedenih Odbora uposlenici federalnih organa (Federalnog ministarstva finansija i Porezne uprave FBiH) koji u okviru svoje nadležnosti prate implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, kao i da je najvećem broju članova Odbora u opisu poslova i zadataka utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji obavljanje poslova vezanih za praćenje i implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, te samim tim ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade po osnovu rada u navedenim odborima. **Naročito ističemo da je više članova Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, istovremeno i u Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak, te su po navedenom osnovu ostvarili neto naknadu u visini od 11.285 KM, odnosno 9.365 KM što je značajno iznad ukupno propisane godišnje naknade za rad u stručnim tijelima.** Navedeno ima veliki značaj,

naročito iz razloga što je i prethodnim revizijama ukazivano na isto, međutim nisu poduzete aktivnosti na obustavljanju isplata iznad propisanog iznosa.

Komisija za ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema imenovana je Rješenjem ministra od 09.02.2010. godine i istoj je u 2011. godini isplaćena neto naknada u iznosu od 11.286 KM. Skrećemo pažnju da je za četiri člana navedene komisije u 2011. godini po osnovu rada u komisiji isplaćena naknada u iznosu od po 1.485 KM a isti su angažovani i kao vanjski saradnici na osnovu rješenja ministra. Sa navedenim članovima komisije su tokom cijele godine kao vanjskim saradnicima zaključivani ugovori o djelu (od decembra 2010. godine do novembra 2011.godine), te je na osnovu istih izvršena neto isplata i to za: **tri vanjska saradnika u iznosu od po 16.000 KM, a za jednog vanjskog saradnika u neto iznosu od 10.800 KM.** Napominjemo da je ugovorima o djelu definisano da su ugovorene strane saglasne da izvršilac obavlja poslove vezane za proces uvođenja fiskalizacije, te poslove pripreme i postupka ispitivanja tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnih sistema što predstavlja poslove koji su definisani kao poslovi navedene Komisije. Nisu nam prezentirani izvještaji o radu vanjskih saradnika po osnovu ugovora o djelu već su samo prezentirani izvještaji o radu Komisije za ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnih sistema, iako je sklopljenim Ugovorima o djelu jasno definisana obaveza sačinjavanja i prihvatanja izvještaja o radu prije isplate. Također nam nije prezentirana ni dokumentacija na osnovu koje bismo utvrdili kriterije i način na koji je utvrđena visina naknade. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade vanjskim saradnicima po oba osnova (na osnovu rada u komisiji i na osnovu ugovora o djelu).** Pored naprijed navedenog, a imajući u vidu da je Zakonom o fiskalnim sistemima definisano da stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Komisije provodi Ministarstvo, a kako su pojedini članovi komisija i stručno tehničko lice uposlenici Ministarstva, kao i da na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da su komisije radile van radnog vremena, ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade uposlenicima Ministarstva.

Komisiji za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) je tokom 2011. godine isplaćivana naknada za učešće u radu dvanaest (12) puta, u ukupnom neto iznosu od 71.692 KM, od čega se **15.764 KM odnosi na naknade iz 2010. godine.** Naknada je isplaćivana u visini maksimalne mjesečne naknade od 1,5 osnovice za obračun plaće u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. **Isplate su vršene na osnovu mjesečnih izvještaja o radu Komisije, a ne po izvršenom poslu i uz prethodno prihvatanje Izvještaja o radu Komisije od strane Vlade FBiH, kako je definisano samom Odlukom o imenovanju Komisije.**

Komisija za Program javnih investicija u FBiH osnovana je Odlukom Vlade FBiH V broj 702/03 od 23.12.2003. godine čiji je zadatak davanje mišljenja na Program javnih investicija koji se utvrđuje prema Uredbi o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH. U Izvještaju komisije od 16.03.2011. godine navedeno je da je ista krajem 2010. godine i početkom 2011. godine aktivno radila na kreiranju i koordinaciji pri izradi Programa javnih investicija FBiH za period 2011.-2013. godina, a obzirom da je sačinjena od članova iz raznih ministarstava i svaki od njih je bio uključen u koordinaciju aktivnosti u pripremi, predlaganju i iznalaženju mogućnosti za finansiranje kapitalnih projekata. **Prema izvještaju Komisija je održala dva sastanka na kojima su razmotrena sva pitanja, prijedlozi i sugestije bitni za pripremu navedenog Programa.** Na osnovu datog mišljenja ove Komisije Ministarstvo finansija je 10.03.2011. godine uputilo na Vladu FBiH Programa javnih investicija FBiH za period 2011-2013. godina sa prijedlogom zaključaka na razmatranje i usvajanje koje **do okončanja revizije nije razmatrano niti usvojeno.** Na osnovu sačinjenog Izvještaja o radu i prijedloga Komisije, ministar finansija je 16.03.2011. godine, donio Rješenja o isplati naknade članovima ove komisije u visini od 1,5 osnovice plaće za period od novembra 2010. do marta 2011. godine, što ukupno u neto iznosu čini 13.775 KM od čega se na 2010. godinu odnosi 5.750 KM. Imajući u vidu da Program javnih investicija FBiH za period 2011-2013. godina nije razmatran na Vladi FBiH i činjenicu da su članovi Komisije predstavnici ministarstava u kojima se jednim dijelom implementiraju investicioni projekti, ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade po osnovu rada u navedenoj Komisiji.

Posebno ističemo da su u 2011. godini isplaćene naknade za rad u radnim tijelima, koji se odnosi na rad radnih tijela u 2010. godini u ukupnom iznosu od **43.096 KM**, a odnosi se na: Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (14.256 KM); Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o Jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa (7.326 KM), Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje (15.764 KM) i Komisija za Program javnih investicija (5.750 KM).

Na osnovu izvršene revizije ne može se potvrditi da je izvršen obračun naknada za rad u pojedinim radnim tijelima u IV kvartalu 2011. godine i isti iskazan u skladu sa zakonskim propisima u tekućoj fiskalnoj godini. **Prema tome naknade za rad u radnim tijelima koje su teretile Budžet za 2011. godinu, a odnose se na naknade za rad u radnim tijelima u 2010. godini, nisu knjigovodstveno evidentirani u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH kojom je propisano da se rashodi priznaju kada je obaveza nastala (načelo modificiranog događaja).**

Potrebno je utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe. Isto tako potrebno je uspostaviti kontrolne aktivnosti u dijelu dosljedne primjene propisane godišnje naknade po osnovu rada u jednom ili više radnih tijela;

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 33.038.351 KM što je u odnosu na sredstva odobrena Budžetom za 2011. godinu od 42.145.090 KM manje za 9.106.739 KM ili 21,6 %, a isto je najvećim dijelom posljedica nerealizacije izmirenja obaveza po osnovu pristiglih sudskih izvršnih rješenja i odluka Ustavnog suda BiH, kao i nerealno više planiranog iznosa na pozicijama za izmirenje obaveza Prijašnjeg FMO-a.

5.5.1 Transfer za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH „Odras“

Transfer za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH „Odras“ iskazan je u iznosu od 2.000.000 KM koliko je i planirano izdvajanje budžetskih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH. Realizacija navedenog Transfera je izvršena na osnovu Odluke Vlade FBiH, o usvajanju programa utroška sredstava od 07.12.2011. godine. Navedenom Odlukom je definisano da će se sredstva koristiti za nastavak implementacije **Projekta podrške razvoju lokalnih zajednica – PRLZ**, kao i da će iz tih sredstava biti podržani projekti koje će utvrditi Upravni odbor Fondacije u skladu sa ciljevima i kriterijima podobnosti projekata, a na osnovu stepena razvijenosti i liste apliciranih projekata od strane lokalnih zajednica kod Fondacije Odras i nadležnih federalnih ministarstava koja učestvuju u sufinansiranju pojedinih projekata. Odlukom je utvrđena obaveza Fondacije da najmanje jednom kvartalno dostavlja izvještaj o toku implementacije i utrošenim sredstvima Upravnom odboru Fondacije i Federalnom ministarstvu finansija, a Vladi FBiH najmanje jednom godišnje, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH. Navedenoj Fondaciji sredstva su doznačena u vrijeme obavljanja konačne revizije. Napominjemo da izvršenim revizijama u prethodnim godinama nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj Odras za 2009. godinu (5.673.000 KM) i 2010. godinu (5.000.000 KM). **U toku obavljanja revizije tekuće godine prezentiran je Godišnji izvještaj o radu Fondacije za 2010. godinu, međutim na osnovu istog nismo mogli potvrditi za koje namjene su odobrena odnosno doznačena krajnjim korisnicima sredstva tekućih transfera iz prethodnih godina.** Od strane Ministarstva prezentiran je **Izvještaj o obavljenju reviziji Projekta razvoja lokalnih zajednica PRLZ - Fondacija Odras, iz marta 2012. godine**, sačinjen od strane interne revizije Ministarstva finansija, čiji predmet revizije je bio nadzor nad namjenskim korištenjem budžetskih sredstava dodijeljenih putem tekućih transfera Ministarstva finansija u periodu 2008 – 2010. godina. U izvještaju je navedeno da je u razdoblju koji je bio predmet revizije iz sredstava transfera Ministarstva Fondaciji ukupno doznačeno 10.673.000 KM od kojih je na dan 31.12.2011. godine ostalo neutrošeno 2.520.397 KM od čega je 2 miliona KM bio oročeni depozit kod BOR banke d.d. Sarajevo. Također, u izvještaju su navedeni značajni propusti vezano za realizaciju odnosno namjenski utrošak doznačenih sredstava.

U skladu sa članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama nadzor nad zakonitošću rada udruženja i fondacija vrši nadležno ministarstvo u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruženja i fondacije. Statutom Fondacije Odras je propisano da Ministarstvo finansija vrši kontrolu nad radom Fondacije, u ime Vlade Federacije BiH, kao i da Fondacija putem Ministarstva finansija podnosi Vladi FBiH godišnji izvještaj o radu. U vrijeme obavljanja konačne revizije Ministarstva, od strane Fondacije nije bio podnesen Izvještaj o radu sa godišnjim obračunom za 2011. godinu, kao i Plan poslovanja za 2012. godinu. **Uzimajući u obzir utvrđene nadležnosti Federalnog ministarstva finansija, iz prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da je**

isto izvršilo nadzor nad namjenskim korištenjem sredstvima Fondacije Odras za 2011. godinu, odnosno da je poduzela aktivnosti u cilju redovnog izvještavanja.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u dijelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH za 2009. i 2010. godinu, kao i sredstava doznačenih za fiskalnu 2011. godinu;

Potrebno je vršiti nadzor nad zakonitošću rada Fondacije Odras u skladu sa članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama i u skladu sa donesenim procedurama. Pri tome je nužno osigurati da se godišnji izvještaj o obavljenom nadzoru nad Fondacijom sačini prije slanja Izvještaja o radu Fondacija Vladi FBiH (kao osnivaču), što je svakako potrebno uskladiti sa razmatranjem godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za predmetnu godinu;

5.5.2 Transferi kantonima

Transferi kantonima iskazani su u iznosu od 16.000.000 KM, od čega su Bosansko - podrinjskom Kantonu doznačena sredstva u iznosu od 7.040.000 KM, Kantonu 10 iznos od 5.920.000 KM i Posavskom kantonu 3.040.000 KM, koliko je i bilo planirano za navedene namjene, od čega je 40 % sredstava doznačeno u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o kriterijima raspodjele sredstava (V broj 1196/11 od 27.10.2011. godine), a 60 % sredstava u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH (V broj 1448/11 od 28.12.2010. godine) kojeg je ista donijela na osnovu člana 3. navedene Odluke i Zakona o Vladi FBiH.

5.5.3 Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda

Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda iskazan je u iznosu od 224.832 KM što u odnosu na planirana sredstva za navedene namjene od 1.500.000 KM predstavlja izvršenje od samo 15 %. Uvidom u „Izveštaj o izvršenom popisu neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru“ sa stanjem na dan 31.12.2011. godine utvrđeno je da se u okviru istog nalaze i **popisane neizmirene obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstveni račun Trezora u iznosu od 27.849.164 KM sa 213 pojedinačnih zahtjeva**, od čega se na primljene zahtjeve za povrat do 01.01.2011. godine odnosi 6.104.173 KM i na zaprimljene predmete u toku 2011. godine 21.849.164 KM. **Napominjemo da su navedene obaveze iskazane u pomoćnim evidencijama, ali nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora, kao i da Budžetom FBiH za 2012. godine nisu uopće planirana sredstva za izvršenje povrata pogrešno ili više uplaćenih sredstava.**

U okviru neizmirenih obaveza po zahtjevima za povrat zaprimljenim do 01.01.2011. godine najveći dio se odnosi na neriješeni predmet – **obavezu prema preduzeću BH Telecomu d.d. Sarajevu**, po osnovu Rješenja od strane Porezne uprave FBiH – Porezne ispostave Centar (06.04.2007. godine) kojim je utvrđeno pravo na povrat više uplaćenih sredstava po osnovu poreza na dobit iz 1999. godine, **u iznosu od 5.955.784 KM**. Nepostupanje Ministarstva po navedenom Rješenju, iz 2007. godine, je bilo predmet i inspekcijiskog nadzora od strane Upravnog inspektorata – Federalnog ministarstva pravde, po podnesenoj predstavki od strane JP BH Telecoma d.d. Sarajevo, kada je konstatovano da Ministarstvu nije dostavljen originalni primjerak Rješenja Porezne uprave FBiH. Prilikom obavljanja konačne revizije prezentiran nam je dokaz da je Kantonalni porezni ured Sarajevo 16.04.2012. godine, na traženje Ministarstva finansija od 19.03.2012. godine, **dostavio originalno Rješenje kojim je utvrđeno pravo na povrat poreza na dobit prema navedenom preduzeću još 06.04.2007. godine, međutim, navedeni predmet nije bio okončan do isteka konačne revizije.**

U okviru neizmirenih obaveza po zaprimljenim predmetima u 2011. godini, **najznačajniji iznos se odnosi na zaprimljeni zahtjev za povrat sredstava 14.03.2011. godine, od strane preduzeća JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar u iznosu od 19.731.312 KM, po osnovu pravomoćnog i izvršnog Rješenja Porezne uprave FBiH, Porezna ispostava Grada Mostara od 21.02.2011. godine**, a istim je utvrđeno pravo na povrat uplaćenog poreza na dobit i zateznih kamata. Utvrdili smo da je Sektor za trezor 18.03.2011. godine uputio zahtjev prema Sektoru za ekonomsko – finansijske i zajedničke poslove kako bi se osigurala sredstva za izmirenje navedene obaveze u budžetu Ministarstva finansija za 2011. godine, obzirom da je procedura usvajanja Budžeta FBiH bila u toku, međutim, u Budžetu FBiH za 2011. godinu, niti njegovim Izmjenama i dopunama nisu planirana sredstva za izmirenje navedene obaveze.

Zahtjev za povrat od preduzeća INA BH d.d. Sarajevo, u pomoćnoj evidenciji obaveza evidentiran je u iznosu od 1.803.842,50 KM, po osnovu Rješenja o utvrđivanju pogrešno – više uplaćenih prihoda donesenog 12.04.2006. godine od strane Porezne ispostave Novo Sarajevo (na ukupan iznos od 3.522.707 KM), kao i Zaključka od 14.10.2011. godine također donesenog od strane istog organa, kojim se ispravlja greška u prethodno donesenom Rješenju, što nije u skladu sa članom 218. Zakona o upravnom postupku. Imajući u vidu da je drugostepenim Rješenje koje je donijelo Ministarstvo finansija 03.11.2006. godine, poništilo određene tačke prvostepenog rješenja i uvidom u ostalu raspoloživu dokumentaciju, ne može se potvrditi iskazani iznos potraživanja u pomoćnoj evidenciji. Imajući u vidu naprijed navedeno, značajnost iznosa kojeg potražuje navedeno preduzeće, da je Ministarstvo finansija kao drugostepeni organ donijelo nejasno drugostepeno Rješenje, kao i činjenicu da je Porezna uprava FBiH koja je donijela naprijed navedeni Zaključak u sastavu Ministarstva finansija, potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima u cilju sagledavanja i preispitivanja navedenog predmeta, akata i traženog povrata sredstava.

Vezano za naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost da nije izvršena realizacija cjelokupnog iznosa odobrenih sredstava Budžetom FBiH za 2011. godinu za navedene namjene, iako su bile konstatovane obaveze po ovom osnovu, kao i da nisu poduzete adekvatne aktivnosti na obezbjeđenju nedostajućih sredstava za povrat poreza na dobit putem Izmjena i dopuna Budžeta, odnosno preraspodjela sa drugih pozicija Ministarstva. Navedeno ima posebnu značajnost ako se uzme u obzir da je sa pozicija Ministarstva vršena preraspodjela drugim korisnicima za izmirenje drugih obaveza. Ne može se potvrditi da Ministarstvo finansija raspolaže sa pravovremenim informacijama, kao i adekvatnim evidencijama na osnovu kojih bi se vršilo planiranje izvršenja zahtjeva za povrat poreznih obaveza na teret Budžeta FBiH, što je potrebno osigurati u budućem periodu. Napominjemo da Budžetom FBiH za 2012. godinu uopće nisu planirana sredstva za izvršenje povrata.

Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura da se planiranje sredstava za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda, kao i poreza na dobit vrši na osnovu pravovremenih informacija i adekvatnih evidencija, kao i da se isto reguliše internim aktima;

Potrebno je da Ministarstvo finansija sagleda nastalu situaciju vezano za nerealizovane povrate sredstava prema JP „BH Telecom“ d.d. Sarajevo i JP „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar po osnovu pravomoćnih i izvršnih rješenja Porezne uprave FBiH, kao i činjenicu da Budžetom FBiH za 2012. godinu nikako nisu planirana sredstva za izmirenje navedenih obaveza, te u skladu sa konstatovanim i postojećim zakonskim propisima, Vladi FBiH podnijeti detaljnu Informaciju sa prijedlogom mjera za rješavanje navedene situacije;

Potrebno je da Ministarstvo prije rješavanja zahtjeva za povrat od strane preduzeća INA BH d.d. Sarajevo, izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju u cilju utvrđivanja stvarne obaveze po navedenom osnovu koja se treba izvršiti na teret Budžeta FBiH;

5.5.4 Transfer za izmirenje presuda i sudskih izvršnih rješenja

Transfer za izmirenje presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2011. godini izvršen je u iznosu od 8.171.353 KM što u odnosu na budžetom planirana sredstva od 13.000.000 KM predstavlja izvršenje od 62,85 %. Navedenom iznosu treba dodati i isplaćene troškove zateznih kamata obračunate zbog neplaćanja pravomoćnih i izvršnih sudskih presuda u propisanom roku u iznosu od 3.957.403 KM i troškove vođenja sudskih sporova u iznosu od 2.046.241 KM koji se evidentiraju na ugovorenim uslugama, **na osnovu čega konstatujemo da je po osnovu izmirenja presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2011. godini iz budžeta Ministarstva ukupno isplaćeno 14.174.997 KM.** U skladu sa uspostavljenom praksom na ovoj poziciji Ministarstva se planiraju i izvršavaju sve sudske presude i izvršna rješenja koja su donesena na teret Budžeta FBiH, a za čije nastajanje su odgovorni svi federalni budžetski korisnici, kao i Prijašnje FMO. Ukazujemo da prilikom obavljanja revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da Ministarstvo raspolaže sa pravovremenim i realnim informacijama, što kao posljedicu ima nerealno planiranje, povećanje troškova izvršenja za zatezne kamate i troškove spora. Zbog toga smo mišljenja **da bi sredstva za izmirenje pravosnažnih i izvršnih presuda i sudskih izvršnih rješenja trebalo planirati na budžetskim korisnicima na koje se isti i odnose i koji su upoznati sa sporovima u toku u cilju skraćivanja vremena realizacije, odnosno uštede sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata.**

Za vođenje evidencije svih izmirenih i neizmirenih obaveza po presudama i sudskim izvršnim rješenjima uspostavljena je baza podataka u Sektoru za trezor Ministarstva, koja se od 2011. godine vodi po budžetskim korisnicima i 25 vrsta tužbenih zahtjeva. Prema prezentiranim podacima iz navedene baze podataka i Izvještaja o izvršenom popisu neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, izvršenje navedenog transfera iznosi 14.135.007 KM, dok su neizmirene obaveze na dan 31.12.2011. godine iznosile 12.408.037 KM (iste nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora i prenesene su na teret fiskalne 2012. godine), čiji pregled dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM

R.br.	Opis	Izvršenje 2011. godine				
		Glavnica	Zatezne kamate	Troškovi spora	Ukupno	%
1.	Sud.izv.rješ.	7.940.645	3.837.031	1.936.524	13.714.201	97 %
2.	Presude	217.243	111.804	91.759	420.806	3 %
Ukupno		8.157.888	3.948.835	2.028.283	14.135.007	100 %

R.br.	Opis	Neizmirene obaveze na dan 31.12.2011. godine po izvršenom popisu			
		Glavnica	Troškovi spora	Ukupno	%
1.	Presude i sud.izv. rješ. 2003- 2010	2.002.900	160.337	2.163.237	17,43 %
2.	Presude i sud.izv. rješenja 2011	8.957.986	1.286.814	10.244.800	82,56 %
Ukupno neizm. obaveze na dan 31.12.2011.		10.960.886	1.447.151	12.408.037	100 %

Izvršenim uvidom u dokumentaciju vezanu za realizaciju sredstava odobrenih na poziciji izmirenja presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2011. godini, **konstatovano je da Ministarstvo nije internim aktom regulisalo redoslijed, odnosno način izmirenja pravomoćnih i pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost načina, odnosno redoslijeda izmirenja navedenih presuda u revidiranoj godini.** Najveći iznos sredstava (97 %) realizovan je prema hronološkom redu dostavljenih spiskova sudskih izvršnih rješenja pristiglih iz više banaka na koje je davana saglasnost Ministarstva finansija, iako je ista trebala da se vrši prema uspostavljenoj evidenciji od strane Ministarstva. **Dio izvršnih sudskih rješenja koji se odnosi na potraživanja za plaće i naknade budžetskih korisnika izostavljan je sa naprijed navedenog spiska, što nije u skladu sa zakonskim propisima.** Također, određeni dio sredstava (3 %) realizovan je na osnovu pravomoćnih i izvršnih presuda na način da je Sektor za trezor formirao spisak za plaćanje na osnovu zahtjeva stranaka (odnosno punomoćnika) za dobrovoljnim izmirenjem i prezentiranih originalnih presuda, sa svim potrebnim podacima za isplatu, koje spiskove je zatim dostavljao Sektoru za materijalno – finansijske i zajedničke poslove na realizaciju i unošenje u sistem trezora. Od strane navedenih sektora na kraju godine nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje isplaćenih troškova glavnice, kamata i sudskih troškova prilikom dobrovoljne realizacije presuda, što je svakako potrebno realizovati u narednom periodu, a također i otvoriti subanalitičko konto za knjizenje. **Uzimajući u obzir da nije donešen odgovarajući akt kojim bi se regulisao način navedenog plaćanja, tj. davanja prioriteta presudama u odnosu na sudska izvršna rješenja na koje se obračunava godišnja zatezna kamata od 12 %, kao i da svi potražiocu po osnovu pravomoćnih sudskih presuda nisu bili upoznati sa mogućnošću ovakvog načina realizacije potraživanja, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina realizacije odobrenih sredstava za izvršenje sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja.**

Imajući u vidu da su ukupno isplaćene zatezne kamate prilikom realizacije glavnice od 7.940.645 KM po sudskim izvršnim rješenjima iznosile čak 3.837.031 KM ili 48 %, kao i činjenicu da su na dan 31.12.2011. godine ostale neizmirene obaveze za glavnice po ovom osnovu od čak 10.960.886 KM za koje će se zatezne kamate od 12 % obračunavati tek u momentu isplate, **ne možemo potvrditi da Ministarstvo adekvatno pristupa rješavanju navedenih obaveza u cilju smanjenja troškova zateznih kamata. (Prema podacima sa kojima raspolažemo obaveze Budžeta FBiH po osnovu izvršnih sudskih rješenja na dan 23.03.2012. godine iznosile su 16.671.843 KM a Budžetom FBiH za 2012. godinu planirano je samo 11.000.000 KM za izmirenje ovih obaveza).**

U okviru ukupnog izvršenja sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2011. godini (14.174.997 KM), **najznačajniji troškovi se odnose na isplate sudskih odluka po tužbama iz radnog odnosa u iznosu od 5.244.965 KM, na neratne invalidnine 3.937.870 KM, dug po neizmirenim obavezama**

budžetskih korisnika iz ranijeg perioda 2.050.759 KM, tužbe za materijalnu i nematerijalnu štetu 1.879.039 KM, razne vrste neplaćenih troškova 1.062.364 KM.

U okviru izvršenja sudskih izvršnih rješenja po tužbama iz radnog odnosa, **na ime dosuđenih potraživanja po osnovu tužbi uposlenika „za umanjnje plata i naknada 2009. i 2010. godine“ izvršenje iznosi samo 97.617 KM, iako je ostalo neknjiženih i neizmirenih 6.005.228 KM obaveza samo po ovom osnovu, a na budžetskim pozicijama Ministarstva su ostala neiskorištena i nerealizovana sredstva.** Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da je najveći broj uposlenika federalnih institucija podigao tužbe po navednom osnovu, a Ministarstvo finansija, iako je imalo saznanja nije planiralo sredstva za njihovo izmirenje u Budžetu FBiH za 2011. godinu. Nisu poduzete adekvatne aktivnosti u cilju postizanja dogovora sa Sindikatom državnih službenika i namještenika u FBiH na osnovu čega su se mogle ostvariti značajne uštede po osnovu zateznih kamata i troškova vođenja sudskih sporova za koje je izvjesno da će teretiti Budžet FBiH u narednim periodima. **Utvrdili smo da je u toku 2011. godine utvrđen iznos od 6.005.228 KM obaveza u sudskim izvršnim rješenjima po osnovu dugovanja za smanjenje plaća i naknada u 2009. i 2010. godini (glavnica 5.465.138 KM, troškovi postupka 540.090 KM), međutim ista nisu stavljana na plaćanje, što je u suprotnosti sa članovima 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH. Ističemo da navedene obaveze nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora.**

Vežano za realizaciju izvršnih rješenja koja se odnose na isplate plaća, skrećemo pažnju na odredbe Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima koji obavezuju isplatioca sredstava na obračun i uplatu poreza i doprinosa na plaću, i da isplatu navedenih rješenja vrši Ministarstvo finansija koje ne vrši obračun plaća budžetskih korisnika, što znači da ne postoje tehničke mogućnosti obračuna i isplate poreza i doprinosa, a time ni dostavljanja M4 obrasca. Nije prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo uspostavilo adekvatnu saradnju sa budžetskim korisnicima koji su tužena strana u navedenom slučaju čime bi se povrdilo da isti raspolažu sa relevantnim podacima, odnosno da su uspostavili evidenciju pravomoćnih presuda i izvršnih sudskih rješenja. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da su u potpunosti ispoštovane odredbe zakonskih propisa u dijelu uplate pripadajućih poreza i doprinosa i da se raspolaže relevantnim podacima vezano za ukupan iznos obaveza po navedenom osnovu, a što je neophodno kako bi se iste iskazale u Glavnoj knjizi trezora i vršilo realno planiranje njihovog izmirenja, u narednom periodu.**

Vežano za tužbe uposlenika „za umanjnje plata i naknada 2009. i 2010. godine“, prema prezentiranim podacima, konstatovano je da su ukupna potraživanja iz tužbenih zahtjeva uposlenika Ministarstva finansija po navedenom osnovu 816.760 KM, od čega se na donesena sudska izvršna rješenja odnosi 155.146 KM, i ista nisu knjigovodstveno evidentirana kao neizmirene obaveze u Glavnoj knjizi trezora FBiH.

Realizacija sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na neratne invalidnine (neizmirene obaveze iz perioda 2007 – 2009. godina) je sa pozicije Ministarstva u 2011. godini iskazana u iznosu od 3.937.870 KM (3.556.485 KM glavnica, 42.000 KM kamate i 339.184 KM sudski troškovi). **Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da su odgovorne osobe Sektora za trezor Ministarstva, u 150 sudskih izvršnih rješenja po osnovu naplate naknade na ime neratnih invalidnina konstatovale da su potraživani i dosuđeni iznosi glavnice veći od iznosa duga koji se nalazi na kartici isplata dostavljenih iz resornog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, međutim, nakon što je resorno Ministarstvo zauzelo stav (dostavilo dopis) da se pristupi provođenju donesenih sudskih izvršnih rješenja, ista su poslata na realizaciju na teret sredstava odobrenih Ministarstvu finansija u fiskalnoj 2011. godini.** Na kraju godine, po ovom osnovu ostalo je nerealizovanih 877 sudskih izvršnih rješenja, sa potraživanim iznosom glavnice od 2.728.002 KM, a resorno Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je, u Budžetu FBiH za 2012. godinu, dobilo sredstva u iznosu od 15.000.000 KM za njihovo dobrovoljno izmirenje, u skladu sa „Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom“ objavljenim 28.03.2012. godine. Ne može se potvrditi opravdanost isplate naprijed navedenih 150 sudskih izvršnih rješenja za neratne invalidnine izvršenih na osnovu dopisa resornog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, uzimajući u obzir da su u okviru navedenog Ministarstva bila osigurana sredstva za izmirenje dijela obaveza za neratne invalidnine, a posebno iz razloga što su potraživani i dosuđeni iznosi glavnice veći od stvarnog i utvrđenog

duga resornog Ministarstva, a od strane kojeg su se blagovremeno trebale poduzeti aktivnosti na utvrđivanju opravdanosti i povrata više isplaćenih sredstava.

Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da su se na teret Budžeta FBiH počela izvršavati i sudska izvršna rješenja po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, iz razloga jer resorno Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva nije, u skladu sa članom 5. stav 3. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine FBiH“, broj 29/03, 32/04 i 42/06) dalo saglasnost da se nad istima otvori stečajni postupak. U skladu sa članom 5. stav 5. ovog Zakona je također definisano da ukoliko federalni ministar energije, rudarstva i industrije ne da svoju saglasnost za otvaranje stečajnog postupka, za obaveza stečajnog dužnika solidarno odgovara Federacija BiH. Tako je već za 70 tužitelja – uposlenika PS „Vitezit“ d.o.o. Vitez po sudskim izvršnim rješenjima, izvršena isplata presudene glavnice u ukupnom iznosu od 1.289.983 KM za neisplaćene plate i doprinose. Pored navedenih presuda još uvijek nije realizovana presuda koja se odnosi na „BNT – Tvornica mašina i hidraulike“ Travnik na ime neisplaćenih plaća u iznosu glavnice bez zateznih kamata od 2.812.700 KM, a pojedinačno su počela pristizati sudska izvršna rješenja po osnovu neisplaćenih plaća (i zateznih kamata) uposlenika preduzeća „Binas“ d.d. Bugojno čiji zbirni iznos ne možemo zbirno kvantificirati. Imajući u vidu odredbe postojećeg Zakona o stečajnom postupku i veliki rizik za Budžet FBiH ukoliko ovakve presude postanu praksa, potrebno je da Ministarstvo finansija o navedenom problemu sa preciznim i egzaktnim podacima, u cilju iznalaženja rješenja problema informiše Vladu FBiH.

Vežano za neizmirene obaveza koje su prenesene na teret budžetske 2012. godine, na osnovu uvida u dokumentaciju, utvrdili smo da se 2.002.900 KM dosuđene glavnice odnosi na neriješene presude i sudska izvršna rješenja zaprimljena od strane Ministarstva u periodu 2003 – 2010. godina. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti prema Federalnom pravobranilaštvu kako bi se utvrdio status svih neriješenih predmeta iz perioda 2003 – 2010. godine, te na osnovu konstatovanog utvrdile adekvatne mjere i aktivnosti.

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga;

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza po pravosnažnim i izvršnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora od strane svih budžetskih korisnika koji su tužena strana u sudskim postupcima, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja;

Potrebno je da Ministarstvo, uzimajući u obzir ukupno isplaćene zatezne kamate prilikom realizacije glavnice po sudskim izvršnim rješenjima koja se obračunava u iznosu od 12 %, preispita postojeći način realizacije sudskih presuda i u saradnji sa Vladom FBiH poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja svih podnesenih tužbi, u smislu inoviranja pristupa vremenskoj vrijednosti novca i iznalaženja alternativnog i jeftinijeg načina za izmirenje svih ovih obaveza;

Potrebno je da Ministarstvo prilikom realizacije sudskih izvršnih rješenja dosljedno primjenjuju odredbe članova 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za izvršenje pravomoćnih sudskih presuda na teret Budžeta FBiH, po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, donosene na osnovu nedosljedne primjene Zakona o stečajnom postupku od strane resornog Ministarstva, a u cilju otklanjanja razloga podnošenja tužbi;

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji sa Federalnim pravobranilaštvom, utvrdi status svih neriješenih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz perioda 2003 – 2010. godina, te na osnovu konstatovanog predložiti adekvatne mjere i aktivnosti prema Vladi FBiH u cilju procjene rizika po Budžet FBiH;

5.5.5 Transfer Terminalima FBiH i revizija obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola

Transfer Terminalima FBiH izvršen je u iznosu od **1.987.077 KM**, u skladu sa odlukom Vlade FBiH, V broj 473/2011, što predstavlja 100 % planiranih sredstava za navedene namjene. Na osnovu obavljene revizije prethodne godine utvrdili smo da je 18.12.2008. godine na osnovu Odluke Vlade FBiH izvršen prenos sredstava u iznosu od 10.200.000 KM sa Escrow računa ustanovljenog na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo (potpisanog između Konzorcija, Vlade FBiH i Escrow agenta) na transakcijski račun Budžeta FBiH. Imajući u vidu da je u prethodnom periodu sa navedenog računa doznačeno samo 8.212.924 KM (dio iznosa), u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 461/06, kojim je određeno da se navedena sredstva u kompletnom iznosu trebaju prioritetno iskoristiti za sanaciju i rekonstrukciju terminala, realizacija 1.987.077 KM na teret fiskalne 2011. godine predstavlja doznačavanje preostalog iznosa. Kasnije je Vlada FBiH odlukama V broj 816/08 i 935/08 izvršila prenamjenu doznačenih sredstava Terminalima FBiH u prethodnom periodu, uz obavezu redovnog izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava Federalnom ministarstvu finansija i Federalnom ministarstvu energetike, industrije i rudarstva, nadležnim za praćenje realizacije ove odluke. **Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je u potpunosti vršeno izvještavanje Ministarstva finansija o namjenskom utrošku sredstava, odnosno da je isto poduzimalo aktivnosti u dijelu praćenja realizacije Odluka Vlade FBiH u cilju namjenskog utroška doznačenih sredstava.**

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na dosljednoj primjeni Odluka Vlade FBiH, donesenih u periodu 2008 - 2011. godina, vezanih za doznačena sredstava Terminalima FBiH, posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;

Odlukama o izmirenju obaveza Vlade FBiH prema malim dioničarima za terminale u FBiH V broj 976/07 i V broj 16/08 odobren je iznos od 13.282.892 KM u korist Energopetrola d.d. Sarajevo, na ime izmirenja obaveza Vlade FBiH, utvrđenih Ugovorom o utvrđivanju i načinu izmirenja obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i Energopetrola d.d. Sarajevo, koji je zaključen 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine. Članom III pomenutih odluka, kao i članom 3. naprijed navedenog Ugovora je definisana obaveza Energopetrola d.d. Sarajevo da u roku od dva dana nakon namirenja potraživanja od strane Vlade FBiH izvrši uplatu utvrđenog iznosa na JRT Budžeta FBiH. Članom IV navedenih odluka utvrđeno je da su za realizaciju istih zaduženi Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, svako u svojoj nadležnosti. **Ni u toku 2011. godine nije predložena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je Energopetrol d.d. Sarajevo na JRT Budžeta FBiH izvršio uplatu, u skladu sa navedenim odlukama i Ugovorom. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da je izvršenom revizijom u prethodne dvije godine ukazivano na isto, ne može se potvrditi da je Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzimalo potrebne mjere na dosljednoj provedbi navedenih odluka, u dijelu uplate sredstava, na što je isto obavezano odlukama Vlade FBiH.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obaveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i članom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine i u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti;

Izdaci za reviziju obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola iskazani su u iznosu od 67.860 KM. Vlada FBiH 11.01.2010. godine donijela je Odluku o pokretanju otvorenog postupka javne nabavke za izbor međunarodne revizorske kuće radi utvrđivanja ispunjavanja obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo (V broj 73/10). U skladu sa navedenom Odlukom, Vlada FBiH je svoja ovlaštenja ugovornog organa, u vezi postupka javne nabavke prenijela na Federalno ministarstvo finansija, a također je i imenovala Komisiju za odabir revizorske kuće (V broj 111/2010 od 15.02.2010. godine). Ministar finansija je, po izvršenom odabiru revizorske kuće od strane imenovane komisije, potpisao dva ugovora, i to: „Ugovor o pružanju usluga revizije svih obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo od 08.09.2006. godine“ (sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o. Sarajevo 28.04.2010. godine) i Ugovorom o načinu zajedničkog plaćanja je dogovoreno plaćanje usluge revizije svih obaveza prema Ugovoru o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo (ugovorom sa MOL-om i INA – Industrijom nafte d.d. Zagreb 26. maja 2010. godine). Ugovorom o načinu zajedničkog plaćanja kojim je dogovoreno plaćanje usluga revizije proporcionalno visini vlasničkog udjela, i to taksativno 33 % : 33,5 % :

33,5 %. Predmet potpisanog ugovora sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o. Sarajevo je pružanje usluga revizije ispunjenosti svih obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola od 08.09.2006. godine (uključujući i pripadajuće priloge), zaključenog između Vlade FBiH i Energopetrola Sarajevo sa jedne i Konzorcija INA MOL sa druge strane, zaključno sa 28.03.2010. godine i sačinjavanje Izvještaja sa zaključnim nalazom i mišljenjem. Ministarstvo je u potpunosti izmirilo obaveze prema navedenoj revizorskoj kući na način da je u martu 2011. godine doznačilo 22.393 KM a preostali iznos od 45.466 KM u maju i oktobru 2011. godine, nakon što je Konzorcij INA MOL uplatio sredstva na posebno otvoren račun u okviru JRT-a. Uvidom u dokumentaciju, ne može se potvrditi opravdanost isplate cjelokupnog dijela ugovorenog iznosa iz razloga što nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je od strane nadležnih organa i institucija potvrđeno da je navedena revizorska kuća obavila reviziju i sačinila revizorski izvještaj u skladu sa predmetom potpisanog ugovora. Naime, Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, kao i Agencija za privatizaciju su dali primjedbe na navedeni revizorski izvještaj, a Vlada FBiH je na 154. sjednici održanoj 19.08.2010. godine donijela Zaključak da Federalna agencija za privatizaciju iz svih izrečenih komentara sa sjednice Vlade FBiH izvuče suštinu i da za narednu sjednicu pripremi konkretne zaključke i aktivnosti koje će Vlada usvojiti u daljnjem rješavanju ovog pitanja. Prezentirana nam je dokumentacija (Prijedlog zaključaka) koje je uradila Agencija za privatizaciju i dostavila Vladi FBiH 22.10.2010. godine, međutim, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Vlada FBiH razmatrala navedeni materijal i donijela konačan stav u vezi ispunjenja obaveza iz potpisanog ugovora sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o Sarajevo.

Potrebno je da Ministarstvo skupa sa Vladom FBiH i ostalim nadležnim institucijama poduzme aktivnosti kako bi utvrdilo ispunjavanje obaveza iz zaključenog ugovora sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o. Sarajevo, vezanih za Ugovor o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo (V broj 73/10), te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti;

5.5.6 Transfer za izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/ Evropskog suda za ljudska prava

Transfer za izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/ Evropskog suda za ljudska prava izvršen je u iznosu od 2.145.166 KM što u odnosu na planirana sredstva od 2.500.000 KM iznosi 86 %, a u odnosu na izvršenje prethodne godine više za 412 %. U okviru navedenog izvršenja također su iskazani troškovi zateznih kamata u iznosu od 180.612 KM od čega se 180.462 KM odnosi na obračunate zatezne kamate samo po Odluci Ustavnog suda BiH od 13.12.2007. godine kojom je isti presudio o daljnjim pravnim lijekovima po ranije donesenim Odlukama CH/99/2425 i drugi, tj. Nedeljko Ubović i drugi protiv FBiH (predmet Glamoč). Na osnovu uvida u dokumentaciju utvrdili smo da je, od strane Vlade FBiH, angažovani sudski vještak, u skladu sa navedenom Odlukom Ustavnog suda, dostavio Izvještaj – Stručne nalaze o procjeni šteta vezanih za izvršenje Odluke Ustavnog suda BiH o pravnim lijekovima u predmetu CH/99/2425 i drugi i Nedeljko Ubović i drugi protiv FBiH 05.10.2010. godine, na ukupan iznos od 2.138.882 KM, u čijem prilogu se nalazi pojedinačna rekapitulacija za svako od 10 lica pojedinačno. Iako se Odluka o daljnjim pravnim lijekovima Ustavnog suda BiH trebala realizovati do 05.01.2011. godine, utvrdili smo da je Ured za saradnju i zastupanje Vlade FBiH pred Ustavnim sudom BiH tek 09.06.2011. godine Ministarstvu finansija dostavio žiro račune i ostale potrebne podatke za isplatu naknade štete na ime 3 lica koje je isto stavilo na izvršenje tek 15.12.2011. godine (uz obračun kamate za 12 mjeseci kašnjenja isplate u iznosu od 78.846 KM). Podaci za ostalih 6 lica od strane Ureda dostavljeni su tek 10.01.2012. godine (sa godinom dana kašnjenja) a isto je Ministarstvo finansija stavilo na izvršenje pod 31.12.2011. godine (iz obračun kamate za godinu dana kašnjenja u iznosu od 101.616 KM). Za jedno lice kojem pripada glavnica u iznosu od 269.952 KM, obaveza je ostala neizvršena i ista nije popisana od strane popisne komisije. Imajući u vidu naprijed navedeno, konstatovano je da prilikom realizacije Odluka Ustavnog suda BiH u 2011. godini saradnja između Ureda za saradnju i zastupanje Vlade FBiH pred Ustavnim sudom BiH i Ministarstva finansija nije bila na potrebnom nivou što je imalo za posljedicu obračun i isplatu zateznih kamata u iznosu od 180.462 KM, zbog kašnjenja u realizaciji Odluke ustavnog suda BiH u propisanom roku, čiju opravdanost se ne možemo potvrditi.

Potrebno je preispitati obračun zateznih kamata zbog nerealizacije odluke Ustavnog suda BiH CH/99/2425 i drugi u propisanom roku, te u skladu sa konstatovanim poduzeti mjere i aktivnosti u cilju izbjegavanja plaćanja nepotrebnih troškova iz Budžeta FBiH;

5.6 Nabavke i kapitalni izdaci

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 75.521 KM, što u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2011. godinu u iznosu od 583.875 KM, predstavlja izvršenje od 12,93%. Plan nabavki Ministarstva, koji je urađen u skladu sa odobrenim budžetom za 2011. godinu donesen je tek 30.06.2011. godine.

Na osnovu obavljene revizije, utvrdili smo da je Ministarstvo, 03.06.2011. godine, sa preduzećem „ORACLE BiH“ potpisalo „Ugovor za uvođenje novog segmenta izvora finansiranja (flex polja) na postojećem Informacionom sistemu finansijskog upravljanja (u daljem tekstu: ISFU) za trezorsko poslovanje“, kojim je utvrđena cijena usluge u fiksnom iznosu od 144.000 KM (bez PDV-a). Potpisivanju navedenog Ugovora prethodio je zahtjev Sektora za budžet i javne finansije Ministarstva u kojem je navedeno da je potrebna navedena softverska nadogradnja kako bi se spriječilo dalje stvaranje obaveza budžetskih korisnika i kako bi postojala analitička mogućnost identifikacije utroška odobrenih operativnih budžeta prema budžetskim pozicijama koje imaju iste ekonomske kodove. U zahtjevu je navedeno da je Ponuda firme „ORACLE BiH“ obuhvaćena tekućim Ugovorom o uslugama funkcionalne podrške te da su sredstva za realizaciju planirana u Budžetu za 2011. godinu na poziciji 613900 – Nadogradnja aplikativnog softvera – izmjena računovodstvenog fleks polja u iznosu od 160.000 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju, **ne može se prihvatiti konstatacija da je uvođenje novog segmenta na postojećem ISFU obuhvaćeno godišnjim Ugovorom o funkcionalnoj podršci, iz razloga što je u istom jasno definisano „da su dodatni razvoj (kastimizacija) rješenja kao i poslovi koji nisu definisani i dogovoreni Ugovorom - izvan obima projekta o funkcionalnoj podršci“.** Osim toga godišnjim Ugovorom o funkcionalnoj podršci definisana je cijena po utrošenom satu i materijalu, a Ugovorom za uvođenje novog segmenta Izvora finansiranja utvrđena je cijena u fiksnom iznosu. Do kraja 2011. godine po osnovu Ugovora o uvođenju novog segmenta plaćeno je 134.784 KM prema utvrđenoj dinamici plaćanja, na osnovu izvršene ovjere radova od strane lica za koje nije prezentirano potrebno ovlaštenje (lice angažovano po osnovu ugovora od djelu). Posebno ističemo, da su sredstva za realizaciju uvođenja novog segmenta u postojeći ISFU planirana na poziciji tekućih izdataka, ali imajući u vidu da se radi o značajnim sredstvima i da se radi o nadogradnji postojećeg softvera iste je trebalo planirati na poziciji kapitalnih izdataka i s tim u vezi povećati vrijednost informacionog sistema. **Zbog svega naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, provelo propisane procedure za izbor dobavljača za usluge uvođenja novog segmenta Izvora finansiranja na postojećem ISFU sistemu, kao i da je, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima planiralo sredstva za realizaciju istog na odgovarajućoj poziciji.**

Ministarstvo je sa istom firmom dana 24.10.2011. godine zaključilo novi **Ugovor o tehničkoj podršci Oracle programskim proizvodima**, nakon provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, na period od 01.08.2011. - 31.07.2012. godine u vrijednosti od 115.542 KM. U Zapisnik Komisije od 16.09.2011. godine navedeno je da je na osnovu upućenog poziva za dostavljanje ponude putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja ponuđača Oracle d.o.o. Sarajevo u ostavljenom roku dostavio ponudu, da je komisija izvršila uvid u istu i prihvatila je iz razloga što je ponuđena cijena u okviru predviđenih sredstava kao i da je u okviru trezorskog načina plaćanja prihvatljiv rok od 15 dana po završenom poslu. **Uzimajući u obzir navedeno ne može se potvrditi da je, u skladu sa članom 30. Zakona o javnim nabavkama BiH, izvršeno pregovaranje tehničkih, ekonomskih, pravnih i dugih aspekata ugovora sa ciljem postizanja ekonomski najpovoljnije ponude za ugovorni organ.**

Prilikom nabavka roba, usluga i radova dosljedno postupati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu provođenja odgovarajućeg postupka, kao i pravilnog vođenja pregovaračkog postupka;

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za uvođenje novog segmenta Izvora finansiranja na postojećem Informacionom sistemu finansijskog upravljanja u dijelu povećanja vrijednosti istog, te na osnovu konstatovanog poduzeti adekvatne aktivnosti;

5.7 Implementacija razvojno – invest. projekata finansiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sred.

Planom razvojnih projekata u FBiH za 2011. godinu planirani su razvojni projekti u ukupnom iznosu od 1.001.010.165 KM, a za iste je predviđeno da se najvećem dijelom finansiraju iz kredita međunarodne zajednice 897.665.224 KM, manjim dijelom iz donacija 27.760.458 KM, dijelom iz vlastitog učešća javnih preduzeća i dijelom iz budžeta svih nivoa vlasti. **Obzirom da do okončanja revizije nije sačinjen Izvještaj o realizaciji razvojnih projekata, nismo u mogućnosti prezentirati iznos realizacije razvojnih projekata za 2011. godinu, a također napominjemo da navedeni podaci nisu prezentirani ni prilikom obavljanja revizije 2010. godine.** Prezentirana nam je Informacija o implementaciji razvojnih projekata u FBiH za 2010. godinu iz juna 2011. godine, međutim, nije nam prezentiran dokaz da je istu razmatrala i usvojila Vlada FBiH. Na osnovu uvida u navedenu Informaciju konstatovano je ista sadrži samo statističke podatke, bez kvalitativnog dijela, na osnovu kojih se ne može utvrditi izvršenje projekata u odnosu na Plan razvojno – investicijskih projekata FBiH za 2010. godinu od 834.171.822 KM. **Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija ispoštovalo odredbe člana 11. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH (u daljem tekstu: Uredba o sredstvima razvoja) u dijelu dostavljanja Izvještaja o realizaciji razvojnih programa i projekata prema Vladi FBiH za 2010. i 2011. godinu.**

Procedura usvajanja Programa javnih investicija FBiH za trogodišnji period, propisana je članom 11. Uredbe o sredstvima razvoja na način da posebno imenovana Komisija od strane Vlade FBiH daje mišljenje na Predloženu listu pripremljenu od strane Jedinice za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: DCU), kao i da nakon toga Konačnu listu prioriternih programa i projekata u Federaciji kao Program javnih investicija, DCU Ministarstva finansija dostavlja Vladi FBiH na usvajanje. **Na osnovu obavljene revizije konstatovano je da Ministarstvo finansija, nije u skladu sa članom 2. Uredbe o sredstvima razvoja, uspostavilo Jedinicu za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj, DCU, već je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno da se poslovi praćenja implementacije projekata rade u okviru Sektora za upravljanje dugom, odnosno Odsjeka za zaduživanje i praćenje implementacije projekata (1 stručni savjetnik za praćenje implementacije projekata i 1 viši referent).** Prema prezentiranoj dokumentaciji, Komisija za izradu Programa javnih investicija, je sačinila Prijedlog Programa javnih investicija u FBiH za period 2011 – 2013. godina, a isti je Ministarstvo finansija 10.03.2011. godine uputilo Vladi FBiH na usvajanje. **Na traženje revizije nije prezentiran dokaz da je Vlada FBiH usvojila predloženi Program javnih investicija za period 2011 – 2013. godina tako da se ne može potvrditi osnovanost sačinjavanja Plana razvojnih projekata u FBiH za 2011. godinu koji je primljen na znanje od strane Parlamenta FBiH, međutim, isti nije, iako je trebao biti, objavljen kao Aneks Budžeta FBiH za 2011. godinu. Plan finansiranja kapitalnih projekata iz Budžeta FBiH za 2012. godinu je objavljen uz Budžet FBiH u januaru 2012. godine, iako Vlada FBiH u vrijeme obavljanja konačne revizije još uvijek nije razmatrala pripremljeni Program javnih investicija FBiH za razdoblje 2012 – 2014. godine.**

Realizacija sredstava na poziciji „Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica“ Ministarstva finansija iskazana je u iznosu od 360.993 KM što u odnosu na planirana sredstva utvrđena Planom razvojnih projekata za 2011. godinu od 9.948.000 KM predstavlja izvršenje od 3,63 %. **Nismo u mogućnosti potvrditi da je Ministarstvo, odnosno nadležni Odsjek za zaduživanje i praćenje implementacije projekata, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, adekvatno pratio implementaciju projekata, a posebno da nije utvrđivao razloge kašnjenja projekata, tj. dinamiku implementacije u skladu sa dostavljenim planovima, u cilju poduzimanja mjera da se ista ispoštuje, obzirom da su za realizaciju projekata pored sredstava u Budžetu FBiH, obezbijedena i značajna kreditna i donatorska sredstva. Također, ne može se potvrditi da je praćena implementacija projekata, koji su u Planu razvojnih projekata za 2011. godinu navedeni da su u nadležnosti Ministarstva, nije dato obrazloženje o načinu planiranja istih i načinu praćenja i nadzora nad njihovom realizacijom (Projekti: Urbana infrastruktura i pružanje usluga i Podrška razvoju lokalnih zajednica – PRLZ).**

Resorna ministarstva nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata, u skladu sa članom 42. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2011. godinu, dužna su kvartalno dostavljati Ministarstvu finansija izvještaje o utrošku sredstava. Ministar finansija je donio Instrukciju o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte koji se

realiziraju putem računa koji nisu u sistemu JRT-a, a istom se Jedinice za implementaciju projekata zadužuju da organiziraju i vode knjigovodstvo u skladu sa zakonskim propisima, kao i da u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH, sastavljaju i dostavljaju kvartalne izvještaje i godišnje obračune za razvojno-investicione projekte iz svoje nadležnosti, putem resornih ministarstava - Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu finansija. Kvartalni i godišnji izvještaji moraju sadržavati obrazloženje utroška doznačenih sredstava iz budžeta na ime sufinansiranja projekta. Napominjemo da su i Zaključcima Vlade FBiH broj 848/08, 527/09, 671/09 resorna ministarstva koja su nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata zadužena da Ministarstvu finansija dostavljaju pisane informacije o toku implementacije projekata i povlačenju kreditnih sredstava, a Zaključkom Vlade V broj 677/10 su zaduženi da poduzmu sve neophodne mjere i aktivnosti na ubrzanju implementacije postojećih i novih projekata, te da prema implementirajućim institucijama iz svoje nadležnosti poduzmu odgovarajuće mjere u cilju redovnog dostavljanja kvartalnih podataka. **Iz prezentirane dokumentacije, kao i prošle godine, nismo u mogućnosti potvrditi da je značajan dio nadležnih ministarstava i implementirajućih institucija postupio u skladu sa odredbama navedenog Zakona i Instrukcije.** Navedeno ima posebnu značajnost ako se ima u vidu da su jedinice za implementaciju razvojnih projekata u 2011. godini (prema podacima Sektora za dug) ukupno angažovale (povukle) 291.915.620 KM po kreditima koji se servisiraju iz Budžeta FBiH, od čega se 267.317.017 KM angažovanih sredstava odnosi na kredite za koje krajnji korisnici trebaju otplaćivati sredstva u Budžet FBiH, dok se ostatak od 24.598.603 KM odnosi na angažovanje sredstava po kreditima koji su isključiva obaveza Budžeta FBiH. Detaljnije pojašnjenje i stepen naplate potraživanja Budžeta FBiH od strane krajnjih korisnika dato je u tački 5.8.4 Izvještaja. Prema prezentiranoj dokumentaciji, samo za jedan projekat (od njih 43 koji su bili u Planu da se implementiraju u toku 2011. godine) dostavljen je godišnji obračun, što upućuje na konstataciju da se za navedene projekte ne vodi knjigovodstvo i ne sačinjavaju finansijski izvještaji, u skladu sa zakonskim propisima, kako je to utvrđeno navedenom Instrukcijom Ministarstva.

Izvještavanje o realizaciji projekata, nadležna ministarstva su u najvećem dijelu vršila putem propisanih putem IP obrazaca, međutim uvidom u prezentirane izvještaje utvrđeno je da ministarstva i institucije, u najvećem broju slučajeva, nisu adekvatno izvještavali o stepenu realizacije projekta u odnosu na planiranu realizaciju, kao ni o razlozima odstupanja od plana, u skladu sa aktima Vlada, kao i članom 42. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2011. godinu. **Ističemo da je Vlada FBiH Zaključkom V broj 1344/2011 od 09.11.2011. godine** zadužila sve rukovodioce budžetskih korisnika da preispitaju implementaciju Uredbe o sredstvima razvoja, odnosno da informiraju Vladu FBiH o zaključenim projektima koji se finansiraju međunarodnim kreditima i implementiraju kroz sektore za implementaciju projekata unutar budžetskih korisnika ili u okviru jedinica za implementaciju projekata, te poduzmu mjere koje će biti u skladu sa navedenom Uredbom. **Nije nam prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo finansija postupilo po navedenom Zaključku Vlade FBiH.** Ovo ukazujemo i iz razloga što je provedenom revizijom utvrđeno da određeni broj Ministarstava, nije u skladu sa članom 3. Uredbe o sredstvima uspostavio jedinice za implementaciju projekata, kao i da određene institucije kojima je odobreno finansiranje projekata iz kreditnih sredstava, tokom 2011. godine nisu povlačile kreditna sredstva u skladu sa ugovorenim dinamikom, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti na utvrđivanju razloga ne povlačenja kreditnih sredstava za navedene projekte. **Ovo je imalo za posljedicu da određeni projekti koji su planirani nisu realizovani, odnosno realizovani su u značajnom manjem iznosu u odnosu na plan.** Navedeno ima značajnost iz razloga što je Federacija BiH dužna plaćati i plaća taksu na nepovučena kreditna sredstva, a iznos takvih troškova u 2011. godini je 3.003.084 KM, prema podacima sektora za dug, od čega izdvajamo plaćanje takse JP Autoceste (Koridor Vc) u iznosu od 1.713.754 KM, BH GAS (Gasifikacija Centralne Bosne) 242.271 KM, Elektroprivreda HZ HB Mostar 396.056 KM, Željeznice FBiH (Željeznice II i Talgo) 331.193 KM i Direkcija cesta FBiH (Razvoj puteva i Rehabilitacija puteva) 289.538 KM.

Instrukciju za propisivanje metodologije za podnošenje završnog izvještaja o završetku projekta od strane resornih ministarstava i implementirajućih institucija nadležnih za implementaciju razvojno – investicijskih projekata, Ministarstvo finansija je donijelo u junu 2011. godine, u skladu sa preporukama iz revizorskog izvještaja za 2009. godinu. U toku 2011. godine Ministarstvo finansija nije zaprimilo nijedan završni izvještaj o završetku projekata u 2010. i 2011. godini, iako su određeni projekti, prema podacima sa kojima raspolažemo u završeni u 2011. godini.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija u 2011. godini postupalo u skladu sa utvrđenim nadležnostima u dijelu: planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvještavanja nad razvojno – investicijskim projektima, kao i da uspostavljena baza podataka koju vodi Ministarstvo daje istinit i tačan prikaz stanja realizacije projekata na dan 31.12.2011. godine. Ističemo da revizorskom timu nije prezentiran nijedan zvaničan Izvještaj/ Informacija o problemima u koordinaciji i praćenju implementacije razvojnih projekata sa prijedlogom mjera za prevazilaženje postojeće situacije upućen prema Vladi FBiH.

Potrebno je uskladiti donošenje Programa javnih investicija u FBiH za trogodišnji period sa vremenskim rokovima za donošenje Dokumenta okvirnog budžeta, a donošenje Plana finansiranja kapitalnih projekata za predmetnu godinu sa vremenskim rokovima za donošenje budžeta i trogodišnjim Programom javnih investicija u FBiH, u skladu sa odredbama članova 11 i 12. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 10. i 11. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH;

Potrebno je sačiniti Izvještaj o utrošku sredstava utvrđenih Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH koji se finansiraju iz ino – kredita i donatorskih sredstava u 2011. godini, na način da se mogu pratiti planirane i realizovane veličine po projektima, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na nadležno postupanje. Sačinjavanje i slanje navedenog izvještaja uskladiti sa slanjem Izvještaja o izvršenju budžeta za predmetnu godinu;

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovati poslove i zadatke, vezane za praćenje, implementaciju i izvještavanje o implementaciji projekata od značaja za Federaciju, i osigurati da se isti obavljaju u okviru posebne organizacione jedinice, u skladu sa članom 3. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj u FBiH;

Poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja da Centralna baza podataka razvojno – investicijskih projekata koju vodi Ministarstvo daje realan i tačan prikaz stanja sredstava u okviru razvojnih projekata;

Potrebno je sačiniti i Vladi FBiH dostaviti Izvještaj/ Informaciju o problemima u koordinaciji i praćenju implementacije razvojnih projekata sa prijedlogom mjera za prevazilaženje postojeće situacije u cilju obavljanja poslova koji su Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH dati u nadležnost Ministarstvu finansija;

Potrebno je poduzeti aktivnosti da nadležna ministarstava uspostave adekvatnu koordinaciju, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti, kao i vođenje knjigovodstvenih evidencija, dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, kao i izvještaja o završetku projekata od strane jedinica za implementaciju projekata u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija;

5.8 Dugoročne obaveze FBiH

Dugoročne obaveze Federacije BiH na dan 31.12.2011. godine su, prema knjigovodstvenim evidencijama Budžeta FBiH, iskazane u iznosu od 4.964.914.628 KM od čega se na vanjski dug odnosi 4.133.882.298 KM, na unutrašnji dug 830.881.032 KM i 151.298 KM na obaveze Prijašnjeg FMO-a.

Iskazani vanjski dug u iznosu od 4.133.882.298 KM veći je u odnosu na prošlu godinu za 239.493.767 KM. Povećanje se odnosi na sredstva po kreditima EBRD-a u iznosu od 36,06 mil KM, EIB-a u 135,92 mil KM i Vlade Španije 51,06 mil KM. Od naprijed navedenog iznosa vanjskog duga na dug FBiH se odnosi 2.884.399.766 KM, dok se iznos od 1.249.482.532 KM odnosi na obaveze po vanjskom dugu koje su prenesene na krajnje korisnike.

Dugoročni unutrašnji dug FBiH iskazan je u iznosu od 830.881.032 KM. Iako je postojala obaveza po navedenom osnovu Ministarstvo je tek u 2011. godini prvi put u Glavnu knjigu trezora FBiH izvršilo uknjižavanje verifikovanog duga po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja, kao i neizmirenih obaveza po osnovu emitovanih obaveznica po navedenom osnovu 2009, 2010 i 2011. godine. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, odnosno podatke koji su služili kao osnova za sačinjavanje naloga za uknjižavanja, konstatovali smo da ukupan unutrašnji dug iznosi 796.375.141 KM, od čega se na dug po osnovu stare devizne štednje odnosi 552.951.170 KM, a po osnovu ratnih potraživanja 243.423.971 KM.

Konstatovana razlika između iskazanog i stvarnog duga u iznosu od 34.505.891 KM je nastala zbog nefunkcionisanja sistema internih kontrola prilikom sačinjavanja naloga za knjiženje od strane Sektora za upravljanje dugom, kao i evidentiranja sačinjenih naloga u Glavnoj knjizi trezora od strane Sektora za trezor. **Više iskazane obaveze po osnovu unutrašnjeg duga imaju uticaja na istinit i tačan prikaz stanja istih u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za evidentiranje obaveza po osnovu emitovanih obaveznica i verifikovanih obaveza za koje nisu emitovane obaveznice po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja, te u skladu sa konstatovanim izvršiti ispravke knjiženja u cilju iskazivanja stvarnog stanja navedenih obaveza;

5.8.1 Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima

Unutrašnji dug FBiH je procijenjen Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH (u daljem tekstu: **Zakon o unutrašnjem dugu**), kojim je uređen i način izmirenja obaveza (gotovina, otpisivanje, obaveznice) i utvrđeno je da će se opšte obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine, i to isplatom u gotovini i otpisivanjem. Međutim, Budžetom FBiH za 2011. godinu (kao i Budžetima FBiH 2009. i 2010. godine) odobrena su sredstva za izmirenje općih obaveza (**neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima nastalih u periodu od 01. aprila 1996. godine do 31.12.2002. godine**), kao i sredstva po navedenom osnovu koja ne predstavljaju unutrašnji dug FBiH čiji plan i izvršenje radi lakšeg praćenja dajemo u sljedećoj tabeli:

R.b.	Naziv budžetske pozicije	Odobreno	Izvršenje
1.	Unutrašnji dug – obaveze za neizmirene plaće i naknade Vojske FBiH	1.500.000	507.242
2.	Unutrašnji dug – obaveze prema dobavljačima	1.500.000	26.989
3.	Transfer za izm. sudskih presuda po osnovu neizmir. plaća Vojske FBiH	1.500.000	665.306
4.	Transfer za izmirenje sudskih presuda po osnovu dobavljača	1.000.000	0
5.	Preuzimanje obaveza Prijašnjeg FMO-a – doprinosi PIO/MIO	2.000.000	409.041
6.	Zatezne kamate na sudska rješenja i troškovi spora iz osnova unutrašnjeg duga	4.070.000	154.471
7.	Zatezne kamate na sudska rješenja i troš. spora iz osnova plaća Vojske FBiH i dobavljača	2.000.000	910.662
UKUPNO od 1 do 7		9.504.070	2.673.711

Kao što se može vidjeti iz naprijed navedene tabele, sredstva za izmirenje ovih obaveza su nerealno planirana a što je razlog neraspologanja relevantnim podacima vezano za planiranje navedenih obaveza. U skladu sa zakonskim odredbama, izmirenje obaveza za neto plaće i naknade, kao i obaveza prema dobavljačima koje čine unutrašnji dug u 2011. godini je vršeno samo na osnovu izvršnih sudskih rješenja.

Otplata unutrašnjeg duga iz osnova neisplaćenih plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO-a i VF u 2011. godini je izvršena u iznosu od 507.242 KM, dok je na poziciji ugovorenih usluga evidentirana zatezna kamata po navedenom osnovu u iznosu od 69.185 KM. Međutim, ovom iznosu treba dodati i isplate plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO-a i VF izvršene na osnovu sudskih izvršnih rješenja u iznosu od 665.306 KM, koje nisu evidentirane kao unutrašnji dug od strane Ministarstva, a za koje su također plaćene zatezne kamate u iznosu od 575.891 KM i troškovi spora u iznosu od 334.771 KM. Za navedene naknade po osnovu plaća i naknada Prijašnjeg FMO-a isplaćene su ukupne zatezne kamate u iznosu od 645.076 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 334.771KM, tako da možemo konstatovati da su ukupni izdaci po osnovu neizmirenih obaveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF izvršeni u iznosu od 2.152.395 KM. **Ističemo da su na ukupnu presuđenu glavnica po naprijed navedenom osnovu u iznosu od 1.172.548 KM isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u iznosu od 979.847 KM ili 83,56 %.**

Otplata unutrašnjeg duga iz osnova neisplaćenih obaveza prema dobavljačima u 2011. godini je iskazana u iznosu od 26.989 KM. Za navedene obaveze isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 73.458 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 11.828 KM, što znači da su na ukupan dug po navedenom osnovu isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u iznosu od 85.286 KM ili 216 %. Vezano za unutrašnji dug po osnovu neisplaćenih obaveza prema dobavljačima, izvršenom revizijom je, kao i prethodne godine, **konstatovano da se i dalje u Glavnoj knjizi Trezora, iskazuje stanje obaveza**

Prijašnjeg FMO-a i Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH (u daljem tekst: OSA) iz perioda koji je obuhvaćen Zakonom o unutrašnjem dugu. Navodimo da je u 2010. godini od strane Vlade FBiH bila formirana Komisija (četvrta po redu) sa zadatkom da do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obaveza Prijašnjeg FMO-a u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos potraživanja u odnosu na potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi u iznosu od 13.719.712 KM, ta da pokrene aktivnosti naplate potraživanja uključujući i utuživanja. Uvidom u prezentirani Izvještaj o radu Komisije za utvrđivanje osnovanosti obaveza i potraživanja Prijašnjeg FMO-a za period od 18.03.2010. do 31.05.2010. godine konstatovano je da je Komisija djelimično radila na utvrđivanju osnovanosti obaveza i stanja potraživanja, ali da nije izvršila zadatak do utvrđenog roka, odnosno nije utvrdila osnovanost svih obaveza, a posebno ističemo da nije utvrdila stvarno stanje potraživanja i nije poduzimala aktivnosti na naplati potraživanja Prijašnjeg FMO-a. **Obzirom da Komisiji nije produžen rad, nakon isteka roka (17.09.2010. godine), ista je prestala sa radom a da prethodno nije izvršena primopredaje dokumentacije i nezavršenih poslova i nije sačinjen Konačan izvještaj o radu iste prema Vladi FBiH.** Iako Komisija nije imala aktivnosti u toku 2011. godine, prezentirana nam je dokumentacija da je Vlada FBiH, na inicijativu Federalnog pravobranilaštva, 07.03.2012. godine donijela Zaključak V broj 234/2012 kojim je zadužila navedenu Komisiju da do 31.03.2012. godine Vladi FBiH dostavi Izvještaj o osnovanosti i visini potraživanja JP „Elektroprivreda HZ HB“ Mostar protiv tužene FBiH, radi isplate duga u iznosu od 5.263.340 KM za isporučenu električnu energiju Prijašnjem FMO-u, uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju, o čijoj realizaciji nam nije prezentirana dokumentacija do vremena okončanja naše revizije. Prije donošenje navedenog Zaključka Vlade FBiH, Vlada FBiH je od Ministarstva finansija tražila dostavljanje svih činjenica i materijalnih dokaza koje bi Federalno pravobranilaštvo moglo da upotrijebi u sudskom postupku, koje isto nije obezbijedilo. Konstatovali smo postojanje i druge tužbe od strane JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar po osnovu potraživanja u iznosu od 1.576.350 KM vezanog za Ugovor o cesiji potpisanog između JP „Elektroprivrede HZ HB“ d.d. Mostar, Glumina banke Ljubuški i Ministarstva odbrane HVO Mostar. **Iako je Ministarstvo finansija, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 396/06 od 27.07.2006. godine zaduženo za poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, konstatovano je da isto u 2011. godini nije poduzimalo aktivnosti prema Vladi FBiH u cilju utvrđivanja stvarnog stanje obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO-a.**

Prema prezentiranoj evidenciji unutrašnjeg duga FBiH po osnovu plaća i naknada, kao i obaveza prema dobavljačima, sačinjene od strane Sektora za upravljanje dugom, pregled ukupnog duga, izmirenih i neizmirenih obaveza dajemo u sljedećoj tabeli:

Red. Broj	Naziv budžetske pozicije	Iznos unutrašnjih obaveza utvrđenih zakonom za gotovinsko izmirenje	Izmireno do kraja 2011. godine	Neizmirene obaveze
1.	Unutrašnji dug – obaveze za neizm. plaće i nakn. Vojske FBiH	37.474.704	32.241.181	5.233.524
2.	Unutrašnji dug – obaveze prema dobavljačima	25.000.000	17.642.761	7.357.239
UKUPNO		62.474.704	49.883.942	12.590.763

Uspostavljena baza podataka za vojničke plaće formirana je na osnovu dostavljenih podataka od strane FMO-a, a u istu se od strane Ministarstva finansija za svakog pojedinca unosi pojedinačno plaćeni iznos unutrašnjeg duga sa datumom plaćanja, kao i dodatno isplaćeni iznosi na osnovu sudskih izvršnih rješenja koji ne predstavljaju unutrašnji dug. **Uspostavljena baza dobavljača po osnovu unutrašnjeg duga** uspostavljena je na osnovu verificiranih obaveza od strane ranije imenovanih Komisija za verifikaciju obaveza i njenog kontinuiranog dopunjavanja od strane Sektora za upravljanje dugom, na osnovu pristiglih sudskih izvršnih rješenja za potraživanja koja su identifikovana na OBK obrascima dostavljenim od strane Prijašnjeg FMO-a.

Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da podaci iz navedene baze vojničkih plaća pokazuju manje isplaćene obaveze po osnovu plata i naknada u iznosu od 209.965 KM, a podaci iz baze dobavljača manje isplaćene obaveze po osnovu izmirenja unutrašnjeg duga dobavljačima u iznosu od 780.774 KM u odnosu na pomoćnu evidenciju Sektora za upravljanje dugom, što upućuje na činjenicu da iste nisu dobro vođene, odnosno da pojedinačne isplate unutrašnjeg duga fizičkim i pravnim licima, po navedenom osnovu, nisu dobro evidentirane, zbog čega se ne može potvrditi vjerodostojnost iskazanih

podataka u istima što ima posebnu značajnost imajući u vidu da podaci nisu uporedivi sa podacima u Glavnoj knjizi trezora. **Treba napomenuti da navedene baze nemaju odgovarajući nivo sigurnosti podataka i pružaju veoma ograničene mogućnosti u pogledu povlačenja izvještaja**, iako iste služe za evidentiranje svih izvršenih plaćanja unutrašnjeg duga, bilo po sudskim presudama ili po ranijim prijavama na javni poziv Ministarstva finansija, kao i za kontrolu prilikom davanja saglasnosti za plaćanja po izvršnim sudskim odlukama i očitovanja prema Federalnom pravobranilaštvu vezano za tužbe.

U januaru 2009. godine, Ministar finansija je imenovao Komisiju čiji zadatak je da izvrši usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realizovanih obaveza Prijašnjeg FMO- a po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza OSA-e u Glavnoj knjizi Trezora za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te da izvrši popis izmirenih obaveza. Komisija nije u cjelosti izvršila usaglašavanje obaveza i sačinjavanje naloga za knjiženje za plaćene obaveze prema dobavljačima Prijašnjeg FMO i VF (2005-2008). **Ističemo da za izvršena plaćanja svih navedenih obaveza tokom 2009, 2010 i 2011. godine nije vršeno u Glavnoj knjizi knjigovodstveno zatvaranje obaveza, tako da nismo u mogućnosti potvrditi iskazano stanje obaveza na dan 31.12.2011. godine Prijašnjeg FMO i VF. Na osnovu svega navedenog ne može se potvrditi da je do kraja 2011. godine izvršena verifikacija svih obaveza Prijašnjeg FMO i VF (obaveze prema dobavljačima, obaveze po osnovu plaća i naknada uposlenika, ostale obaveze), da su sve verifikovane obaveze knjigovodstveno evidentirane, kao i da je izvršeno umanjenje obaveza iskazanih u knjigovodstvu po osnovu izmirenja obaveza navedenih institucija od momenta njihovog prelaska na državni nivo.**

Imajući u vidu da nisu utvrđene ukupne obaveze FBiH koje predstavljaju unutrašnji dug, a posebno da nisu izmirene obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg FMO i VF i obaveze prema dobavljačima u zakonskom roku (do 31.12.2008. godine), ne može se potvrditi dosljedna primjena odredbi Zakona u unutrašnjem dugu. Nedosljedna primjena je imala za posljedicu plaćanje značajnog iznosa zateznih kamata i troškova spora na teret Budžeta FBiH, obzirom da je najveći iznos obaveza isplaćen prinudnim putem, na osnovu sudskih izvršnih rješenja.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, poduzme aktivnosti u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 396/06 od 27.07.2006. godine, vezano za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, da se konstatuju izvršene aktivnosti i da konkretan prijedlog mjera za okončanje svih preostalih poslova po navedenom osnovu koji su u skladu sa zakonskim propisima preneseni u nadležnost Vladi FBiH;

5.8.2 Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu stare devizne štednje

Obaveze po osnovu stare devizne štednje u 2011. godini realizovane su u iznosu od 90.144.810 KM što je u odnosu na izvršenje prethodne godine (86.864.053 KM) više za 3.280.757 KM ili 3,78 %. Od navedenog iznosa na isplate po osnovu glavnice na emitovane obaveznice odnosi se 74.699.209 KM, kamate na emitovane obaveznice 9.872.902 KM i na gotovinske isplate 5.572.699 KM (isplate do 1.000 KM i isplate koje nakon isplate od 1.000 KM ne prelaze iznos od 100 KM). **Prema prezentiranim podacima do 31.12.2011. godine ukupno je verificiran iznos stare devizne štednje, sa zakonski obračunatom kamatom od 0,5%, iznosi 811.509.500 KM**, od čega se na verificirani iznos obaveza po osnovu stare devizne štednje u redovnom postupku odnosi 684.206.144 KM, a po žalbama drugostepenoj Komisiji pozitivno je riješeno 127.303.356 KM. Od navedenog iznosa do isteka fiskalne 2011. godine **ukupno je izmireno 279.473.921 KM (u skladu sa amortizacionim planovima na emitovane obaveznice, putem gotovinskih isplata do 1.000 KM i po osnovu pojedinačnih sudskih odluka).**

Zakonom o izmirenju obaveza na osnovu računa stare devizne štednje u FBiH nije posebno definisan proces verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu stare devizne štednje (vođenje prvostepenog i drugostepenog postupka), već je samo definisano da se navedeni proces verifikacije **vrši u skladu sa ranije donesenom Uredbom o postupku verificiranja potraživanja po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH koja je donesena na osnovu državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje.** Također ističemo da je navedenim propisima utvrđeno da će proces verifikacije u prvom stepenu u FBiH voditi Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge AFIP d.d. Sarajevu (u daljem tekstu: Agencije FIP i AFIP), a u drugom stepenu Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje koju imenuju entitetske vlade, te da iste mogu imenovati dodatne komisije u zavisnosti od broja uloženi žalbi. Entitetska ministarstva finansija i uprave prihoda Distrikta, svako u okviru zakonskih ovlaštenja, su dužna

voditi redovnu evidenciju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje na osnovu dostavljenih izvještaja od strane Agencija FIP i AFIP i odluka Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje. **Na osnovu uvida u naprijed navedene propise i obavljene revizije konstatujemo da odgovornost Agencija FIP i AFIP i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, kao i nadzor nad radom istih, nije posebno definisana zakonskim propisima već je samo definisan način obavljanje procesa verifikacije, izdavanja i dostavljanja potvrda, vođenje Registra računa stare devizne štednje i ostalih evidencija, te izvještavanje prema Ministarstvu finansija.**

Komisiju za reviziju verifikacije stare devizne štednje u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 599/2007 od 06.09.2007. godine, ministar finansija je imenovao Rješenjem 31.01.2011. godine čiji zadatak je bio da do 30.06.2011. godine izvrši reviziju verifikacije stare devizne štednje po osnovu utroška budžetskih sredstava i transparentnosti postupka verifikacije. Na osnovu uvida u Izvještaj o radu navedene Komisije od 15.07.2011. godine konstatujemo da je ista, na bazi odabranog uzorka, vršila uvid u dokumentaciju u svim organizacionim jedinicama Agencija FIP-a i AFIP-a. U istom je navedeno: **veliki broj darovnih ugovora koji se nisu odnosili na bliske srodnike, a dio njih nije bio ovjeren ni u Poreznoj upravi FBiH, kao ni dio rješenja o nasljeđivanju, u pojedinim slučajevima nisu kopirane kompletne štedne knjižice ili nema ovjere ovlaštenog radnika ili nadležnog organa, a u slučajevima gdje je bio veći broj štednih knjižica (više valuta ili nasljednika) nisu priložene pomoćne evidencije i obračuni. Komisija je također konstatovala da je određeni broj propusta nastao zbog nedovoljnih uputa od strane Ministarstva finansija i centrale FIP-a i AFIP-a. Nije nam prezentirana dokumentacija da su od strane Ministarstva finansija na osnovu sačinjenog Izvještaja o reviziji verifikacije stare devizne štednje poduzimane mjere i aktivnosti na prevazilaženju konstatovanih nepravilnosti. Zbog naprijed navedenog, a uzimajući u obzir značajnost obavljanja navedenih poslova, posebno iznosa sredstava koje se trebaju obezbjediti u Budžetu FBiH u narednom periodu ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija, u skladu sa nadležnostima i Zaključkom Vlade FBiH V broj 599/2007, poduzelo aktivnosti u dijelu obavljanja adekvatnog i potpunog nadzora nad procesom verifikacije stare devizne štednje koja se provodi od strane Agencija FIP i AFIP, i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje.**

Postojeća baze podataka, hardvera i aplikativnog softvera za verifikaciju stare devizne štednje je u nadležnosti Ministarstva, a isti se u procesu verifikacije ustupaju na korištenje Agencijama FIP i AFIP, s tim da je za sve promjene u bazi podataka i aplikativnom softveru prethodno potrebno obezbijediti saglasnost Ministarstva. Za održavanje, ažuriranje podataka i sačinjavanje izvještaja iz baze podataka stare devizne štednje, Ministarstvo je po osnovu ugovora o djelu, kao i u prethodnom periodu, angažovalo vanjskog saradnika i istom je plaćalo troškove u neto iznosu od 1.200 KM (2011. godina ukupno 12.000 KM, bruto 14.171 KM). Navedeni poslovi su tek na kraju 2011. godine trebali biti preuzeti od strane Odsjeka za IT Ministarstva (koji je uspostavljen od početka procesa verifikacije), međutim poslovi preuzimanja baze podataka i aplikativnog softvera nisu završeni do okončanja revizije. Vezano za angažovanje navedenog vanjskog saradnika za održavanje softvera (koji je zaposlenik drugog federalnog organa uprave), treba napomenuti da je isti istovremeno bio i član Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje i da je i po tom osnovu, u 2011. godini, za rad u Komisiji ostvario naknadu u neto iznosu od 5.940 KM (bruto 6.875 KM). **Posebno ističemo, da ista osoba radi u procesu verifikacije kao član Komisije, a također je i autor aplikativnog softvera i jedina ima pristup bazi podataka, zbog čega se postavlja pitanje sigurnosti i zaštite procesa verifikacije. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost nepreuzimanja baze podataka i aplikativnog softvera od strane Ministarstva finansija, kao i neangažovanja uposlenika Ministarstva na održavanju, ažuriranju i sačinjavanju izvještaja o verifikaciji stare devizne štednje.**

Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) se svake godine formira od strane Vlade FBiH, od početka procesa verifikacije 2006. godine, i istoj se produžava rok za verifikaciju čiji zadatak je da kao drugostepeno tijelo, u skladu sa odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama potražioca izjavljenih na odluke naprijed navedenih Agencija FIP i AFIP. U skladu sa odlukama Vlade FBiH o imenovanju članova navedene Komisija, isplate naknade za rad članovima Komisije vršio je predlagač akta o imenovanju - Ministarstvo finansija nakon što su kvartalni izvještaji redovno usvajani od strane Vlade FBiH. Prema prezentiranim podacima članovima Komisije je do sada ukupno isplaćen neto iznos od 389.944 KM, od čega u 2011.

godini 71.692 KM. Na osnovu uvida u kvartale Izvještaje o radu ovih komisija, utvrdili smo da isti sadrže samo brojčane pokazatelje odobrenih zahtjeva sa njihovim finansijskim iznosom izvršene verifikacije. U kvartalnim izvještajima prema Vladi FBiH nije ukazivanoj na probleme u radu komisija koji se odnose na veoma veliki broj neriješenih predmeta za koje je izvjesno da ih primjenjivanim dinamikom rada neće riješiti u dogledno vrijeme, a naročito u Zakonom o upravnom postupku - propisanome roku. Na kraju 2011. godine bilo je neriješenih 1.940 žalbi, od čega se 1.512 žalbi odnosilo na neriješen predmete iz 2011. godine a 428 na predmete iz ranijih godina.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 599/2007, poduzme aktivnosti u dijelu obavljanja adekvatnog i potpunog nadzora nad procesom verifikacije stare devizne štednje koja se provodi od strane Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i AFIP d.d. Sarajevu, kao i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, i o istom redovno izvještava Vladu FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti na preuzimanju baze podataka i aplikativnog softvera računa stare devizne štednje, kao i angažovanja uposlenika Ministarstva na poslovima održavanja, ažuriranja podataka i sačinjavanja izvještaja iz baze podataka stare devizne štednje, a u cilju sigurnosti i zaštite procesa verifikacije, kao i smanjenja izdataka za navedene poslove;

5.8.3 Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja

Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja u 2011. godini izvršena je u iznosu od 16.730.670 KM i to za izmirenje pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja i prispjelih kamata na izdate obaveznice za priznata ratna potraživanja. Treba istaći, kao i prethodne godine, da je sa pozicija Ministarstva, na osnovu sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na ratna potraživanja, plaćeni i sudski troškovi u iznosu od 113.035 KM, kao i kamate za neplaćanje istih u propisanom roku od 36.322 KM, što ukupno iznosi 149.357 KM.

U skladu sa Uredbom o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti i Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, verifikaciju ratnih potraživanja i registrovanje pravosnažnih sudskih presuda vršila je Komisija za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti (u daljem tekstu: **Komisija za verifikaciju ratnih potraživanja**), imenovana od strane Vlade FBiH. U skladu sa navedenim zakonskim propisima, Ministarstvo finansija je bilo predlagač navedene Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja sastavljene od strane predstavnika Federalnog ministarstva finansija odakle je bio predsjednik, Federalnog ministarstva odbrane, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalnog pravobranilaštva i Agencije za privatizaciju u FBiH, a Ministarstvo je također bilo dužno osigurati stručnu, administrativnu i tehničku pomoć istoj, dok je ministar finansija bio zadužen za donošenje uputstva za rad ove komisije. Posljednjim izmjenama navedene Uredbe iz novembra 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo nastavlja aktivnosti vezane za verifikaciju ratnih potraživanja nakon okončanja rada Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, a radi eventualnog postupanja po upravnim aktima donesenim od strane iste. **Međutim, nije izvršena primopredaja dokumentacije koja se odnosi na verifikovana ratna potraživanja između Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja (koja je prestala sa radom 29.10.2009. godine) i Ministarstva finansija, koje je Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.10.2008. godine zaduženo da preuzme dokumentaciju i nastavi sa postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obaveznica, kao i da umjesto Komisije rješava sve predmete koji nisu okončani.** Prema prezentiranoj pisanoj izjavi od strane odgovorne osobe nadležnog Sektora Ministarstva, zbog uočenih nedostataka u radu Komisije, traženo je da se primopredaja izvrši na način da se osigura potpun uvid u dokumentaciju na osnovu koje je Komisija odlučivala, kao i u svaki predmet pojedinačno, te da se u zapisniku o primopredaji odvojeno navedu i prilikom primopredaje sortiraju predmeti, što nije učinjeno tokom 2009. godine, a ni tokom 2010. i 2011. godine, iako je na navedeno ukazivano i u obavljenim revizijama za 2009. i 2010. godine i davane preporuke - po istima nije postupljeno.

Prema prezentiranom Izvještaju od strane Sektora za upravljanje dugom verificirane i registrovane obaveze FBiH po osnovu ratnih potraživanja na dan 31.12.2011. godine iznose 200.248.619 KM i iste su manje za 6.594.549 KM od verifikovanih i registrovanih obaveza Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja (206.843.168 KM):

Komisija za verifikaciju ratnih potraživanja			Sektor za upravljanje dugom		
Izveštaj zaključen 01.09.2009. godine na osnovu spiskova iz registratora fizičkih i pravnih lica urađenih od strane Komisije			Izveštaj zaključen sa 31.12.2011. godine na osnovu evidencije od strane Sektora za upravljanje dugom		
Ukupno dugovanje prema fiz. i pravnim licima			Ukupno dugovanje prema fiz. i pravnim licima		
Dokument	Broj lica	Iznos	Dokument	Broj lica	Iznos
Rješenja komisije	4243	192.838.741 KM	Rješenja komisije	4215	186.590.941 KM
Reg. presude	341	14.004.426 KM	Reg. presude	303	13.657.678 KM
Ukupno	4584	206.843.167 KM	Ukupno	4559	200.248.619 KM

Sektor za upravljanje dugom je bez formalne procedure preuzeo zatečenu dokumentaciju, a prema prezentiranim izjavama od strane odgovornih osoba prilikom obavljanja revizija za 2010. i 2011. godinu, do sada konstatovani propusti u radu Komisije odnose se na: postojanje više izvršnih rješenja na ime fizičkih lica po istom osnovu, postojanje registrovanih presuda koje se u skladu sa zakonom ne mogu smatrati ratnim potraživanjima, verifikiranja već plaćenih potraživanja što je imalo za posljedicu nepotrebno emitovanje obaveznica istima za koje je naknadno izvršeno ograničenje raspolaganja. Međutim, utvrdili smo da u 2011. godini nisu poduzimane aktivnosti u cilju obavljanja primopredaje dokumentacije između pomenute Komisije i Ministarstva, niti je o navedenom problemu obavještena Vlada FBiH. Ističemo važnost potpune primopredaju dokumentacije imajući u vidu da je Ministarstvo zaduženo za arhiviranje navedene dokumentacije i poduzimanje daljih aktivnosti na izmirenju obaveza i rješavanju svih eventualnih sporova koji mogu proisteći po osnovu neriješenih ili negativno riješenih predmeta. **Nije nam prezentirana dokumentacija ni da je Ministarstvo izvjestilo Vladu FBiH o postojanju predmeta čiji su zahtjevi blagovremeno podneseni u vrijeme mandata Komisije za ratna potraživanja o kojima ona nije odlučila, kao i o postojanju cca 65 novih zahtjeva za verifikaciju ratnih potraživanja za koje Ministarstvo ne može izdati Rješenje o verifikaciji ratnih potraživanja jer je proces verifikacije potraživanja završen sa prestankom rada Komisije.** Obavljenom revizijom smo utvrdili da Ministarstvo nije uspostavilo Registar verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, u skladu sa članom 5b. Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti.

Potrebno je da se u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.08.2008. godine izvrši primopredaja dokumentacije između Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti i Ministarstva finansija;

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za otklanjanje konstatovanih propusta od strane nadležnog Sektora u radu Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, načinu rješavanja blagovremeno podnesenih zahtjeva o kojima navedena Komisija nije odlučila u svome mandatu, kao i o novim zahtjevima za verifikaciju ratnih potraživanja;

Potrebno je da Ministarstvo uspostavi Registar verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, u skladu sa članom 5b. Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti;

Izdaci za izmirenje prispjelih kamata na izdate obaveznice za priznata ratna potraživanja u 2011. godini iskazani su u iznosu od 4.283.563 KM. Radi izmirenja dijela unutrašnjeg duga FBiH po osnovu ratnih potraživanja fizičkih i pravnih lica utvrđenih Zakonom o unutrašnjem dugu, Federacija je u julu 2009. godine emitovala prvu emisiju obaveznica u vrijednosti 190.665.648 KM i u avgustu 2011. godine drugu emisiju obaveznica u vrijednosti od 3.400.220 KM (za koje će se glavnica početi isplaćivati tek od 2019., odnosno 2021. godine). Na osnovu obavljene revizije konstatovali smo da je vlasnicima obaveznica, u skladu sa otplatnim planovima, **do kraja 2011. godine trebalo biti isplaćeno 9.533.282 KM dospjelih kamata**, međutim, stvarno je isplaćeno samo 8.430.934 KM (za kamate dospjele 2010. godine 4.147.371 KM i 2011. godine 4.283.563 KM). **Dakle, neizmirene obaveze FBiH za dospjele kamata na obaveznice za ratna potraživanja iznose 1.102.348 KM od čega je samo 612.669 KM Ministarstvo evidentiralo na razgraničenjima, dok 489.679 KM nije uopće evidentirano kao neizmirena obaveza u knjigovodstvenim evidencijama, što nije u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.** Prema usmenim izjavama i prezentiranoj dokumentaciji od strane odgovornih osoba Ministarstva, iako su za izmirenje dospjelih kamata i u 2010. i 2011. godini budžetom bila planirana sredstva u dovoljnom

iznosu, ista nisu u potpunosti realizovana iz razloga jer Ministarstvo ne raspolaže sa bankovnim računima svih fizičkih i pravnih lica vlasnika emitovanih obaveznica za ratna potraživanja, iako je objavljivalo javni poziv istima da dostave bankovne račune. **Iz istog razloga Ministarstvo nije izvršilo emisiju obaveznica za sve verifikovane obaveze po osnovu ratnih potraživanja.**

U skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH izvršiti knjigovodstveno evidentiranje svih neizmirenih dospjelih kamata na emitovane obaveznice za ratna potraživanja;

Izdaci za izmirenje obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja iskazani su u iznosu od 12.447.107 KM. U cilju implementacija presude po osnovu ratnog potraživanja Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Čolić protiv BiH (i presuda Ustavnog suda BiH), a kojim je naloženo Vladi FBiH da izvrši svoje ustavne obaveze i osigura poštovanje ljudskih prava tako što će poduzeti odgovarajuće zakonske mjere s ciljem da svi povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava FBiH naplate svoje potraživanja u što kraćem roku, Vlada FBiH je 22.12.2010. godine donijela Odluku kojom je usvojen **Akcionni plan za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja**. Istim su utvrđene aktivnosti i rokovi za koje je zaduženo Ministarstvo finansija i ostale federalne institucije, a provedba istog je započela u 2011. godini. Vezano za realizaciju propisanih aktivnosti iz navedenog Akcionog plana utvrdili smo da su u julu 2011. godine objavljene Izmjene i dopune Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH čime je stvoren zakonski preduslov za izmirenje obaveza po osnovu izvršnih sudskih odluka za ratna potraživanja u gotovini u odnosu na prethodno zakonsko rješenje koje je predviđalo izmirenje ovih obaveza isključivo izdavanjem obaveznica. Vlada FBiH je također 20.10.2011. godine donijela **Odluku, V broj 1128/11**, o izmirenju pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja kojom je utvrdila proceduru i dinamiku gotovinskih isplata, prema hronološkom redu pravosnažnosti sudskih presuda i kompletnosti dokumentacije. **Prema prezentiranim podacima iz uspostavljene pomoćne evidencije pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja (koja se stalno nadopunjuje novim presudama), za gotovinsko izmirenje pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja utvrđeno je 13.442.794 KM obaveza u 292 pravomoćne sudske presude, od čega je 12.445.787 KM ili 240 presuda izvršeno na teret budžetske 2011. godine, a 997.006 KM obaveza iz 52 presude je 31.12.2011. godine ostalo kao dug koji će se izmiriti u 2012. godini.**

Vladinom Odlukom o izmirenju pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, V broj 1128/11, definisano je da će se izmirenje obaveza za sudske presude za koje su, u ranijem periodu, emitovane obaveznice izvršiti na način da se potražiocima izvrši isplata nominalne vrijednosti emitovanih obaveznica sa kojima potražilac nije prometovao, umanjena za iznos isplaćenih kamata po tim obaveznicama (po 2,5 % dospjelih i isplaćenih kamata 30.06.2010. i 30.06.2011.godini). U skladu sa naprijed navedenom Odlukom Vlade FBiH i na osnovu dostavljenog Izvještaja iz Registra vrijednosnih papira u FBiH, vlasnici obaveznica koji su prodali obaveznice (i na taj način pristali na takav način isplate) su brisani iz evidencije pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja za gotovinsko izmirenje, dok je ostalim vlasnicima koji nisu prometovali obaveznicama - glavnica za isplatu utvrđena na osnovu pravomoćne sudske presude i umanjenja za iznos isplaćenih dospjelih kamata. Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatujemo da je Ministarstvo, za izvršeno gotovinsko izmirenje 4.879.587 KM obaveza prema vlasnicima obaveznica za ratna potraživanja po pravomoćnim sudskim presudama (nominalne vrijednosti 5.068.373 KM umanjene za isplaćenu kamatu) **Registru vrijednosnih papira u FBiH 19.12.2011. godine dostavilo nalog za upis navedenih obaveznica u vlasništvo FBiH, međutim isto nije evidentirano u Glavnoj knjizi trezora FBiH**. Također smo utvrdili da u Glavnoj knjizi nije evidentirana ni izvršena korekcija i umanjenje broja obaveznica koje su ranije kod Registra vrijednosnih papira u FBiH **bile upisane u vlasništvu „IK banke“ d.d. Zenica u iznosu od 1.327.354 KM, a sada su upisane kao vlasništvo FBiH, što čini ukupno 6.396.727 KM emitovanih obaveznica o čijem statusu bi se trebala odrediti Vlada FBiH.**

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji sa Vladom FBiH, utvrdi status obaveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka. Potrebno je izvršiti usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja obaveza po ovom osnovu, u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;

U okviru izmirenja obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda za ratna potraživanja, izvršeno je i izmirenje obaveze prema preduzeću PP „PANORAMA“ u iznosu glavnice od 521.556 KM. Vezano za

navedeno ratno potraživanje, Kantonalni sud u Sarajevu je kao drugostepeni organ 23.01.2009. godine potvrdio prvostepenu presudu Općinskog suda u Sarajevu kojom je naloženo Federaciji BiH da **tužitelju PP „PANORAMA“ isplati zakonsku zateznu kamatu na glavni dug od 521.556 KM (ratno potraživanje), počev od dana 15.02.1996. godine do isplate, što Ministarstvo još uvijek nije realizovalo i isto predstavlja značajan iznos s obzirom na visinu glavnice i odredbe zakonskih propisa.** Naime, u skladu sa odredbama člana 5. stav 4. Zakona o unutrašnjem dugu i člana 7. Uputstva o redosljediu i načinu isplate pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja donesenom 14.11.2011. godine od strane Ministarstva finansija, kamata utvrđena sudskom presudom na registrirani iznos isplaćivat će se do dana stupanja na snagu Zakona o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja nastalih za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti („Službene novine FBiH, broj 43/01, stupio na snagu 16.10.2001. godine), dok će se kamata utvrđena sudskom presudom na registrirani iznos od dana stupanja na snagu navedenog Zakona do dana isplate otpisati u skladu sa navedenim Zakonom. **Imajući u vidu da Ministarstvo ne raspolaže sa konačnim podacima koji se odnose na sva sudska izvršna rješenja i presude po osnovu ratnih potraživanja, navedeni predmet ističemo kao primjer i pokazatelj da postoji rizik da ima i drugih sličnih presuda po osnovu dosuđenih iznosa vezanih za ratna potraživanja koja sa stanovišta zakonskih propisa predstavljaju potencijalne obaveze Federacije BiH u budućem periodu.**

U cilju realizacije utvrđenog Akcionog plana, procjene iznosa i broja potencijalnih sudskih izvršnih odluka i kamata na bazi broja i iznosa pravosnažnih presuda, kao i presuda iz osnova ratnog potraživanja koje još uvijek nisu bile pravosnažne, Ministarstvo se nekoliko puta puta obraćalo Federalnom pravobranilaštvu i to dopisom 18.10.2010. godine, urgencijama 01.12.2010. godine, 13.01., 02.02. i 14.03. 2011. godine, međutim isto je tek 05.04.2011. godine dostavilo spisak predmeta sa naznakom vrijednosti spora koji se vode pred sudovima. Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatovano je da za većinu predmeta, od strane Federalnog pravobranilaštva, nisu dostavljene presude i da se veliki broj predmeta u smislu postojeće zakonske normative uopće nije odnosio na ratna potraživanja. Na ponovnu urgenciju Ministarstva od 12.04.2011. godine, Federalno pravobranilaštvo je 25.05.2011. godine dostavilo dopunu Informacije, međutim, **na osnovu uvida u istu i dostavljene priloge konstatujemo da opet nisu dostavljeni traženi podaci, kao i da se isti nisu odnosili na ratna potraživanja što upućuje na problem o kojem bi trebala da bude obavještena Vlada FBiH u cilju njegovog rješavanja, odnosno kvalitetnije komunikacije između Ministarstva i Federalnog pravobranilaštva.** Navedeno je jednim dijelom imalo za posljedicu da pravomoćne sudske presude po osnovu ratnih potraživanja i dalje pristizu na realizaciju zbog čega se ne može potvrditi da Ministarstvo raspolaže sa svim relevantnim podacima u pogledu broja pravosnažnih sudskih presuda i dosuđenog iznosa potraživanja po osnovu svake presude posebno, kao i kamata.

Potrebno je da Ministarstvo o nemogućnosti dobivanja svih traženih i relevantnih podataka od Federalnog pravobranilaštva, u pogledu broja pravosnažnih sudskih presuda za ratna potraživanja i dosuđenog iznosa potraživanja po osnovu svake presude posebno, kao i kamata sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH sa prijedlogom mjera u cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po ovom osnovu i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja;

5.8.4 Otplata vanjskog duga

Izdaci po osnovu izmirenja obaveza po vanjskom dugu FBiH u 2011. godini su iskazani u iznosu od **218.554.397 KM**, a isti se odnose na otplatu glavnice 148.002.035 KM, za izmirenje kamata po istoj 70.510.674 KM, na negativne kursne razlike 20.037 KM i bankarske troškove 21.651 KM.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2011. godine u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH iskazana su u iznosu od **87.486.186 KM** (ukupne dospjele a neizmirene obaveze) što u odnosu na 2010. godinu predstavlja povećanje za **19.829.238 KM**. Od navedenog iznosa potraživanja na neizmirene obaveze krajnjih korisnika iz 2011. godine odnosi se **24.373.535 KM**. Napominjemo da je Planom prihoda od krajnjih korisnika kredita za 2011. godinu, planirana naplata u iznosu od 89.172.060 KM, od čega je naplaćeno 72.473.166 KM ili 81,27%. Prema prezentiranom Izvještaju o realizaciji Plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu i Planu prihoda od krajnjih korisnika za period 01.01. - 31.12.2011. godine, sačinjenom od strane Sektora za upravljanje dugom, **najveći dužnici su: JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo (58.622.466 KM), JP Direkcija za cesta FBiH (18.894.476 KM),**

Tuzlanski kanton (6.630.251 KM), RMU Kreka Tuzla (1.511.974 KM), RMU Breza (580.607 KM), Regionalna deponija Tuzla (616.074 KM) i KP Posušje (260.829 KM). Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere na naplati potraživanja, posebno imajući u vidu da dio korisnika već duži period ne izmiruje svoje obaveze. Uzimajući u obzir da su navedene obaveze izmirene iz sredstava Budžeta FBiH, a da su sredstva za izmirenje istih trebala biti obezbjeđena i uplaćena od strane krajnjih korisnika kredita **ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja zakonskih i ostalih aktivnosti u cilju naplate navedenih potraživanja, a posebno uzimajući u obzir konstatovani nedostatak sredstava u Budžetu FBiH.**

Vežano za dug JP Željeznice FBiH, početkom 2009. godine donesen je Zakon o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine, kojim su između ostalog konsolidirane i obaveze po vanjskom dugu u iznosu od 26.635.783 KM. Zaključcima Vlade FBiH od 02.12.2010. godine i 24.08. 2011. godine resorno Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je zaduženo da, u skladu sa navedenim Zakonom, podnese **Izveštaj o efektima konsolidacije i poduzetim mjerama**, te poduzme mjere kako bi se sredstva, uključujući i sredstva po osnovu izmirenja obaveza po ugovorima po kreditima za obnovu i razvoj željezničke infrastrukture, koja FBiH ulaže u konsolidaciju JP Željeznica FBiH, knjižila kao povećanje učešća državnog kapitala. U oktobru 2011. godine, od strane Vlade FBiH, formirana je **Komisija za utvrđivanje mjera i aktivnosti radi unapređenja provođenja navedenog Zakona** sa zadatkom da pripremi prijedloge, mjere i aktivnosti radi unapređenja provođenja ovog Zakona, međutim do okončanja revizije, **nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da su poduzimane aktivnosti vežano za regulisanje obaveza po kreditima koje su predmet konsolidacije.** U toku 2011. godine JP „Željeznice FBiH“ nisu uplaćivale obaveze po kreditima koji predstavljaju vanjski dug i koje su na dan 31.12.2011. godine iznosile **58.622.456 KM**. Zbog naprijed navedenog Vlada FBiH je Zaključkom od 24.08.2011. godine zadužila Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i JP „Željeznice FBiH“ da, u roku od 30 dana, podnesu Vladi FBiH i Ministarstvu finansija izjašnjenje o razlozima neprovođenja preuzetih obaveza, međutim nije prezentirana dokumentacija da je postupljeno po istom.

U cilju rješavanja problema naplate potraživanja od krajnjih korisnika, Vlada FBiH je 02.12.2010. godine donijela Zaključak V broj 896/10 kojim je zadužila Ministarstvo da dostavi listu krajnjih korisnika koji ne izmiruju redovno obaveze, radi davanja saglasnosti za aktiviranje instrumenata osiguranja povrata kredita i poduzimanja drugih mjera koje su neophodne za efikasniju naplatu potraživanja, kao i 24.08.2011. godine Zaključak V broj 870/2011 kojim je zadužila Ministarstvo finansija da u cilju očuvanja i poboljšanja finansijske discipline obustavi procesuiranje zahtjeva za kreditna ili grant sredstva podnesenih od strane krajnjih korisnika ili izdavaoca garancija koji ne izmiruju redovno dospjele kreditne obaveze. **Na osnovu obavljene revizije, konstatovano je da navedeni Zaključci Vlade FBiH nisu dosljedno ispoštovani, a također ni Zaključak Vlade FBiH V broj 769/2009 od 21.10.2009. godine na osnovu kojeg je Ministarstvo sa jednim dijelom korisnika koji su neredovno izmirivali obaveze, sklopilo dogovor – nove otplatne planove.** Navedeni otplatni planovi nisu dosljedno ispoštovani od strane sljedećih krajnjih korisnika: Tuzlanskog kantona, Regionalnog centra za upravljanje čvrstim otpadom - Tuzla, KP Komrad Posušje i KP Vodovod Cazin.

U vezi iskazanog duga JP Direkcije cesta FBiH u iznosu od 18.894.476 KM, po Ugovoru o kreditu EBRD 31788 za Projekat Sarajevske obilaznice kojim je implementator i obveznik povrata kredita JP Direkcija cesta FBiH, a prema Zaključcima Vlade FBiH 769/2009 i 870/2011 zaduženo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i JP Autoceste FBiH da radi realizacije obaveza po ovom kreditu dostave prijedlog alokacije ovih obaveza na JP Autoceste FBiH. Do okončanja revizije po istom nije postupljeno.

Potrebno je poduzeti adekvatne aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Budžeta FBiH, izmirili svoje dospjele obaveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmiravale obaveze u propisanom roku;

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju regulisanja obaveza po kreditima JP Željeznice FBiH koje su na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije, kao i aktivnosti na naplati dijela obaveza po kreditima koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom;

Uvidom u dokumentaciju vezano za otplatu kredita, utvrdili smo da je Ministarstvo finansija i trezora BiH, bez date saglasnosti Ministarstva finansija, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tokom 2011. godine, izvršilo plaćanje 1.064.458 KM prispjelih kreditnih obaveza KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo i prispjelih obaveza u iznosu od 82.275 KM na ime kamata po kreditu Vlade Kraljevine Španije – Vodosnabdjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica. Navedene obaveze KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo nastale su na osnovu zaključenog Sporazuma o podzajmu između Ministarstva finansija i trezora BiH i navedenog preduzeća, kao krajnjeg korisnika kredita, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Također, obaveze po kreditima za Vodosnabdjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica su nastale na osnovu zaključenih kreditnih sporazuma o zajmu između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i zaključenih komercijalnih kredita između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. **Iako je Ministarstvo finansija poduzimalo određene aktivnosti kako bi postupilo po preporukama datim u revizorskim izvještajima u prethodnim godinama, u skladu sa Zakonom o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH, do okončanja revizije nisu bili zaključeni supsidijarni ugovori između BiH i FBiH, kao i FBiH i naprijed navedenih krajnjih korisnika.** Prema prezentiranim podacima do kraja 2011. godine iz Budžeta FBiH plaćeno je 2.702.905 USD duga po ino kreditu KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo i 93.049 EUR-a duga po ino kreditima općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica, i isti nisu iskazane kao potraživanja od krajnjih korisnika u Glavnoj knjizi trezora.

U skladu sa Zakonom o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH, potrebno je poduzeti adekvatne aktivnosti u cilju okončanja zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo, općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) za koje se na teret Budžeta FBiH izmiruju pristigle kreditne obaveze. Također je potrebno plaćene kreditne obaveze navedenih krajnjih korisnika iskazati kao potraživanja u Glavnoj knjizi trezora;

U skladu sa odredbama ugovora o komisionim poslovima zaključenim između Razvojne banke FBiH i Federacije BiH ukupna sredstva koja su data na upravljanje Razvojnoj banci iznose 289.147.076 KM. Od tog iznosa, na dan 31.12.2011. godine, plasirano - povučeno je 253.070.766 KM, a stanje raspoloživih (nepovučениh) sredstava iznosi 36.076.310 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 11.354.637 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, **ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja adekvatnih aktivnosti na angažovanju raspoloživih sredstava prikupljenih na osnovu povrata komisionih kredita realizovanih putem Razvojne banke FBiH, a posebno imajući u vidu da su za otplatu navedenih kredita prema kreditorima angažovana sredstva Budžeta FBiH.** Postupajući po preporukama datim u revizorskim izvještajima prethodnih godina, Ministarstvo je prvi put izvršilo knjigovodstveno evidentiranje, plasiranih sredstava datih u komisijon Razvojnoj banci, u Glavnu knjigu trezora. Radi realizacije naprijed navedenog, posebno imenovana **Komisija za izradu baze podataka o sredstvima datim u komisijon prema Razvojnoj banci FBiH**, sačinila je i podnijela Izvještaj o radu 16.05.2011. godine, u kojem je navedeno da je izvještaj Razvojne banke na dan 31.07.2010. godine bio osnova za formiranje baze podataka i da je u saradnji sa vanjskim saradnikom za informatiku izvršena nadogradnja postojećeg softvera za vanjski dug. **Imajući u vidu naprijed navedeno, odnosno način formiranja baze podataka (na osnovu izvještaja iz Banke), ne može se potvrditi da je od strane Ministarstva prethodno izvršeno usaglašavanje pojedinačnih stavki izvještaja i da je izvršen uvid u relevantnu dokumentaciju Banke, kojim bi se potvrdila tačnost navedenih podataka.**

Razvojna banka FBiH je, na zahtjev Ministarstva, u 2011. godini izvršila uplatu sredstava u iznosu od 16.978.845 KM u Budžet FBiH, na osnovu zaključenih pojedinačnih ugovora o komisionim poslovima. Od navedenog iznosa, Ministarstvo je 02.09.2011. godine, uplatilo 15.000.000 KM na račun Razvojne banke kao povećanje vlasničkog kapitala FBiH u Razvojnoj banci FBiH, a na osnovu Odluke Vlade FBiH V broj 874/2011 od 24.08.2011. godine i Odluke Skupštine Razvojne banke od 25.08.2011. godine. Na osnovu obavljene revizije, konstatovano je da navedena povećanja kapitala u

Razvojnoj banci FBiH nisu knjigovodstveno evidentirana u Glavnoj knjizi trezora, već je u istoj na poziciji „Učešća u zajedničkim ulaganjima“ iskazan samo iznos od 2.500.000 KM koji se odnosi na osnivački ulog uplaćen 2007. godine, zbog čega je potrebno izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za povećanje udjela FBiH u vlasničkom kapitalu Razvojne banke u skladu sa Odlukama Vlade FBiH.

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za uplate i povećanje vlasničkog kapitala FBiH u osnovnom kapitalu Razvojne banke FBiH, u skladu sa donešenim odlukama Vlade FBiH, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti;

Stanje raspoloživih sredstava u Razvojnoj banci, prema podacima na dan 31.12.2011. godine iznosi 45.613.079 KM od čega se iznos od 17.009.985 KM trebao prenijeti u Budžet FBiH radi servisiranja obaveza prema ino-kreditorima, a iznos od 28.603.094 KM će biti implemetiran u skladu sa namjenom za koju su komisionim ugovorima određeni. S tim u vezi, Ministarstvo je uputilo 09.12.2011. godine uputilo zahtjev za prenos raspoloživih sredstava umanjnih za obračunatu naknadu po kreditu Kuvajtskog fonda (Projekat vodosnabdijevanja), OPEC fonda – Obrazovanja i Svjetske banke – Vodoopskrba, **ali do kraja godine nije izvršen prenos sredstava, već je Razvojna banka 17.02.2012. godine izvršila prenos u iznosu od 16.178.753 KM.** Iako je nivo naplate veći u odnosu na prethodnu godinu smatramo da je potrebno napomenuti da je Zaključkom Vlade FBiH, V broj 870/2011, od 24.08.2011. godine definisano da se zadužuje Razvojna banka da sva sredstva prikupljena po osnovu komisionih ugovora, a koja su prihod Budžeta FBiH redovno uplaćuje u Budžet FBiH u skladu sa odredbama predmetnih ugovora i instrukcijama Ministarstva, kao i da u roku od 30 dana dostavi izjašnjenje Vladi FBiH i Ministarstvu finansija o razlozima neprovođenja obaveza koje proizilaze iz komisionih ugovora. U skladu sa naprijed navedenim Razvojna banka je 16.09.2011. godine dostavila Informaciju o realizaciji obaveza po ugovorima o komisionim poslovima u kojoj je navela da Banka redovno izvještava Ministarstvo finansija putem mjesečnih izvještaja o stanju komisionih kredita u kojem su navedeni i osnovni problemi i posebne okolnosti sa kojim se Banka suočava u praćenju i naplati, kao i da su traženi zahtjevi za instrukcije za dalje postupanje, pošto Banka u svojstvu komisionara nema mandat da samostalno rješava nastale probleme. U ovoj Informaciji je navedeno da u većini slučajeva, bez obira na hitnost i važnost djelovanja s ciljem zaštite sredstava Vlade FBiH, ovakve inicijative Banke prema Ministarstvu i Vladi FBiH nisu imale rezultata. **Na osnovu naprijed navedenog potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti izvrši analizu stanja i problema u realizaciji komisionih kredita kako bi se obezbjedila kontinuirana naplata sredstava po komisionim kreditima u Budžet FBiH radi servisiranja obaveza prema ino- kreditorima.**

Potrebno je poduzimati aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnomo bankom FBiH i Zaključkom Vlade FBiH 870/2011 od 24.08.2011.godine, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika;

Odluku o upravljanju revolving fondovima po projektima „Lokalne inicijative“ i „Lokalni razvoj“, Vlada FBiH je donijela 06.11.2006. godine, kojom je upravljanje navedenim fondovima sa Fondacije za održivi razvoj (Odraz) prenijela na Razvojnu banku FBiH, sa kojom je 30.01.2007. godine zaključila Ugovore o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru navedenih projekata Lokalnih inicijativa-LIP (37.134.069 KM) i Lokalnog razvoja-LDP (14.125.797 KM). Za potrebe praćenja upravljanja revolving fondovima, kao i implementaciju sredstava u skladu sa utvrđenim kriterijima i uslovima za kreditiranje krajnjih korisnika, u 2009. godini formirana je **Komisija za revolving sredstva po projektima LIP i LDP**, koja je trebala polugodišnje izvještavati Vladu FBiH i davati prijedloge za korištenje slobodnih novčanih sredstava. Vezano za rad navedene Komisije prezentiran nam je **Izveštaj o radu za period januar-decembar 2011. godine**, sačinjen 17.04.2012. godine, u kojem su iskazani podaci o prometu na depozitnim računima navedenih projekata kod Razvojne banke FBiH sa stanjem na dan 30.06.2011. godine. U Izveštaju je navedeno da je u 2011. godini podnesen samo jedan zahtjev za dodjelu kredita iz revolving fondova, kao i da isti nije odobren iz razloga što nije osigurana neophodna dokumentacija zbog čega je Komisija zajedno sa Ministarstvom inicirala izmjene Odluke o uslovima i

kriterijima za kreditiranje krajnjih korisnika koja je usvojena 05.01.2012. godine od strane Vlade FBiH, u cilju finansiranja i drugih projekata od značaja za razvoj lokalne zajednice i kako bi podstakla krajnje korisnike da apliciraju za dodjelu kredita iz revolving fondova. **Na osnovu uvida u Izvještaj nadležne banke - Stanje raspoloživih sredstava na revolving fondovima LIP i LDP**, sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, konstatovano je da stanje raspoloživih sredstava po Projektu LDP iznosi 12.463.614 KM, a po Projektu LIP 13.382.709 KM. **Imajući u vidu da se radi o značajnim sredstvima FBiH koja stoje neangažovana (25.846.323 KM), visinu naknade koju Banka naplaćuje na godišnjem nivou (200.000 KM po Projektu), kao i visinu isplaćene naknade za rad članovima Komisije za 2011. godinu u iznosu od 36.984 KM iz sredstava projekata, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti od strane Ministarstva, kao i imenovane Komisije za revolving sredstva LIP i LDP u cilju angažovanja raspoloživih sredstava, a time ni opravdanost visine isplaćenih naknada Razvojnoj banci FBiH i navedenoj Komisiji.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u saradnji sa Vladom FBiH, imajući u vidu značajnost iznosa neangažovanih sredstava u okviru projekata LIP i LDP, preispita dosadašnji način korištenja i plasiranja sredstava, putem Razvojne banke FBiH, kao i rad imenovane Komisije za revolving sredstva po navedenim projektima, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti;

Bosna i Hercegovina i Međunarodni monetarni fond (MMF) zaključili su Stand by Aranžman III u iznosu od 676.400.000 SDR, za podršku budžetima na svim nivoima u BiH od čega se na Federaciju BiH odnosi 2/3 navedenog iznosa. U skladu sa tim tokom 2009. i 2010. godine odobreno je povlačenje tri tranše u ukupnom iznosu od 514.687.866 KM što predstavlja ukupno zaduženje FBiH po ovom osnovu. **Odlukom Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH**, od 19.08.2009. godine, kantonima je odobrena i na osnovu pojedinačno zaključenih ugovora između Ministarstva finansija (kao zajmodavca) i kantona (kao zajmoprimaca) doznačena pozajmica u 2009. godini u iznosu od 126.000.000 KM. Skrećemo pažnju da je, kao garancija naplate kredita, u zaključenim ugovorima sa kantonima (koje su potpisali ministri finansija kantona) navedeno da isti daju neopozivo ugovorno ovlaštenje zajmodavcu da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, i to iz dijela prihoda koji pripadaju zajmoprimcima, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog, a neizmirenog potraživanja. **Ukazali smo na neadekvatnost ugovorene garancije za povrat navedenih sredstava, obzirom da u odlukama skupština kantona o prihvatanju kreditnog zaduženja kod FBiH nije navedena ovakva garancija naplate kredita, a nije prezentirana ni dokumentacija da su skupštine kantona dale saglasnost na navedenu odredbu ugovora, te dali preporuku da se poduzmu aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije za povrat, po kojoj se nije postupilo u 2011. godini.** Tokom 2011. godine su na naplatu dospjeli troškovi kamata prve, druge i treće tranše Stand-By aranžmana MMF-a koji su isplaćeni na teret sredstava Budžeta FBiH u iznosu od 10.305.591 KM. Kantonima je obračunat i fakturisan pripadajući dio troškova kamata i ostalih troškova, međutim određeni kantoni nisu izmirili svoje obaveze prema Budžetu FBiH, tako da je na dan 31.12.2011. godine, Tuzlanski kanton imao neizmirenih obaveza u iznosu od 179.486 KM, Bosansko-podrinjski kanton 142.765 KM, Zapadnohercegovački kanton 43.450 KM i Hercegovačko-neretvanski kanton 8.041 KM. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti u skladu sa članom 2.2.2 ugovora zaključenih sa kantonima, prema kojem je Ministarstvo finansija (kao zajmodavac) ovlašteno da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, iz djela koji pripada zajmoprimcu, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog, a neizmirenog potraživanja iz ugovora. Kantonima nisu upućivane opomene za neizmirene obaveze.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimati propisane aktivnosti zakonskim propisima na naplati istih;

5.9 Ostali nalazi – popis stalnih sredst., potraž. i obav. iskazanih u Trezoru FBiH 31.12.2011. god.

Popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja iskazanih u Trezoru FBiH na dan 31.12.2011. godine, izvršila je Komisija formirana od strane ministra finansija. Odluku o prihvatanju Izvještaja Komisije za popis ministar je donio 06.03.2012. godine, a za realizaciju Odluke i postupanje po prijedlozima Komisije, u svojstvu koordinatora, zadužen je Sektor za trezor. **Uvidom u navedeni Izvještaj konstatovano je da je stanje pojedinih pozicija potraživanja i plasmana na dan 31.12.2011. godine identično stanju na dan 31.12.2010. godine (ostala potraživanja od fizičkog lica Bernard Hegediš - stanje 13.367 KM; sumnjiva i sporna potraživanja po datim kreditima - 890.585 KM; potraživanje za pozajmice date kantonima - 5.248.308 KM; sumnjiva i sporna potraživanja za blokirana sredstva kog Hercegovačke banke – 17.866.568 KM).** Nije prezentirana dokumentacija da su tokom 2011. godine poduzimane aktivnosti u cilju naplate naprijed navedenih potraživanja.

Na osnovu uvida u Izvještaj o izvršenom popisu stalnih sredstava, obaveza i potraživanja u Trezoru od 05.03.2012. godine i na osnovu obavljene revizije, konstatovano je da se ne može potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava u obliku prava, potraživanja i obaveza jer nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te članovima 20. i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Utvrdili smo da istim nisu obuhvaćene, od strane revizije, konstatovane razlike koje se odnose na: izvršenu dokapitalizaciju Razvojne banke FBiH iz sredstava Budžeta FBiH u iznosu od 15.000.000 KM, uknjižavanje verifikovanog duga po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja, kao i neizmirenih obaveza po osnovu emitovanih obaveznica po navedenom osnovu 2009, 2010 i 2011. godine u iznosu od 34.505.891 KM, neknjižena potraživanja od krajnjih korisnika za koje su izmirene obaveze iz Budžeta FBiH 2.702.905 USD i 93.049 EUR-a, neknjižene obaveze po osnovu povrata poreza na dobit po osnovu pravomoćnih i izvršnih rješenja Porezne uprave FBiH u iznosu od 25.687.096 KM, po osnovu pravomoćnih i izvršnih presuda, kao i sudskih izvršnih rješenja 12.408.037 KM, po osnovu nerealizovanih odluka Ustavnog suda BiH 269.952 KM, za neplaćene dospjele kamate na obaveznice za ratna potraživanja 489.679 KM i po osnovu pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja 997.006 KM. **Pored navedenog, nije izvršen ni popis primljenih i izdatih mjenica i garancija na dan 31.12.2011. godine.**

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u cilju postupanja po prijedlozima Komisije za popis stanja imovine, obaveza i potraživanja Trezora na dan 31.12.2011. godine, u skladu sa Odlukom ministra o prihvatanju Izvještaja o popisu;

Potrebno je da Ministarstvo izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članovima 20 i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih ulaganja u stalna sredstva u obliku prava i obaveza u Glavnoj knjizi trezora, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH i realnog planiranja njihovog izmirenja;

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo se očitovalo dopisom broj 02-49-3969/12 od 10.07.2012. godine na dostavljeni Nacr Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Ministarstva za 2011. godinu. U očitovanju su navedena obrazloženja za dio datih preporuka, odnosno aktivnosti koje su poduzimane u cilju otklanjanja konstatovanih propusta za koje su date preporuke i prezentirana određena dokumentacija. Vezano za data obrazloženja i dodatno dostavljenu dokumentaciju, uz očitovanje, napominjemo da je jedan dio dokumentacije bio prezentiran i prilikom obavljanja revizije, međutim, kako dostavljena dokumentacija nije sadržavala druge činjenice, nije uticala na izmjenu konstatovanih nalaza u Izvještaju.

Ministarstvo je za određene revizorske nalaze dalo obrazloženja da je isto poduzimalo aktivnosti za otklanjanje određenih nedostataka, međutim, ističu da pojedine konstatovane propuste, koji se ponavljaju već nekoliko godina, ne mogu samostalno otkloniti zbog nepoduzimanja aktivnosti od strane drugih organa. Isto se navodi i za konstatovane nalaze u dijelu planiranja i izvršavanja Budžeta FBiH, te daju obrazloženje da su ove aktivnosti u okviru politike Vlade FBiH. Vezano za navedeno, ističemo, kao što je konstatovano i u revizorskom izvještaju, da je Ministarstvo obvezno postupati u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH, a posebno u dijelu funkcionisanja sistema finansiranja javne potrošnje, izrade i izvršenja, godišnjeg obračuna i nadzora nad izvršenjem Budžeta FBiH, trezorskog poslovanja, upravljanja novčanim tokovima, obavezama i potraživanjima i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava, te kontrole ostvarivanja Budžeta FBiH. Također ističemo odredbe člana 57. Zakona o organizaciji uprave u FBiH koji propisuje obavezu ministra da obavještava organ izvršne vlasti o stanju u oblasti za koju je ministarstvo osnovano i o izvršavanju zakona.

Za dio datih komentara na preporuke dato je obrazloženje u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2011. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Ministarstva finansija uz konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Nasiha Biberović, dipl. oec.

Članovi tima:

Belma Mušinović, dipl. oec.

Marija Marković, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva finansija na dan 31.12.2011. godine
Izraženo u KM

Red. broj	Vrsta Rashoda	Budžet za 2011. godinu ¹	Izmjene Budžeta za 2011.godinu ²	Tekuća rezerva u 2011. godini ³	Zakonska preraspodjela sredstava – Vlada FBiH ⁴	Zakonska preraspodjela sredstava – ministar finansija ⁵	Smanjenje zakonskog budžeta	Operativni budžet za 2011. godinu ⁶ (od 4 do 8)	Izvršenje budžeta za 2011. godinu ⁷	Izvršenje budžeta za 2010.godinu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I	Tekući izdaci (a+b+c+d)	23.449.808	25.663.555	1.936	-2.135.000	-390.000	-2.590.153	20.550.338	14.656.886	24.827.695
a)	Plaće i naknade zaposlenih	4.051.020	3.996.183			48.000	-122.850	3.921.333	3.881.345	3.261.087
1.	Bruto plate zaposlenih	3.339.770	3.339.770			98.000		3.437.770	3.398.131	2.785.101
2.	Naknade troškova zaposlenih	711.250	656.413			-50.000	-122.850	483.563	483.214	475.986
b)	Doprinosi poslodavca	350.676	350.676	1.936		12.000	-1.936	362.676	358.595	292.539
3.	Doprinosi poslodavca	350.676	350.676	1.936		12.000	-1.936	362.676	358.595	292.539
c)	Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	19.048.112	21.316.696		-2.135.000	-450.000	-2.465.367	16.266.329	10.416.946	21.274.069
4.	Putni troškovi	143.761	122.239				-20.425	101.814	68.312	174.846
5.	Izdaci za energiju	112.000	96.811			40.000		136.811	121.022	108.614
6.	Izdaci za komunik. usluge	255.919	239.540					239.540	228.696	256.436
7.	Nabavka materijala	110.517	94.624					94.624	92.048	91.172
8.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	39.300	35.982			10.000		45.982	35.964	45.271
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.300	1.201				-867	334	0	75
10.	Izdaci za tekuće održavanje	165.666	155.725				-36.557	119.168	63.658	125.333
11.	Izdaci za osig. i bank. usluge	416.351	416.351			50.000		466.351	438.559	497.277
12.	<i>Ugovorene usluge – ukupno</i>	<i>17.803.298</i>	<i>20.154.223</i>		<i>-2.135.000</i>	<i>-550.000</i>	<i>-2.407.518</i>	<i>15.061.705</i>	<i>9.368.687</i>	<i>19.975.045</i>
12.1.	Ugov. usluge (za obavljanje redovnih poslova iz nadlež.)	300.000	283.021			400.000		683.021	614.482	834.704
12.2.	Usl. štamp. i prodaje taksenih markica	559.962	559.962					559.962	548.816	516.080
12.3.	Održavanje softvera u Trezoru	226.509	226.509					226.509	179.762	227.578
12.4.	Plaćanje RTV pretplate	143.325	143.325					143.325	131.291	126.782
12.5.	Ugov. usluge – zatezne kam.na sudska rješ. i troškove spora	5.213.649	8.913.649				-1.541.101	7.372.548	6.141.432	16.510.109
12.6.	Ugovorene usluge – AFIP i FIP	200.000	200.000			50.000		250.000	206.681	187.992

¹ Budžet FBiH za 2011. godinu („Sl. novine FBiH“, br. 14/11);

² Zakon o izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2011.godinu („Sl. novine FBiH“, br. 50/11);

³ Podaci preuzeti sa odluka Vlade FBiH objavljenih u Službenim novinama FBiH;

⁴ Podaci preuzeti sa odluka Vlade FBiH o preraspodjelama sredstava donesenim u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu;

⁵ Podaci preuzeti sa rješenja Federalnog ministarstva finansija o preraspodjelama donesenim u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu;

⁶ Podatak preuzet sa obrasca Izvještaj – analiza raspoloživih sredstava na dan 31.12.2011. godine;

⁷ Podatak preuzet iz finansijskih izvještaja i sa obrasca Analitičkog bruto bilansa, odnosno Izvještaja – analiza raspoloživih sredstava na dan 31.12.2011. godine.

12.7.	Ugovorene usluge – sredstva po osnovu PDV-a FMF	4.588.853	3.068.277		-2.135.000		-933.277	0	0	-
12.8.	Troškovi emisije vrijedn. papira	320.000	500.000					500.000	269.855	228.947
12.9.	Zatezne kam. na sudska rješ. i troš.spora iz osnova unutr.duga	4.070.000	4.070.000					4.070.000	155.063	671.426
12.10.	Zatezne kam. na sudska rješ. i troškove spora iz osnova plaća Vojske FBiH i dobavljača	2.000.000	2.000.000			-1.000.000		1.000.000	910.661	671.427
12.11.	Skrbnišтво nad Invest. Bankom Beograd u FBiH	20.000	20.000					20.000	8.000	-
12.12.	Nadogradnja aplikativ. softvera – izmjena račun.fleks polja	160.000	168.480					168.480	134.784	-
12.13.	Troškovi revizije obav. iz Ugov. o dokapitalizaciji Energopetrola (iz sredstava podračuna)	1.000	1.000				+66.860*	67.860	67.860	-
II	Tekući transferi (d+e+f+g+h)	57.794.000	42.145.090	23.000	-5.916.689	40.000	-604.260	35.687.141	33.038.351	46.872.287
d)	Grantovi drugim nivoima vlasti	26.001.000	18.001.000				-1.000	18.000.000	18.000.000	31.255.000
1.	Transfer za sufin. Fondacije za održivi razvoj "Odras"	0	2.000.000					2.000.000	2.000.000	5.000.000
2.	Grantovi dr.nivoima - općinama	1.000	1.000				-1.000	0	0	3.035.000
3.	Trans.dr. nivoima vlasti- Kantoni	26.000.000	16.000.000					16.000.000	16.000.000	23.000.000
4.	Grant Insti. ombudsmana BiH							0	0	220.000
e)	Grantovi pojedincima	1.000	1.000	23.000			-1.000	23.000	23.000	-
5.	Tekući transferi pojedincima	1.000	1.000	23.000			-1.000	23.000	23.000	-
f)	Grantovi nep.organizacijama	75.013	426.013				+974.663	1.400.676	1.363.299	44.202
6.	Grantovi nep. Organiz. – sredstva podračuna od prihoda LUTRIJE	1.000	1.000				+1.059.663**	1.060.663	1.060.663	-
7.	Transfer Sekr. nacionalnog fiskalnog vijeća	44.013	90.013					90.013	52.636	44.202
8.	Transfer za finansiranje Kordinacionog odbora- CHJ	30.000	30.000				-30.000	0	0	-
9.	Tr.nepr.org.-Udr.za harmoniz. Propisa entiteta u BiH sa propisima EU	0	55.000				-55.000	0	0	-
10.	Tran. nepr.org.- Crveni križ FBiH	0	250.000					250.000	250.000	-
g)	Tekući transferi u inostranstvo	30.000	30.000					30.000	30.000	-
11.	Obaveze iz memoranduma po Odluci V broj 794/2010	30.000	30.000					30.000	30.000	-
h)	Drugi tekući transferi i povrati	31.687.077	23.687.077		-5.916.689	40.000	-1.576.923	16.233.465	13.622.053	15.573.085
12.	Naknade za povrat više naplaćenih carina	200.000	200.000				-25.651	174.349	19.278	137.533

13.	Naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava	2.000.000	1.500.000		-1.000.000	-110.000		390.000	224.832	989.546
14.	Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	20.000.000	13.000.000		-2.500.000		-1.551.272	8.948.728	8.171.353 ¹	12.857.702
15.	Sudske presude po osnovu neizmirenih plaća Vojsci FBiH	1.500.000	1.500.000		-416.689			1.083.311	665.306 ²	647.287
16.	Sud.pres.po osnovu dobavljača	1.500.000	1.000.000					1.000.000	0	-
17.	Transfer Terminalima FBiH	1.987.077	1.987.077					1.987.077	1.987.077	-
18.	Preuzimanje obaveze Prijašnjeg FMO i VFBiH- doprinosi PIO/MIO	2.000.000	2.000.000		-1.000.000	-500.000		500.000	409.041	521.690
19.	Izvrš. odluka Ustavnog suda BiH/ Evropskog suda za ljudska prava	2.500.000	2.500.000		-1.000.000	650.000		2.150.000	2.145.166	419.327
III)	Kapitalni grantovi (od 1 do 4)	3.000	3.003.000				-3.000	3.000.000	3.000.000	-
1.	Kapitalni gran.dr. nivoima vlade	1.000	1.000				-1.000	0	0	-
2.	Grantovi pojedincima	1.000	1.000				-1.000	0	0	-
3.	Kapit. transferi nepr.organizac.	1.000	1.000				-1.000	0	0	-
4.	Kapit.trans.privatnim preduz. i poduzet.- Japanski grant 2KR	0	3.000.000					3.000.000	3.000.000	-
IV)	Izdaci za kamate i ostale naknade	79.292.000	79.292.000					79.292.000	70.510.174	61.467.070
1.	Kamate na kredite primljene kroz Državu	75.696.000	75.696.000					75.696.000	67.634.241	58.494.557
2.	Kamate - direktne obaveze FBiH	3.189.000	3.189.000					3.189.000	2.875.933	2.972.513
3.	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	407.000	407.000					407.000	0	-
V)	Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 1 do 2)	638.100	583.875				-414.097	169.778	75.520	147.430
1.	Nabavka opreme	216.900	162.675				-32.481	130.194	46.102	87.877
2.	Nabavka stal. sredstava u obliku prava – FMF nabavka softvera	421.200	421.200				-381.616	39.584	29.418	59.553
VI)	Pozajmljivanje i učešće u dionicama (od 1 do 3)	24.448.000	24.448.000		-5.186.132	-1.500.000	-2.400.875	15.360.993	15.360.993	3.309.364
1.	Pozajmlji. drugim nivoima vlasti	0	0							178.000
2.	Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica	9.448.000	9.448.000		-5.186.132	-1.500.000	-2.400.875	360.993	360.993	3.131.364

¹ 8.171.353 KM je iznos utvrđen prilikom obavljanja revizije, iako izvršenje navedene pozicije na osnovu a.b.b. iskazano u iznosu od 8.106.962 KM;

² 665.306 KM je iznos utvrđen prilikom obavljanja revizije, iako je izvršenje navedene pozicije na osnovu a.b.b. iskazano u iznosu od 729.697 KM;

3.	Učešće u zajed. ulaganjima – Dokapitalizacija Razvojne banke	15.000.000	15.000.000					15.000.000	15.000.000	-
VII)	Otplate dugova (i+j+k+l)	287.212.000	286.912.000			+1.850.000	-3.100.000	285.662.000	255.411.747	229.739.104
i)	Otplata INO DUGA (od 1 do 2)	168.912.000	168.912.000					168.912.000	148.002.035	133.412.664
1.	Otplata vanjskog duga primljenog kroz državu	165.282.000	165.282.000					165.282.000	144.931.643	130.334.036
2.	Otplata vanjskog duga - direktne obaveze FBiH	3.630.000	3.630.000					3.630.000	3.070.392	3.078.628
j)	Otplata domaćeg pozajmljivanja	-	-							3.994.000
k)	Otplate unutrašnjeg duga (od 1 do 8)	118.200.000	117.900.000			1.850.000	-3.000.000	116.750.000	107.409.712	92.332.440
1.	Neizmirene plaće i naknade vojske FBiH	1.500.000	1.500.000			-150.000		1.350.000	507.242	636.232
2.	Otplate unut duga – obaveze prema dobavljačima	1.500.000	1.500.000			-1.000.000		500.000	26.989	31.493
3.	Otplate unut duga – obaveze za staru deviznu štednju	15.000.000	14.500.000			-3.500.000		11.000.000	5.572.699	15.148.350
4.	Obaveze za staru deviznu štednju-sudske presude-glavnica	5.000.000	5.000.000			-2.000.000	-2.500.000	500.000	0	21.761
5.	Obaveze za staru deviznu štednju-obveznice-glavnica	75.000.000	75.000.000					75.000.000	74.699.209	0
6.	Obaveze za staru deviznu štednju-obveznice-kamata	9.700.000	9.900.000					9.900.000	9.872.902	71.693.942
7.	Otplata unutrašnjeg duga – Ratna potraživanja -obveznice-kamata	5.500.000	5.500.000				-500.000	5.000.000	4.283.563	4.800.662
8.	Otplata unutrašnjeg duga – Ratna potraživanja –sudske presude – glavnica	5.000.000	5.000.000			8.500.000		13.500.000	12.447.107	-
l)	Otplate duga po izdatim garancijama	100.000	100.000					100.000	0	-
Ukupno rashodi i izdaci (I + + VII)		472.836.998	462.047.520	24.936	-13.237.821	0	-9.012.385	439.822.250	392.053.672	366.362.951
Broj zaposlenih		148	148					132	132	121